Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Collectie Ledeboer. Losse katernen

https://hdl.handle.net/1874/426169

Gen: III : 0 a.

Hs
15.B.25 1

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

1

OMs. 1

[illegible]

uitlegg.

H.C.oh. Geliefd dit te Zegenen t W.E.d.E. Amen. Gen. III. 8a

En de Zij hoorden de stemme des Heeren God S.

te Zon.
bein. Jes. 55. 10
Ierland

Verklaring. En de Zij hoorden de bekende, stemme des Heeren (Jehovah) wandelende in den hof! betuminde, laatst, septeminutus [illegible] tepit, protepit.

Gode antonemisse.

aan den wind des daags. Luther heeft der kühlung Stern im garten wandelte bij der kühlung des tages. steenen van de verkoeling der lieffelijke en dat mij daardoor de koele W. mind te verstaan hebben, dan bij het ondergaan der zon (de stemme in hun hart onder gegaan zijnde) voorboden van Gods komste, aldus tegen den avond & nacht daar zoo bij hen nacht was.

verdeel: I. a Wie hoorden die stemme di... hoe & in de b. weeken stemme. Waar, wanneer, hoe & inde

II. eenige opmerk. waarin, wanneer, waartoe, waarschuwt & vertroost.

III. tijd bevordeelen

IV. toepassing.

I. Wie a eenmaal s Heeren stemme hoorende in lieflijkheid.

b. die geluisterd hadden naar Satans stemme

c. beangste, ontruste, schuldige benaamde

der aarde, afvallige, en gehoorde, ondankbare

2. weke: a Scheppers stemme de afgevallen schepselen

b. lend verstoorde Vaders stemme des ongehoorzamen

c. Richters stemme aan schuldige & gedaagde

d. lend Heiligen & Rechtvaardige stemme

3. Waar a in t Paradijs. den hof.

b. daar gezondigd hadden.

c. daar dat den Heere ontmoet hadden, a. zijne gemeenschap genoten, en zijne stemme gehoord! beide lieflijk & bedrijvig

d. daar omringt met alle Gods zegeningen die nu alle tegen hen getuigden

4. hoe. beroofd van de kennisse Gods en het heiligheid & eeuwige leven, beroofde van onschuldigheid & liefde, vrede, en den zegen en bron van zaligheid, volle heerlijkheid beroofd van den hemel in het hart, de hel, de duivel, de dood. laat bewust heid van Gods toorn! enkel duisternis, bedrog

2.) leugen, berooft van het beeld Gods, en vervuld met het beeld des Satans, Heerlijkheid een geest als de Seraph een geplaatste duivel een tempel des geest, een synagoge des Satans een paradijs vol edele vruchten, eene woestijn vol slangen en scorpioenen! enz:

e kinder. herbergen eerst de eene liefel: stemme, doch nu de een donder slag.

II eenige opmerk: vermaan: waarschuw: vertroost:

1. opmerk:

a. 's Heeren gewone stem & komste!

b. 's Heeren stemme te hoorden, wat had 't gesproken!

c. een Paradijs van schepselen voorheen, laat uit schepper heerlijkheid!

d. Zonder God is alles tot schrik dat anders tot vertroosting was,

e. Een & dezelfde God, of 't dondert of spreekt wel is eene verschrikte consciencie hoort in 's Heeren liefelijke stemme = de maar een donderstem, doch 't geloof hoort 's Vaders stemme in den donder.

f. zij hoorden beide dezelfde stemme, gelijk vroeger. de Heere was niet veranderd maar zij. Het donderde in die stemme!

g. bemerkt, hoe dat de Heere de eerste was om tot zijn schepsel te komen!

h. eerst hoorden 's Heeren stemme in 't algemeen, daarna bepaaldelijk. gemeenzaam den wind,

i. dat de Heere kwam wandelende, & daarin lag al opgesloten, dat bij Hem gedachten des vredes waren! (al:)

k. een Paradijs zonder God is dan vol schrikking maar een woestijn (Ilia) met God is dan verkwikkingen.

l. 's zondes, gelijk die wind koel, doch brandende van binnen!

m. het donderde en blijvende van binnen,

n. 's Heeren stemme hoorden na de stemme des Satans. (na de zonde 's Heeren stemme hooren!

o. wij lezen dat op den Pinksterdag op het geluid de geheele menigte te zamen kwam, ... kwamen ... op dat hooren van 's Heeren stemme de gansche menigte van binnen te zamen! de zonde bestaat,

schuld & vijandschap! daarom staat er dat zij de stem des Heeren al hoorden, aan den wind!

Hoe zal ons eenmaal gen. 6.v.7 de heerlijke verschijning des Heeren & de wolken! de aller grootste verschrikking doen voor de goddeloozen! Woord & Geest altoos gepaard! De stemme (Woord) des Heeren kan den Wind (Geest) des daags!

Zij verhoorde in alles den Heere te hooren & te zien & te proeven & te smaken (aan de wind des daags Heere stemme) achter de schepsels den Schepper! zij in de schepsels den Schepper & door de schepsels tot de Schepper!

S. F.

4/ vermaan: ontwaakt gij die slaapt. Laraire tolbilhaij
Gy t keurt... tom: 4
zorgeloze
a Een stemme tot de Slapende- en ontwaakt
roepende
b Een stemme tot de Slechte. Spr: 17: 4 wie slecht
c Een stemme tot de reine in eigen oogen, en o gewasschene van hunnen drek. Matth: 5: 20 Want Ik zegge u, tenzij uwe geregt: overvloedig, als der Phar: en der Schriftgel: dat gij in 't koninkrijk der hem: geenszins zult ingaan.
vermaarde
d Een stemme tot de Vrienden dezer wereld Jac: 4: 4 Overspelers en overspel: weet gij o dat de vriendschap der wereld een vijandschap Gods is? Zoo wie dan een Vriend der wereld wil zijn die wordt een vijand Gods gesteld.
e Een stemme tot de in eigen oogen rijke verrijkte en geen ding gebrek hebbende gij weet o dat gij zijt ellendig jammerlijke arm en blind en naakt.
overtreffende
f Een stemme tot de beminnaars van geld goed dezer wereld: Jac: 5: 1 welaan gij rijke weent en huilt over uwe ellendigheden die over u komen. 2 uwe rijkdom is verrot en uwe kleederen zijn van de motten gegeten geworden: 3 Uw goud en zilver is verroest: en hare roest 'tzal u zijn tot een getuigenisse en uw vleesch als een vuur verteeren:-
tot de
g Een stemme tot de bekommerde beklommen de dingen dezer wereld! en wat zij eten of drinken zullen, en waarmede zij zich kleeden zoekt eerst enz: de wereld gaat voorbij, werkt 't einde spijze! bekommert u kra uwe zonden.
onwillige
h Een stemme tot de laauwe en onverschillige: op: 3: 15, 16. Ik weet uwe werken, dat gij noch koud zijt noch heet. och of gij koud waart, of heet; zoo dan 16 omdat gij laauw zijt, en de noch koud noch heet, Ik zal u uit mijnen mond spuwen.

opm. | Geld verdeelen tot de uitdeeling (sedert des daags)
en daar achter 't hoogste
want ontwaakt de wind.

want de [illegible] donderdag (bij aantocht) [illegible]
[illegible] – daarna – [illegible] – [illegible] al [illegible]
[illegible] des daags (de [illegible]) [illegible]
't kan ook een donderdag!

~~[illegible] naar de [illegible]~~ [illegible]
[illegible] al [illegible]
[illegible] tegenwoordig [illegible]
[illegible] tegenwoordig [illegible]
[illegible] tegenwoordig van eene [illegible]
& naar [illegible] [illegible] met eene [illegible]
& [illegible] – [illegible] Cars
van [illegible] der [illegible] →

[illegible] – Wind des daags

~~[illegible]~~ [illegible]
dat [illegible] & [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dat [illegible]
[illegible]! –

[illegible] [illegible] – [illegible]
[illegible] Geld [illegible]
[illegible] des nachts [illegible]
[illegible] bij zijn [illegible] ([illegible]) –

opm. | ~~[illegible] of [illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] God! –
[illegible] met God [illegible]!

opm. | [illegible] – [illegible] ([illegible] –
~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] – [illegible] –
\+ [illegible] –

Opm: ~~[illegible]~~ [illegible] = [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] van de [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] — [illegible] [illegible]

+ [illegible] [illegible] [illegible] in Christo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] dat [illegible]
[illegible] [illegible].

Opm. [illegible] — [illegible] [illegible] dat [illegible]
[illegible] — of [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

+ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
— — — — — — — — — — [illegible] [illegible]
— — — — — — — — — — [illegible]
— — — — — — — — — — [illegible]
— — — — — — — — — — [illegible] [illegible]
— — — — — — — — — — [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible]! [illegible] [illegible] van [illegible]
— — — — — — — — — — [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]! ([illegible])
— — — — — — — — —

2.

+ [illegible] — — — — — — — — — [illegible]
— — — — — — — — — [illegible]
— — — — — — — — — [illegible]
— — — — — — — — — [illegible]
— — — — — — — — — [illegible]
— — — — — — — — — [illegible]
— — — — — — — — — [illegible] [illegible]?
— — — — — — — — — [illegible]

— — — — — — — [illegible]
— — — — — — — [illegible]
— — — — — — — [illegible]

i. Een stemme tot de kenners der waarheid
indien dan de Zone u zal vrij gemaakt
hebben, zoo zult gij waarlijk vrij zijn.

k. Een stemme tot de meenenden! Vele zullen
meenen in te gaan, maar 't kunnen.

l. Een stemme tot de uitwendige belijders
alsdan zult gij beginnen te zeggen: wij hebben
in uwe tegenwoordigheid gegeten en gedronken en gij hebt
in de straten geleerd. 27 En Hij zal zeggen, Ik
zegge u, Ik ken u niet, vanwaar gij zijt; wijkt
van mij alle gij werkers der ongeregtigheid. Luc: 13:26, 27

m. Een stemme tot die geen bruiloftskleed (het kleed
Christi geregtigheid) Matth: 22:11, 12, 13 en zeide tot hem
Vriend! hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed
aanhebbende? En hij verstomde. 13 Toen zeide
de koning tot de dienaars: bindt zijne handen en
voeten, neemt hem weg, en werpt (hem) uit in de
buitenste duisternis —

n. Een stemme tot de misbruikers van de
genade tijd en middelen! houwt hem uit,
waartoe beslaat hij ook onnuttelijk de aarde.
Luc: 13:7. Spr: 29:1.

o Een stemme tot de misbruikers der waarheid
o.a. zoo mintie, voren wat! Strijdt om in te gaan
Deut: 29:29. het geopenbaarde — Want 't zal zalig
de doeners die 't gewild hebben! —

p. Een stemme tot de bijna Christenen! Luc 14:
33 Alzoo dan een iegelijk van u, die niet verzaakt
al wat hij heeft, die kan mijn discipel niet
zijn.
de kommende

q. Een stemme (er zoude geen einde zijn aan 't
gaande) tot de bekommerden! Staat op de
gij het: behoudt u om uwes levens wille
ziet niet achter u om, en staat niet op deze
gansche vlakte: behoudt u naar 't gebergte
(Christus bergen [illegible]) opdat gij niet om
en komt! Uit de werken der wet zal
geen vleesch geregtvaardigd worden! Uit u wordt
geen vrucht! Een woorde brom- aldaar:
uit mijn vrucht —

4. een Stemme tot bekend gemaakt geworden
met hunnen verlorenen en verloorenen staat.
Ende de zaligh: en is in geenen anderen; Want
daar is ook onder den hemel geen ander naam
door welke wij moeten zalig worden, act 4:12.
Want de zone des menschen is gekomen om te
zoeken en zalig te maken dat verloren was
luc: 19. 10.
5 een Stemme tot beetredende. Ende gij[?] zal
geven, dat haar werk in der waarheid
zal zijn. Jes 61: 8. Er is hulpe besteed bij
eenen Held! Ps 89: 20 (Ik hebbe) Maar nu is
(voor Israel) deze aangaande hope Esra 10. 2b
7. Een Stemme voor Zoekende! Ende vreest
gijlieden niet: want ik weet, dat gij zoekt
Jesus die gekruisigd was! Vrouwe, wat
weent gij wien zoekt gij? — Hebt gij ook
dien gezien, dien mijne ziele liefheeft?
hoogl 3: 3. En gelijk het avondmaal ons
leert: aanziende dat wij ons leven buiten ons
zelven in Jesus Christo zoeken!
W. Een Stemme voor zijne naar Hem
dorstende, en Hem begeerende! Wie
dorst heeft — En Ik zal den dorstigen
geven uit de fonteine van het water des
levens om niet. Openb: 21: 6. O alle gij
dorstigen enz. Eene Stemme voor kleingeloovige. Ik[?]
& weest: Waarom zijt gij vreesachtig, gij kleingeloovigen[?]
8 Een Stemme voor verstrooide & belaste
komt (waarom o gaat) tot Mij enz! Vreest
o gij klein kuddeken enz: — Ja zalig al die
de navolgende zal Hij enz: —
W: Een Stemme voor benauwden! Het
gewaad des lofs voor eene benauwden
geest. Jes 61. 3b. En Ps 50: 15 Ende roept Mij aan
enz: en Ik vond benauwdheid en
droefheid, Ps 116: 3, lc: (3)

~~[illegible] [illegible] dominees~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible] aanzoeke [illegible]~~ zijt echter [illegible]
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~

tot wie tot de Slapende – Wat Ik den aende Heer
– – in Sodoms geraakte. Wat is dit [illegible]
– – Laodice. och! dat gij [illegible] als
– – [illegible]. Rome – wat weet gij – als
– – – geïnstalleerd – wee u –
– – – afgelegde. (communie).
– – uitgestorvene Jes. 54. 10. [illegible] [illegible]
6. – ~~[illegible]~~ Jes. 60 – [illegible]
– – twijfelmoedige [illegible] [illegible] –.
– – [illegible] [illegible] [illegible].
– – ~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~
– – ~~[illegible] [illegible] [illegible] gij [illegible]~~ [illegible]
– – ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
– – – [illegible] [illegible] [illegible] 2796 – [illegible] [illegible] [illegible]
×××– – ×××
– –
– –
– –

o. Kist toope [illegible] aanspraak.

!

hoe dat 's Heeren Aennie Loor!

××× Gij denkt is dit [illegible] +
~~+ [illegible] [illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] – Hab. 3:2 [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible] [illegible] Jes. 10: 22~~
~~[illegible] [illegible] 4: [illegible] 20.~~
~~[illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~

[illegible] [illegible]

~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] 9. 2~~

gerecht + Hoort 't Heere stemme
Hebr. 12:25 [illegible]
Joh. 10:30

II
't kennen 't Heeren stemme [illegible] [illegible] [illegible]

~~'t Heeren stemme [illegible] [illegible] [illegible]~~
wel — ~~— — komt tot Mij —~~
+ + + ~~komt (tot Mij [illegible] gij [illegible])~~ +
t cap. } — — — — Gaat in gij gezegenden — komt gij [illegible]
— — — — Gaat weg van Mij —

Maria-Martha [illegible] [illegible]
geheel. [illegible] [illegible]!
[illegible] + [illegible] — [illegible] tot Mij.
gering. [illegible] + [illegible] ter aarde —
[illegible] ; in 't hart
waar. 's Heeren stemme in 't graf.
— [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible] 29.
~~in de [illegible] [illegible] [illegible]~~ +
in de [illegible] —
~~in 't lijden, in de [illegible] — [illegible] [illegible]~~
in den dood ! ([illegible])

II
Wie? [illegible] die 't [illegible] !
— — [illegible] Joh. 15 [illegible] [illegible] [illegible]
— — [illegible] [illegible]
— — [illegible] van Mij
verkeert — [illegible] leert van Mij.
— — [illegible] [illegible] [illegible] tot.
+ — — [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]
— — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
— —
Waar? 's Heeren stemme [illegible] [illegible] [illegible]
dat [illegible] tot [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]:

III
+ + + 's Heeren stemme. ~~[illegible]~~ ! +
welke ~~[illegible], [illegible]~~
[illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] stemme.
[illegible] ([illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 29.
waarheid ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
— 't [illegible] [illegible],
— 't [illegible] [illegible]).
[illegible] [illegible]
week. [illegible] [illegible] ([illegible])

[illegible]
[illegible]
[illegible]

v. Eene stemme tot de gebondenen: Voorts aangaande u (o Zion) door het bloed uwes verbonds (9
hebbe Ik uwe gebondenen uit den kuil
geen water in en is, uitgelaten. daar
y Eene stemme tot degene die alleen zien
op hun Zonde & zwart, het bloed Jesu
Christi, des Zoons Gods, reinigt van
alle Zonden.

x Eene stemme tot de verloochenaars
der afwijkenden en verlaters van Hem:
Zegget zijne discipelen en de Petro. (Marc. 16
Indien wij ontrouw zijn, Hij blijft getrouw; 7.)
Hij kan Hem zelve niet verloochenen 2 Tim: 2:
Ik heb voor u gebeden! 13
z Eene stemme tot de lijdenden: In de wereld
Eene stemme tot die op zee zijn, baren & golven
over hen gaande! en daar de afgrond roept tot de
afgrond: hoop op God!
Eene stemme tot die Satans pijlen gewonden
zijn en niet te vreeden (Ps. 5). Eene stemme
beneden in den kuil! Ik ben daar uw God!
Eene stem bij de belegering en bedreiging
der vijanden: Vreest niet, want die bij ons zijn
zijn meer, dan die bij hen zijn (2 Kon: 6:16.
Eene stem bij 't beklimmen der bergen
onder zwaar drukkende kruisen: op den
berg des Heeren zal 't voorzien worden!
Eene stem in 't dal der schaduwe des doods:
Ik ben met u, Ik zelve. - Eene stem, bij
't verheffen der stroomen, bij het bruisen
harer wateren: God is ons eene toevlucht
en sterkte. Hij is krachtelijk bevonden eene
hulpe in benauwdheden! Eene stem onder
Satans vuistslagen: Mijne genade is u genoeg!
Eene stem onder Gods oordeelen! Doch de-

(of Heere dat Hij Water zal verkregen worden door
het regt en dezelve zal geheel: worden door
geregtigheid Jes 1:16 en 'Maar laat 't oordeel
zich daar henen wentelen als de wateren
en de geregtigheid als een sterke beek amos 5:24
en ook wanneer uwe geregten op der aarde
zijn geleeren de inwoonders der wereld geregtigheid
vernedert u onder de eer: zij zachte
onder de voeten dien doorgaan enz! —
Een stemme des Heeren tot de stad; zal der
amos 6:6 een kwaad in de stad zijn dat de Heere niet
doet! Een stem onder de roede: hoort
de roede en wie ze besteld heeft Micha
en 'Schikt u o Israel om uwen God te ont-
moeten amos 4:12:6. Een ten slotte: een stemme
des roepende Elias God heeft in de verzoeking
Joseph in de hongersnood benaauwdheid
Een stemme in den brandenden braambosch
Ik zal zijn, die Ik zijn zal. Een stem
bij Jobs beproevingen! en bevrijding
des goederen tondeloten! De Heere heeft
Een stemme onder den voorspoed: als
't vermogen aan overvloedig aanwast en zettet
het harte er op! Een stemme bij en onder
alle de omwentel: veranderingen! Ik
de Heere word niet veranderd, daarom zijt gij
o kinderen Jacobs niet verteerd! Mal: 3:6 —
Een stemme van uit het onweder: In de
benaauwdheid riep gij, en ik hielp u uit; Ik
antwoordde u uit de schuilplaats des donders
Ps 81:8. en in 't midden des toorns gedenkt
des ontfermens! (hab: 3:2). Want 't bergen
heuvelen wijken en heuvels wankelen, maar
goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond mijns

Mijne Vrede sal van u niet wyken segt de Heere

o) uire ont fermel. or [illegible]

a

III tijd. I Oordeelen

a. Gedruis gehoord naar 't menschen [illegible] Eene stemme, nach gemerringe

b. brandende Winden. Jes. 11 & 12. [illegible] ont: [illegible] van 't Heeren [illegible]

c. hof hoogt. [illegible] verwoest, [illegible] [illegible] [illegible] da. hof.

d. laatste stemmen! Mond. stemme.

e. Eene algemeene verheffing van der menschen stemmen tegen Godes stemme!

6. Eene stemme! Siet daar komt eene stemme des gerugts, en een groot beven uit den lande van 't N. Jer. 10:22. En daarom, dewijl zij naar mijne stemme niet gehoord hebben, zal ik tot door belachelyke lippen en door een ander tonge tot dezen volke spreken Jes. 28:11. ~~Een droge wind van de hoogeplaatsen - daar zal mij een wind komen, die hen te sterk zal zijn: enz.~~ Jerem. IV. 11.12.

En

[illegible]

-

o) Eene stemme tot de bedroefde onder bij een [illegible] [illegible]. [illegible] 3:[illegible] [illegible] 3-10[illegible] Jerem. 31. 15-17.

Een stemme tot de onder de oordeelen [illegible] [illegible] 82:9.[illegible] Jerem. 4[illegible] & Jes. 26.16. [illegible] 3:10.

Avondmaal.

Verbonds maaltyd.
Genade —— .
Vrede —— .
Liefde —— .
Lofs en blydschaps vreugde —— .
heerlykheids en zaligheids ——
Ondertouning en verzekerings versterking —— .

k'heb 's Hemels stem me niet gehoord
En Scheppers stem in mij verstoord!
Dit beging ik in de banden,
Van [illegible],

geen kinderlijk geloof, liefde! geen verloochening geen opoffering geen bespeuring der geesten! Sporen van dichtelijke [illegible] verkondiging! niets [illegible]! eigen eer! kleed van eigen gebreken! verdacht in 't spreken, godsdienst in het bedanken! geen godsvrucht van binnen! geen deel [illegible]

gen: IV:15

Hs.
15.B.25²

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

(2)

F Malm. uit: 11 1681.
Eelen Kom. V.
text: na catech. III.

3 paradys achter: (t conditioneele
(het eerste Paradys
(het verloren — —

ofte t' onconditioneele t herwonne paradys (onverliesbaarkelyke)
achter de eerste & tweede adams. &
de tweede tempel heerlyker. (tempel
laatste de eerste.

achter 't werkverbond het genadeverbond
achter de twee boomen.
— — } de val in adam
} de opstanding in Christus
— — de schuld & genade.
— — — vloek & de zegen.
— — — hel & de hemel.
— — — richter & de Evangelie en verkondiger
— — — verschaar & de vryspraak.
— — het vonnis & de vryspraak.
— — Godts gerechtigheid & barmhartigheid
— — Godts Rechtvaard: & genade
— — de wet & het Evangelie.
— — eerste steen gelegen
— — de donkere nacht & de lichte dag.
t — Amos 8: 9 — & Zachar. XIV. 7.
— — de grootste verlorene & de grootste herwonne zegestaag!
— — de grootste blydschap verandert in de grootste droefheid (de vala
& de grootste droefheid in de gr. blydschap

alhier 't Paradys verandert in een woestyn
& de woestyn in een Paradys.

alhier de allergrootste schip breuk
en banqueroet, benevens hemel & hel; ein der allerdiepste kolk van ellende & het allerhoogste toppunt van heil

alhier alle fonteinen opgedroogt
& alle fonteinen ontsprongen.

alhier 't allerelendigste verderf &
t allerheerlykste verband

alhier de allergrootste breuk &
de allerheerlykste band (de grootste nood
& de grootste magt)

alhier t allergrootste treurspel
& 't allergrootste blyspel

— — de allerplotselykste verandering
& het allerongedachtste & wonderbaarlykheid (adams val & Christus herstelling)

alhier de allerdroevigste het allerheerlykste Palais ingestort, en het allerheerlykste opgerigt.

alhier de allerhoogste brand; (door de begeerl.) en de blussing.

alhier 't allerwonderlykste: de schuldeisser zich in de plaats van den schuldenaar

de Satan had den hemel gesloten (of de zonde)
& de hel geopend. Christus opent den hemel
& sluit de hel. (genade)

de eerste belofte & de eerste bekeering
(Eva)

— ac

x Caïn ke-tettine — Ismael exauditio Dei.
Cïam faciens, operans.
Edom, rufus, terrenus; cham calor niger.
Philistaei compositi. ancora nel pal[illegible]e
ke[illegible] aaut of bedenk van ache.
Hetthaei contractus, formidans, (Au[illegible]ens
Heriteu [illegible], [illegible], vyr! declarans
[illegible], portans. עמק.
Kenitae possessio, emptio, nidus!
monte alto.
Amorrhaei amari, rebelles, loquaces.
Amalekita lingua lambens —
Assyrians. [illegible], beatus dirigens
Babylonius confusio, commixtio.
oogue.) Ninive

Rom. III: 16
begin openbar: × 11: 7 6 — of juda 9 — of daarvan — koning + daarachart

I. O. T.
II Christus / Adam. Vt alle ambten & wel daar.
III christendom
IV de christen:

zonen Gods & dochters — babelstoren
I Kaïn, henoch, noach. loth, ismaël, Esau, josephs broeders! Moses, Egypte & alle die anders wekeren, edom, amalek, enz: Philistijnen (in Canaan)! Saul, david, Elia, achab! Propheten, grooten (eigen volk)
enz! —

II geboorte, herodes.
leven.
dood.
opstanding.

III Pinksteren. Stephanus enz.
vervolgingen Rom. keizers! (zij eerst) (later)
tot daarna onder & na constantijn (Christenen)
duisternis (Rood) verschillende (wordt) enz.
hervorming.
achttien jaar:
dat alles nog wacht! leer & leven des...

II de christen.

1 verstand: kennis Vede.
2 hoogmoed:
3 eigen geregt.

4. eigen kracht & sterkte.
5. — — begrippen & meeningen. bedillingen
zonder begrip
6. — — voorwerdeelen.
7. — — Wil & Zin, onvolkomenheden
8. 't vleesch tegen den geest.
9. ongeloof.
10. eigen Liefde.
11. eer & aanzien
12. Tijdelijke en wereldsche voordeelen
13. vijanden Ps. 56.7. & 49.6.

Toep.

a. des duivels verzoekingen hebben deel aan de laatste straffe (de slangen) Kon. 138.
b. dat achter den troon Gods tegen die anderen tot zonden verleiden (idem.)
c. wij t beeld der slange dragen, kruipende op onzen buik & stof etende. Bemerkt die boden Gods veldgewassen, buikkruipende. (al.). beweegende de zonde verblinde u. alle ontreinigheden
d. zu .... [illegible] (c. te
e. dat achter kwam. strafs haat tegen ons & t hemel. - Klaarende troons - (al.). wat Joachim - leset de pyl doorwonden die mede afhouden geslagen.
f. hoogmoed vernedert.
g. mede geslagen worden, waarmede wij afgekeerd hebben, (met den duivel en zonden (.
h. behooren tot één van beide! ben vyand of vriend! geen derde!
i. Een haat tegen de zonde, dein(g) datan komt binnen wedergekeerde, & dat dadelijk in dag, ende bij dezen alle, uit vriend maken van des harten! vroege .... uitlaat, gaat naar Gods .... Ruth.
k. ... Slang .... tijd in ....
..... Rigten, ... & ....
l.

....

2. [illegible] Christen[illegible] — [illegible] —

b. wanneer Christen[illegible] de plaatsen [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] — ongeloof — bygeloof — [illegible]

[illegible] — [illegible] —

c. [illegible] — dankbaarheid [illegible]

d. door het woord en gebed door den Geest.

e. Christus dood en opstanding. [illegible] dat de [illegible] [illegible]. [illegible]

[illegible]

[illegible] genazen und bestaan
Schoonheen t'geld [illegible]
beste werk in Slechte Tyd

[illegible] gekomen [illegible]
[illegible] planten [illegible] te [illegible]

Cont. h: 9/6 56 | Jesaia 22:1. Belief dit o genadige God te zegenen! amen

De last van 't dal des gezichts.

Hs. 31
15.B.25

Begin.

משׂא [illegible] draagt, dat zwaar is om te dragen! meest van [illegible] & dreigende. | genomen & getrokken [illegible] en die ondragelijk en zwaar is om te komen en te dragen [illegible] landplagen & straffen! bij [illegible] & strijd! [illegible] 13:1 [illegible]
de titel van alle [illegible] dreig prophetie Cf. Jes. 13:1.
[illegible] dal, [illegible] [illegible] dat [illegible] en [illegible] dat [illegible] [illegible]

[Hebrew] gezicht. openbaring. Joël 2:28. [illegible] [Hebrew] of [Hebrew] [illegible]! van [illegible] [illegible] [illegible] Jeruzalem.

dal des gezichts! [illegible]! diep, breed, lang. Jeruzalem! van oudsher daar alleen door Gods bergen omgeven! daar Gods troon! [illegible] openbaring & [illegible] & [illegible] [illegible] & [illegible] en [illegible]! [illegible] en [illegible]! aldaar [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] [illegible]! de Schamend! de Straffend! vermanend

I de Schamend eertijds!
II de Straffend, het vermijden eertijds hand.
III. Vermanend.
IV Bedriegend.
V [illegible]
VI opmerkingen & de leeringen
VII toepassing. bekeerde & onbekeerde

I. de Schamend eertijds.

a. dal. diepe onderdrukkingen. [illegible]! dalen in de [illegible] in Gods [illegible]; in de [illegible], in des harten [illegible] & de [illegible] in [illegible] dat 't [illegible]!

b. dal laag en de [illegible], arm, [illegible]; [illegible]; omtuind omgeven door Gods bergen! [illegible] eens ons vaderland! dal van Gods zegeningen, daar alle 't [illegible] in [illegible]! onder God! door druk groot geworden! door onderdrukkingen verhoogd!

c. daar de [illegible] was voor de bergen! de schuilplaats der vervolgden! de [illegible] dat [illegible], het [illegible] der [illegible]!

† d daar de gerichten en de [illegible] Gods geschieden dal des gerichts! daar onder den druk en de vernedering verhoogd, daar gericht [illegible]! door anderen veracht, verkleind en vertrapt door God verhoogd boven allen! het licht uit de donkerheid! de dag uit de nacht! Gods [illegible] Gods [illegible]. Gods zegen en de vrede! Gods oog! [illegible] Gods oordeelen! Gods openbaringen, Gods [illegible] Gods leidingen.

2. Verkeerde dagelijks w: al dieper! vast fondament! geen brok en oo S maar dagelijks, dieper en vast en gegrond werk
g. Verkomende beide in den handel & den wandel! onbescheidenheid, alom; & boven den stand! en ieder op zijne plaats; geen benamingen of grootdoen; tellen! kleeding; huisraad! handteering! eeuwig praat! enz.
h. de een erger den ander &; doch hoe is 't nu?
II. Verdraagzaamheid.
a. dal van goddeloosheid! & onderdal.
b. dal van afgoderij; dwalingen! duivelendal!
c. dal van beeldendienst! eigen werk! van Gods heerschappij
d. dal van vloeken en valsche eeden! en onheiligen
e. dal van Sabbath schending! beide school & kerk en van de Eenmanszaken en de familie en de kerk en de huiselijke godsdienst! in de handel en de wandel daar buiten! eten drinken dartelen rijden, arbeiden, over aardsche dingen denken en de spreken; een stap dieper in de hel! blijf die ken! behaag & zelve! houd vast aan uw afgoden!
f. dal van ongehoorzaamheid! in de opstand en de ongebondenheid! geen band of wet! geen eerbied of ontzag geen vreeze Gods of hare bedoeling! onnatuurlijke, beestelijk
g. dal van benijding! kainsgeest! haat, nijd, doodslag, de mane bloed! de fonteinen bloed! geen beschaming; vermaning; geen medelijden! de een ontruijt den ander en alleen voor zich zelven leeft! moordal!
h. dal van vleeschelijke wellusten! vleeschelijke verbintenissen en onwettige concordaten! afgoderij & hoererij, dal van ontstelteningen; ontwijken van God! verbinding en met Rome! ontbinding en verlating van Gods band beide in den staat en de kerk en de scholen en de huisgezinnen! afgoderij met & schepsel eeren van & vleesch! goddelooze heeren vrouwen & ellendigheden dat ooge! meestijds begonnen met huwelijken! en hoe vast zeker? en hun zeggen naar des anderen huisvrouw!
i. in de goddelooze doorbrekende jeugd! onkennende goddeloosheden! vader & zoon zeer onze kinderen de vuile &! en daar
l. dat dal der misdadigheden! en bedriegerijen en kwaadsprekerijen en ontheiligen en schenderijen en loochenarijen en bedriegerij &; dagen en de nacht en om elkander op & beste te bedriegen en om goed te verkrijgen of allengskens te bedriegen ontbeerlijk goed te ontvreemden! als of God geen wacht! in slaap was of op reis is; ja dan om de reis! om de dieven op te spreken

Joh: 22:1a. 3

1 Ende Heere latten opleidt, die geeft Hij vooe: heerlyke gerichten.

2 En die Hij heerlyke gerichten geeft, die leidt Hij voor groote en swaare latten op; of Johannes Paulus, david & daniel. En de likkobes. ke en de ze jesaja enz: david

3 de latten die eerst vooraf gaan moeten: de latten der zonden geboete worden.

4 de latten & de gerichten gepaard gaan by de latten het vang gerichten opdat die o te swaar zouden zijn & by de gerichten ..ang pakken opdat gij u daar op zou de verhoovaardigen.

Cl.... ..et.

5 God verbergt voor abraham niet dat Hij

6 ..

[illegible]

[Vaderen hebb. verzuimen, verootmoedigen; gr: 175 [illegible] den
ps: 33: 4 gemeene vastedagen [illegible] Neh: 9: 1. 2. Joel 2: 17. Matt 17: 21 [illegible]
geslachte! act: 13. 3. 14: 23. (1 Pet: 5 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dat
[illegible] act: 9: 3 [illegible]. [illegible] psalm: [illegible] 5. 4. 1. [illegible]
tijd.
Hag: 9: 9]

° dat onafsienbaar, peilloos, donker, breed, hoog, lang
allerdroevigst & betreurenswaardig gezicht! als een [illegible]
aan een zo [illegible] gezicht! [illegible] daar men zijne oogen
[illegible] van af [illegible] wenden! en dat men gedurig voor de oogen heeft
[illegible] liggen in de [illegible], [illegible] af [illegible] daar [illegible]
[illegible] [illegible] of [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] te meer
[illegible] gezicht & gewicht! [illegible] gezicht [illegible] zijn [illegible]
[illegible] dat [illegible] aangenomen is, dat [illegible] wordt, daar men [illegible]
dat men wel van [illegible] afnemen! daar men onder [illegible] [illegible]
beladen en gedrukt gaat en [illegible], dat men gevoelt, [illegible] mede
[illegible] uitteeren, dat men getrouw heeft [illegible]. Jona, [illegible], Jeremia

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

× daar vele propheten en prophetessen in geweest waren [illegible]
[illegible] heerlijk in had gegeven?

(eenmaan van verdichtselen)
\# die meer 't gezicht den Geest hadden opdroegen, ghe zouden eenst daarvan gevoelen, dat het Geestelatgen weert was. hoe dal
\+ dal van diepe en breede verlatingen met laat-
eent komen de mindere verdeelen of 't gezicht daar-
\+ van hoort der oede Ude enb: Leent 't gezicht. daarna 't
eent de teekenen gegeven zichtbaar. gedee.

Bedrijving die veel gewetens bo: gij niet veel vele dingen enb.
\+ die geopenbaarij een gezicht lekker van de verdeelen enz. g.de.

on Aëlegomt heid.
tranendal; Schimmel dal: traandal.
\+ daar een Zien Ad. doch die in de Vallei der zonden
blijven genist terneder zitten. zorgelooze mede. Laid.

\+. daarom om dat 't in de diepte leit. daarom moet 't geene
geopenbaard of gezichten. Gods' de nederige. 't nederigst
ce tene eenst ondeert of dat lastig doet dragen.

o met de diepte de Aarden van Boomen!

Kertaga Ane

k. dat dal der Ontsteringen! In daar is geen grond daar is 't nacht! daar kermen en de dood slag duister en de angsten der Heele! En brengen ons bij God, daar door ons de Ontstaans en de Lastgeversten o nachtige kunnen worden! bij God brengen wij dat groot 16 ... ! door onze blindheid en eigenheid deelen de hoofdzaak en de bij God alleen kennende natuur, dat die de Heere geeft den zaa ... van zijne eigenen tijd. leggen wij er ... en gedeeltelijk ...
b. dat zij ... hebben tot zijne naar God
... tot zijne naar de ... des ... tot ... naar de eere Gods, behalve naar het regt Gods. amen!

III. Vermanend. Jer: 13: 16. Geeft eere den Heere ... !
Eigen ... doen ... daar ons uit ... licht!
eigen belijdenis ... kennis en ... en be- ... en openbare ... en droge dingen!

b. de Heere geeft geleerden in de diepte der ... afscheidingen en de ... en de verlatingen en de afstamming. Jer: 2: 13 ... 2: 4.

c. van ... afgestorven ...
d. aan de Liefde! en de ... en de belijdenis.
b. liefde ... van ... Gods tot 't dal van ...
c. van den berg van ... ——— tot ... ringen ...
d. ——— 't gemeenschap ——— ... den ... en
e. ——— ... in 't dal van ...
f. ——— ... gezondheid ——— ...
g. ——— ... in 't dal der ... heid.
h. ——— ... des harte in God ——— ...
i. ——— bidden ——— biddeloosheid
k. ——— ... tot 't dal van eigene ... !
l. ——— ... heid ——— ... heid
m. ——— vrijheid des geestes ——— gebondenheid des geestes
n. ——— ... —

+ en dat ons ... de door ... te halen.

IV. bedreigend ('t gezicht van een dal.)

a. Jes: 12. 22. 20. 24. — Joel: 3. Jes: 23 vs 33 bo: wat laat:

b. gezicht van verwoesting, vertreding. Jeruzalem vs 5;
— — ontmuringe des muurs. en geschreeuw na 't gebergte;
— — bitterlijk weenen vs 4;
— — onafwendbaar: verharding, verblinding vs 11. —
— — gekeerd met de oordeelen vs 13. 6 #

c. het eene gezicht op 't ander: vol oordeelen! vs 7

d. alle gezichten zijn zoo aan de zonden van 't volk —

e. diep en verzonken! en verkomen. daarmede verloren
worden, aldaar verwaarloozing; gebruik vol!

f. besloten. omsloten door de bergen van Gods
almagt en waarheid en heiligheid en recht. het trouw om
in de bedreiging;

g. alle niet in een dal bij elkaar! — tranendal.

h. daar duister leven dal.

V. geestelijk. dit bedrijft a. bekeert u! b. bekeering
wordt alle ... c. ontvangt ... d. Gods ... bij
b. het gezicht alleen u genoeg! —
c. begeerte en verlangen en ... Gods woorden ...
d. ... bekeert!
e. de laatste vermaning!

VI. gemaakt: 't leeringen. bij bergen van overal komende
... zonden, ... diepe afgronden, de dalen
der oordeelen: (... altijd ...)
b. eerst een gezicht der zonden en 't gezicht der ...
c. daar God zijn ... zondaar genadig en ontfermend
en ... is ons opgeslagen ... tot een gezicht
... hun ... genade: en almagt ...
die ... daarna ... en hunne zonden tot een
... teekenen zijner oordeelen ...

d. ... dat dit ... dan na vele vermaningen
... gezigten en teekenen en bedreigingen ...

e. dat ... de onmate ... (daar 't dal der zonden ... is daar ... 't gezicht van God ... vrome gemeente ...)

a. ... daal in 't ... vergeefs ... bij de ...
gezicht van de dalen, een ... bij en in ...
in dalen ... daar ... in ... in ... van
van 't hart, ... Vader ...
b. eerst in de diepte zijn dan ...
c. in de diepte God is ... toe nog ...
d. — — der ellende gezicht der verlossing toe meer
e. zonde ... meer laat van ... van ... zij. ... Heeren ...
f. — — ... de heerlijkheid ... der
... en vernomene verlossing. Amen!

x in 't lijdensdal Gods heerlijkheid 't grootste geopenbaard wordt.
dat de Heere ... geeft te dragen ...
in 't donker ...

24/11 57. Jes. XXIX: 13a. [illegible] Genadige God en [illegible] te [illegible]

~~Want~~ de Heere heeft gezegt, daarom dat dit volk [tot Mij] nadert met zijnen monde, en de zij Mij met hare lippen eeren doch haar harte verre van Mij blyvend

Teken Jesaia XXIX. Zingen Ps 95: 4. 6 [illegible] 5 & 13: 14. [illegible]

Begin 1 Sam: 2:30 b.

Jesaia [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

dit [illegible] [illegible]

ontdoe [illegible] 10-16. de [illegible]

[illegible] 1.6. [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] Heeren [illegible] יהוה

heeft gezegd, dadelyk [illegible]

daarom dat. [illegible]

dit volk. הָעָם הַזֶּה. [illegible]

[illegible] van [illegible]

nadert. of [illegible] tot God wenden.

[illegible]

doch haar harte; [illegible]

[illegible]

[illegible] bekeerende [illegible] des Heeren over zijn volk

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] I. [illegible] van de weldaden Gods aan hen [illegible]

II. [illegible]

I. [illegible] van de weldaden des Heeren hun [illegible]

1. aangaande [illegible] volk.

2. — — — ons Nederland [illegible]

1. uit een Abraham [illegible]

2. uit de Egyptische [illegible]; [illegible] Micha 6:4 [illegible]

3. uit de andere vijanden. [illegible]

4. [illegible] in Canaan. Dt 32:8-14. Vader.

5. [illegible] Genadige.

6. [illegible] Ps 147: 19.20. [illegible]

7. [illegible] Luc 1:74. Getrouwe.

8. Propheten. Hosea 6:5. [illegible]

9. [illegible]; [illegible] Heilige & Rechtvaardige

Hs.
15.B.25 4

2 aangaande 't volk van Nederland. 178:1—
a. Oorlog van den Spanjaarden. 166:12.
b — — — van Eng.
c — — — Remonstranten. Jes. 5: 4,7.
d. — — — vijanden door de verlossinge 1672.
e Dit is een wonderlijke uijtredding! 't Heere Soldaten waren de wind stroomen, met 0 droogte, vorst 0 doei, min 0 zomerlijk voor 't land ... de zee opgehaald, uit 't ... gezegend
-blads: 262 dus daar alles. ... voorbeeld Bl. 265 ... En Bl. 220.
gevaar daarin. vijanden 159 onder — vijanden voor ons ... 224 &
van ... Godt ... Beeldenstorm 227 ondes
... ! Een wat nederland schrik der zeeën, ... 1566.
toonbeeld van ... der waarheid ... der natien
... een ... der ... ! en een ... der
... der godsdienstige vrijheid ... een ...
van ... en een ... van Godt ...
en een ... van de ... der wereld! en een ...
beeld van godsvrucht! en een wonder van de bescherming des ...
... voor ons vaderland! een bewaarplaats van alles uijt ...
een land dat de regeerders ... ! en een ...
... ! een academie van godgeleerdheid & schoolen ...
... blads: 45 ... van 't
2 Kon: 19:21 ... dat 't land dat ... Godt dan
... met dat ... zijn weldaden ...
... ter ... goedheid komen te zoeken! En daarom
de ... van ... of van koopman
... oorlog! schrik der vijanden & tegen 't land ...
nu ... de zee genaamd! En nu? Een ...
van Godt ... der ... Godt
... bedienende zijne zegeningen! ... de zij
... met den vijand! Een ... Godt
en een ... afgenomen ...
... dat al dat ...
... met ... en ...
... opmerkzaam ... dat ...
... en ... onder ... deelen.

IV.

(weldaden Gods.

Ondank komen wij van zelf tot de deze ... aan de
a. Jes: 43:21 dat ... dat ... 32:15 ... ...
b Jer: 2:32 ... 28 ... en ... 106:13. en 21. en Jer: 2: ... onderwerp.
b. ongehoorzaam. ... de stemme des Heeren & gehoorzaam
Rom: 2:8. 1 Kon: 19:10 & Jer: 32:22, 23.
c. Godsdeloosheid: ... 24. & Matth: 24:12. en dat ... jes:
d. Onlangs ... ... 3:16 ... dat gij ...
e. ... of ... of ... de ... zij
... der zonde, daar ...
f Onderdanig; Jes: 28:13.15. ... 36:16 ... 4:16. en dat ...
...
g. Ongeloovig. ... 106:24. ... ongeloof vinden
Hosea: 4:1 & 6 ... met het ...
h. onverstand ... 95:10. ... altijd dwalende. ... (te dwaal
't afkeeren ... ...
i. Bedriegelijk. ... ... valsche ... Bl. 33.
Micha 6:12, 13 ...

k. meineedige Ps 119:126. Sabbath. Verdeelde. 2 heeren.
l. trouweloose. Ps 32:20. Verbasterd Jer 2:21.
m. belijdenisloozen. ongodt. Elia. hos 8:12.
n. blinde; doove
o. hovaardige Spr 11:2. Zeph 1:8.
p. hartnekkig Ez 3:7 en verstokt Jes 1:5 onwillige.
q. onverbeterlijk en onbekeerlijke. Jer 12:11.
r. Geldgierige, Hoogdravende & wraakzuchtige zoeks.
s. geestel. diepe slaap verzeekerde en slapenderwijs ?? niet ?? Jer 29:15.
t. dit eigen eer bedoelende.
u. en dit eigen gemak ?? beminnende.
v. dit geestel. afgodische ?? ??. hat afstortenen ??.
w. dit twistende Ps 95. en gedurig murmurerende.
x. dit vleeschelijk gezinde en ongeloovigen en kommerende en ?? ??.
y. dit geestelijk ongevoelige. Jer 5:3. & Jes 42:25.
z. dit onkuische. Ledenb 18. & 13.

3

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

Cot.

r Jer 4:22.
s haar nogen ?? ?? de

toepassing

1. onbewoorde. belijdenis. beloften. aan betrekking bij den doop, avondmaal, huwelijk en begraving. Gedenkdagen & gewone Sabbathdagen, gelijk aan dankstonde in huis.
2. & 4. nicolaas: Al dit behoorden; bezongen; uitwijst. Wijsheid het zetten & dragen maken! en uiterlijk op elke daar geleid door dit en zijn koning & zetten eenmaal behoordt.
3. dit & alleen uitwijst nader; doch daar is gaat. St. Nicolaas aanwinnen dat is gaat, een kunst ende dat een regt goed & zoet kinderfeest; ook in decemberdeze maand; (geboren) in de winter! doch dat laat daar alleen zaaddelike zoet licht.
4. En waar in ik of zit ons hart? in en onder de aarde! ... de stemmen; gaan der wereld; eigen eer; gemak, geld, schepselen, ijdelheid, of hoogmoed; ongeloof, diepe blindheid, ongevoeligheid, onverschilligheid — en in den grond vijandschap!
5. En gedurig opgebouwd!
6.

Dan: II.

Boeed

Hs.
15. B. 25[5]

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

(5)

gij [illegible] Meer. Joh. 1:27 [illegible] schepen [illegible] — [illegible]

& Job XII:2. trouwens omdat gij lieden het volk zijt. voor zal de wijsheid met ulieden sterven.

of wie behoevelijke & volkomene bedoenen de waarheid, licht of [illegible] zonder de Zonne der gerechtigheid!
[illegible] [illegible] zijn alle volkomen: buiten de waarheid of [illegible] & alle lichten buiten de Zonne der gerechtigheid [illegible] [illegible] [illegible] die [illegible] pijlen tegen [illegible]! En [illegible] als [illegible] [illegible]: kracht & [illegible] & licht & anders dan dat [illegible], [illegible] die de apostel [illegible] & [illegible] om de [illegible] Christi.

([illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] dan de [illegible] van [illegible] & van buiten de waarheid [illegible]!

Benth: 5/59. Daniel II. beeld. Och! behelde o Genadige God om tens zelfs wil te zegenen.

Lezen. daniel 2.

Zingen. Ps 118: 11. 0 Ps 11: 5. Ps 145: 5.

Tegen. Jesaia 44: 24 — verbeurd hand dat steen, Jes. 40: 8 &c

I. 3

Verdeeling I eenige korte aanteek: aangaande de verklaring

II eenige opmerk: en leeringen.

III eenige waarschuw: vermaan: bestraff:

IV eenige vertroost: en bemoedig:

V eenige opmerk: aangaande de tijdsomstandig: naar aanleiding van ons stukk hoofddeel.

VI eindigende met een woord van t gebed.

I eenige korte aanteek: aangaande de verklaring

1 vs 1. in het tweede jaar des koningrijk. Nebucadnezars bestiel g koningrijk (l.) dus van zijne algemeene regeering of dat tweede jaar van zijne regeering na den dood zijns vaders & ook na de koningskeuze ... [illegible]

2. daniel daar o onder. of die met waarheid ... [illegible]

of bij vereeniging van hem met hem — opslaging van hem opgewekt in de zijne jonkheid. hoe t zij die hem alleen konde beoordeelen (andere Heeren tegen) wat er niet (en dien wij ook vergeten). of dit t altaar ... Job 12: 2 &c

toovenaars weeldenkenners. schrift Schriftgeleerden = de teekenen

vs 27 aldaar t derde genaamd.

Sterrenkijkers sterrenkundigen, bezweerders van slangen

(or) Kopstenen (astrologen) grondteeken: van hede ...

(om) om daar een ... direkt astrologen ... bij

derde sterrenkijkers aldaar t tweede.

guichelaars Jos. 27: 9 door toovenaars ... 7: 11. (volgaat

malefici, kwaaddoenders, die met kwade kunsten omg

& ... bidden zijn gebed of godsdienst verrigten. Schee dokkers

bedrijven ... vs 27 dan aldaar een ander woord door ... vertaald.

Chaldeeen vs 27: 1 de wijze Chaldeeen astrologen.

4. van dit vers of tot het 7e hoofdstuk is mede Chaldeeuws geschreven: voor die, doch van het 8e cap: hebreeuws weder voor de joden, dienende om die te troosten.

4. derde zegging te kennen geven snoeken, blussen, beeld ...

4. ... ander: tegen ... bedriegen.

27. waarzeggers, planeten voorzeggers uit t geboorte uur, ... overgetrokken van t oorspronkel. woord deelen, bestemmen

de bussen. aan aanduidelijk, vertrekt o uyt ... "

37/38. of Nebucadn: tot ... doorgedrongen! Nebucadn:

45 jaar regeerde. Jes 14. 4 de goudene ... zenden van ... of dan wel 16, of ... "

39. borst & de armen twee van ... daardoor het

kenteeld Medische rijk als twee armen hebbende

doch o t eerste! Persen in de regering 130 of 207 jaar

geduurd & veelvuldige troonsomstellingen daarin:

(or) 4 ... der onderdanige landen & deelen der lage

39. t derde Koper. dat Macedon: onder Alex: die met dit ... (of)

het de aarde kond omdat er slechts eene ... (als)

was te overwinnen (die nogtans hem overwonnen

had & daar hij o een stuk van ... mede nemen &

daar van hij of de ... bestied door een Koppje

bond van ... 321 voor Christus, en na ... koppje

eerste regeering werd ... bij ... verdeeld, buik ...

Regeerde! ... Koper. Griekens Egyptische ...

40. 4e hard-ijzer sterke. t Romeinsche ... 1/2 van Europa & 1/2 gedeelte van Azie & Afrika onder zich.

vs 1

om volgens Job: 25: ... Nebucadn. vande regeering tegen.

spreentyd dat het onkelyker was dese hen telen; doch daarna onstleed van yser & een deel van leem of klei, aarts las & brods & veranderlyk; de voeten met de teenen, daardoor verstaan, dat ook van de Roomsche wetten gelyk ook ondergang en verkiezing daart & geeft! Uitstelling onder de andere Europesche volken gegaan & daarmede vereenigd ook toonde gemeldet worden te bestaan! of gelyk het al nog geworden met onder de Roomsche kerkelyk-wereldlyke hierarchie! onder de Rome aanhangt & daarmede afgehoorzaand is daar alle & de concordaten, en door huwelyke meest verenigd ook anderen! doch ongeveer het jaar 1700 na Christus een algemeenen raad, concilie gehouden, doch niet tot verbonden. dat zoo dit laatste door den mensch verbroken werd, al is t opgebouwd & daargesteld (en ook 10 vornamen de tien teenen staten meest vereenigd in Europa! Spanje, Engeland, al daar de koning t hooft van de kerk. 't hooftet van het de mensch daaronder & de medevermengd (als in deze oordeele) in Roomsche rele, gelyk de oude vader Luther verspeeld van daar Roomsch geworden. (Eigen kracht of terecht velen & de aardsche bedoelingen & de grondslage gebrekkig gemaakt met de aardsche eigene beteekenis & de bevordingen. dat ook uitwendig heeft deel het yser met modderigen leem vermengd!

41. nadat het oude Rom: ryk 300 a 400 door grooter omvang gehad had werd t verdeeld in het O. & W. door de twee dubbelen aangewezen, doch daarna door de volken van het Noorden omtrent 376 na Christus in 10 deelen verdeeld! of schoon de namen door deze boosheid of koning volken behouden zy echter Roomsch bleef & zyn en (gelyk wij de franschen, dat conderis) in behoeden & behoudt het altyd yzer met modderigen leem vereenigd geworden schoon al zyn in de ... en over concordata & de jezuiten bo: vermengd

42. brood & haar! dat verdersche geschiedenis toont das Westersche pri de Roomsche ... Staten & tronen

42. Uit conarie twee welken, in een gedeelte vereenigd doch in een ander gedeelte verdeeld!

II eenige opmerk: & leeringen.
1. eent aangaande den Heere!
2. aangaande de Nebucadnezar.
3. aangaande de wijze
4. ——— Daniel.

1. aangaande den Heere
a. des Heeren wijsheid gevonden dien droom t ontnemen de t gedachten daaraan, [illegible] & ontnemt. Inder
2 b. God die de wijsheid geeft & ontdekking der toegrammatheid
b. s Heeren goedheid om daardoor zijn volk te
f [illegible] & verademing te schenken nevens om de onbekende te sparen zijne barmhartigheid.
c. des Heeren onbegrijpelijk wonderlijk om taande uit komst te geven toon het op het allerhoogste gekomen was. (al gedood werden
en om dat woeden der tyrannen (Jes. 25. 4.)
tot een goed einde te besturen! En om daar door de geringen te verhoogen!
d. des Heeren trouw: en slat de dooden den wijzen al betoond hunne ... aelmo...
e. des Heeren onveranderlijk trouw! Hij licht ontdeken in de duisternis! Hij bewaart en beschermt zijn ...
2 Petri 2. 9. de weet de godz: uit de verzoeking te verlossen
† 2. de Nebucadn: beeldendienaars met een beeld straf, geslagen met hunne eigene ...
b. erkende t Heeren (47) almogendheid.
c. doch bleef daarbij.
3. de wijze. die hun beroepen konde vergeten (God voor daniel) bedriegen, en in 4 st. elders
v. 14. (gelijk de Egypt: toovenaars die hunne meesters hunne onmagt & des Heeren almagt. v. 11. Ten maar openbaar worden de bedriegers!
4. de banden van God hoor anderen tot zegening
De Heere gebruikt de zynen (Elia) ... t Heer bekend aan een Agab 80. En Heeltreden tot zegen van de ... & door den eenen (van ...) ... te behouden
daniel gebruikt te de middelen 14 ... in ... gemeenschap op gebed!
daniels voorzigtige wijsheid v. 28. 127. ...
uijten ... Gods ... & almagt ...
. ... dan ... betrouwd! en niet ... ... onredelijke
dood v. 27 een voorzigtige wijsheid ...
van zijnen ... (al ...) ... de eere, door God ...
daniels dankbaarheid v. 20. (37)
daniels nederigheid (23) en ... gemaakt
daniel alleen ... v. 18 ... plaats
des Heeren barmhartigheden.
π dan. 2: 17. doe ging daniel naar zijn huis, en hij gaf de zaak zijnen metgezellen hananiah, Misael, ende azarja te kennen

cc want het wakken der tyrannen is niet de vloed tegen eenen muur
† 2 de wijsheid ... ... met het ... ... zijn geschiedenis
v. gl. aandelijk de ...

III eenige waar'dt hun vermaan; & bestraffing / voor

a. Kinderen aan alle heerlykheid. 1 4 / doch Godt zyn [illegible]
houdedat nieuwe [illegible]

b. Een eindigen in Sikeyrke

c. een lacle uit Azel (Ch/ gekeerdt.

d. deralbrgenheid dat naak / deemret onheed verstrent
ond! dat Kinden weten / voortspruitelyk / (5)

e. Een nebucadn: erkende Godt als het & eerst
noodigste werk & bekeert dat / godt ont / wyze
hoofd & zyn door deze aan + hoofd van alle [illegible]
(daart haat in een christendom dat te genoegen
de onbekeerde & de zy'anden voorlaaden t hoofd [illegible]
ovolgde dan meet zaad op ent hy aangaande die
en beloofde & alleen m. [illegible] uitbragt voor
enpartydig: eenlag Kleiner naar de beduelyk [illegible]
of daniel eenegevangene ual of een [illegible]
verachte jood, dat bragt Nebucadn: [illegible]
niet tot andere gedachten!

f. groote openbaringen buiten genade bekend.
een tydelyke & aldra weder gaande versoet med:
dat geen wortel van binnen dom! Kindig
daniel als t hoofd der tovenaars te stellen
waat dat alles spreding verspten gelapt [illegible]
wt het volgende hoofdstuk dat deze les ter
Verneding kan niet baatede: daar die hoi
Godt aanschreef te lidden / daar alleen als
Godt inil de aangebeden worden! Een magennen

II

IV. Vertrootstingen uit:

a. Godt neles bestuur! En dat komt taate
b. Ke woord uit den hemel alles vermaan
c. de grootheid en eerwe heid der eerde onder
uitleedig en veldedig zyn! [illegible]
d. Godt beschermt der vyanden af; verkomt de
gemeentelyk! handhaafd zyne eerbe [illegible]
e. een eenst t onechte van t echte & het ware
vals the uit doet & openbaart! [illegible]
f. alleenc bezeertyd zelver bouw.
g. Christus koningryk verstrent alles doch [illegible]
verstrooit worden! De groote [illegible]
h. (9) alles tot om dat koningryk! Matde
Slottal (de grootte) - en dat onbegrypelyke
vaardel gelaat kan!

l dekkeare dan dyner derentonzenheden op afvaart! zal dit
werk op haren derbergen 122
Kaldel luidigt in en tot de Eere v Varkeertyking

V Tydsomstandigheden

Va dedameest aorten wedeontdekingen
a en haani i zeacht de tonneraan inde Aanenapen
(hooge herstelliningen o berspiegelingen) & degenadeloos
ydele god dienstverrigtingen & de nyt in hunne
eigene oogen vroogt!
b. Een o aiste veranderingen bart tamaste alles
van allerlei geweldt meeningen! En alles
vereenigd tot een duel! Achter het aantrekken
en versoeniging van ondraadbare stoffen
en alle onder eenengeart beheelt (uit den
afgrond) & alle (alsof het met yser bleom)
mederverkeerende om dat heelt (dan tydgod)
en dat Ulo de God dan tyd geart te aanbidden
een ieder brengt dat syne daaraan toe.)
c. Schoon begeenende Schoone zondare beloften
(gelyk de duivel) doch al minder werke
in de afdaling en eindigende in 't niet
in het Niet, belovende dan gouden berg
doch eindigende in de koude aarde!
d. Een groote verbeelding of verstand een
eigene geregtigheid (een geslacht dat rein
is in syne (eigene) oogen! Dit Vrije bront de
armen ende darmen de christenen bespot
wel! doch de bruik wel glooijende heerlyke
geestige bezeerlyke bedenkelyk! Ende eindigt
in de aarde!
e. eene betreurende en begeerichelende tyd by!
de teologische met ontsteap galle ydele men
schelyke zonden & betreurende door de
gaatheid en over alles heen te springen
en door intreurende Schoon Menade (vaste
woorden & be toltar d! En eene te zamenbinding
en vereeniging in alle goddelooze & Satanische
& alvoeckende rabinismus!
f. dat begin grond (schoon verlynen) Br
een hooft moest in waarheid & wysheid, doch
de handel & de wandel in de aarde
& de bruik wel van het Mohazeer lyndelyk
& dieperere bruien over God niet buigen
en de grondslagen in de aarde!
g. of vereeniging dat o vereenigd staan werken
de aarde met den hemel! hinken op twee
gedachten! belgdanst zonder beletreing.
h. of daar 't boven op gondik schalk gelyk in
de bedriegelyke koopmanschappen

en daar 't geschrift is goed, door de [illegible] naar de beloften gaat, door de vervulling der [illegible] die goede handen geven van te [illegible]; door [illegible] goede in de aarde!

i. [illegible] geregtem! [illegible] afgod (goud, [illegible], [illegible]). [illegible] dat: [illegible] ordening, door eigene [illegible], begeerte, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kadoo [illegible] (eigene [illegible]) [illegible]; en de [illegible] [illegible] [illegible], van [illegible] [illegible] [illegible] en nijd en haat [illegible] [illegible] [illegible] de maatschappij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en de [illegible] [illegible] [illegible] van de menschen [illegible] en [illegible] [illegible]; door alle [illegible] met diepe [illegible] [illegible] te [illegible] [illegible]!

l. [illegible] [illegible] eindelijk [illegible] [illegible] dat eindelijk [illegible] niet meer [illegible]: alle [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] met de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] van [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aarde, aarde, aarde!

m. En [illegible] en [illegible] [illegible] [illegible], die [illegible] [illegible] kunnen!

n. [illegible] [illegible] beloften in die dagen van algeheele [illegible] des [illegible] des [illegible]! en in die staat van algeheele geestelijkheid en de aardsche wereldlijkheid [illegible] afgoderij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gemaakt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alle [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! En [illegible] (dat [illegible] [illegible] staat) alleen [illegible] geheel [illegible]!

° [illegible] met [illegible] [illegible] door [illegible]: [illegible] met [illegible]!
[illegible] met [illegible] [illegible] dat de menschen te [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] met [illegible] belijdenis uitvoeren (Scheiding).

Toepassing

I Onbekeerde!

a. bij het begin denkt gij het einde

b. de vergankelijkheid van alles! glas.

c. onmiddelijk verschijnt o

d. eigene vrijheid gezegt; begeerten, beslissing en kracht te sterkte van 't bestaan.

e. tegen dien steen niemand of wel verbrijzeld

e Lucas 20:18. & Matth. 21:44.

f. leent (in deze wereld) al(le) voornaam en de bestaande in alldaagsche alle rechtvaardigheden en verachtingen! Eigengerechtigen dooh belaat, dewijl die hun God niet kent, noch de verborgenheid der godzaligheid.

g. Eene zeere praktische gereformeerde blijf denkt te hebben, doch eene [illegible] aardsgezinde zondelijke wandel van binnen & van buiten.

h. Een gedoogde goude verhooging doch de steen (begint in uw?) zijn in de aarde.

i. goede voornemens belofte, doch [illegible] begonnen met den geest, geëindigd in en met het vleesch.

k. goude garen en een wandel in de aarde

l. een droom and steet een hand aan den steen!

m. voorts dien alles vermaand jedaan

n. de tijd niet uitkoopen!

e. Lucas 20:18 Een iegelijk die op dien steen valt, zal verpletterd worden, maar op wien hij valt, dien zal hij vermorzelen.

† kennen den toon & dat zij konden [illegible] de maat & dat zij met de [illegible] Davids werke.

IV Bekeerden &
1. tiend gouden hoofd (van eigene wysheid en kennis) & dienstbare riem, borst & armen van eigene geregtigheid & eigengerechtigheid & belydenis aan Christus met die alleen op[illegible] kouden, dooden armen & onderdanen van staal, koperen, glinsterende, brandende, koninklijke heerlijkheid van begeerte en grage knieën & kracht & sterkte bij dien grond slag in ijzer en aarde gemengd. eene gramschap geed door Daniel een steen zonder handen gemaakt, gekomen uit den Berg! Vrije Genade om niet!
2. Maar Christus & gouden hoofd geworden tot wysheid en de ware kunst der geregtigheid en heiligmaking & gloeiende borst & armen tot geen andere dan de [illegible] Christo! alleen die vaste en sterke beenen tot eener gestadige wandel in Christus, gelijk het betaamt, ontvangen hebt; want gansch vast, met treden door genade in Christus; door genade zijn ook ongelijk [illegible] en bij dat alles geheel en al niets. Want wat arm ellendig geheel en al onbekwaam onmagtig dat bevan vertroostende zij recht zijn door! En met een oorsprong & hart schoon gevonden.
3. Christi ledematen alle gouden! en alle een.
4. Het ewig Kleed met purper & fijn lijnwaad de geregtigheid Christi & zijne heerlijkheid. Trijs op alle de ijdelen hoofden. En eeuwig in de stad des Heeren vertoevende!

[illegible] heeren & [illegible]
hoogmoed & nederigh[illegible]
[illegible] & [illegible]
[illegible] & [illegible]

tyd uitkopen de kinderen derwereld ke·

× Hebr 2:8-10.

+ 4 brit goud, daarna zilver, ivormendaad!

Cinfact onwerdige en te vele behalenis geworden! Ledaag
En te graauw! o diendt gij de Doctrina uit

Och: Gelieft Gij o Genadige God dat van mij te beroven
acht geven op dat voorkomt, daar een in-
[illegible] & grootst leidingen. En veel meer [illegible]
[illegible] uit te trekken! God dat het droevige worde be-
daauwd.

[illegible]

2. 11½ 1.

1

<u>Daniel III. (vDen.)</u>

Hs.
15. B. 25 6

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

(6)

Verdeeling.

I eenige ophelderingen of verklaringen.
II eenige opmerkingen & leeringen.
III eenige beschouwingen & vermaningen.
IV eenige vertroostingen.
V iets aangaande de tijdsomstandigheden
in betrekking tot onzen tekst.
VI eindigende met een woord van toepassing

Ulzer [illegible]

2/ 59- Och! Geliefd dit o Genadige God en H[eilige] blijde Zegenen amen 3
Voorz: tekst Dan: III of nicanor is Konder:
Lezen Dan: III. of Ps 91. of hebr: 11 of Jerem: 10 of Jes 44:
Z Ps 91:1. & Ps 1:4 & Ps 118: 7 & 8. of Ps 121. 9. 10. Ps 66[5]
Zegen Exod: III: 1 & 2. 20: 2
Verhand: Godt: Schreef: in het IIIe hoofd haer Godts Almagt
[illegible] bescherming (2 Pet 2: 9) der zijnen.
Verklaring of eenige voorafgaande:
vs 1. o naareen[s] menschen gestaete dan 10 el de breed[te].
of t wel Auk or bij gerekend op een god vertoonende
daar o naar gerekend! dus heeft een gesneden
Dura. - gen: 11: 1 babels toren ook in eene beete; in
nederigheid & laagheid eene grootsheid kan zitten
Dura betekent omheining: dus kan 't eene zeer groote
& ruime afgeperkte plaats geweest zijn o omheinde &
omtuinde gelijk men aal toen in die dagen, gelijk thans
meedunken vinken, werken had! andere verstaan door
Dura teeling, wortelenging (aet as hier kunnende
geweest de [illegible] aanhaald der afgodery & beelden
& ook inwoning (aet daarby kunnende gemerkt zijn
de afgod & de beeldendienst inwonende zyn in opd: bedien
bereidstaan! om dat alhier teregt vermaalt was of voor
geregte & zuivere goddienst! En die deze valsche goden
o aanbidden daarmede in den oven! En om de duivel
daarmede te vereeren! (babel verwarring
vs 2. Nebucadnezar of Nebucadnezar of Nebucho donosor beteekent
Nebo de grootste der goden (zodanig de menschen zich
voor God geacht of door stelinge door anderen zoo
meld of naar uitgesproken spreken. profetie of profeteeren
(= Vant anderdaagsche [illegible]) zaak eenigszins hoort verke
zijn spreken voor profetie of de grootste God!
2. bemerkt de orde al daar beschreven! & de duivel
der voornaamste overheid c. bevinnen [illegible] Satans
eer! d: een voorbeeld voor anderen (de hoofden)
3. dat door Neb: gevestigd dat vaste in Ps
v. 12 & 13 & 15. aelts ? bij de eerste uitnoodiging
genoemd eerste is bij de bekendmaking der afkondiging
of 't begin & dat tweede is d. de eerste uitnoodiging
of gevraging der voorsten door Nebucadn: c. bij het staan
daarvoor is d. d. bij 't uitroepen van den heraut om
dat aan te bidden is 4 & 5. (& het nederval[l]en ze eye
6 & bij het aangeve der ongehoorzaamheid dier dienaars 7 4.
der drie jongelingen is 12 (ten 6e) & daar Nebucadn.
dat zeeft zegt is 14 & 15 tot tweemaal toe (hoe veel
dat hij daarmede op had!!) H. Verklaarde jongelingen
dat is tot vermelden dat beeld dat gij [illegible]
(als een menschelijk & geen god) + Isd. doch daarna
& meer van beleid daar houdt het aan. aldus 11 + 15 maal
Th 3. Handen met eerbied, wer dien afgod. (betrekking
genageld aas aan den grond!, wakker & machtig!)
[illegible]
4. voren alle, o aelen de heraut, uitriep met kracht.
een gierende vond al hier kijkt! Eene ondeging van alle
groot & klein, edel & onedel! Eene aanklage, geen vader
(standaan niemand keur.) En veele heraute er aan! Vader
vonnis bij Joseph (gen: 41: 40) Mardachai Est: 6: 11 &c!
5 Zoo ver & nedervallen. (door:) Goddeloos gebruik make
van Gods gaven de muziek (der dartele ook muziek toegepast
goddelooze gezangen en liederen [illegible] & c. [illegible]) [illegible]
(door de zelve de ijdelheid gewekken.) En alle de muziek
instrumenten, alle de goddelooze middelen aangewend.

zyne citers, psalters & symphonie gelyk andre benamingen
uit het grieksch! van beke de kant en daarbe taalvorming
6 bedrijving, maar geen' delosser, daar zij t van koning
verplegt waren!
8 nijd! dankbaarheid (cHag: 2.) om dat met & de
bewaard! doch zelve daarin Sicler 1722. gedood
geleyinge, de koning beroofden van zyne beste
onderdanen leeft in feenigheid" Nebucadn.
12 die gij daar t voornijt drift
Sadrach hananja. gratia I. misericordia Sidoni
Mesach Misaek! wie heeft er dezelve geweest! of
vragende of vittende? (God zee nemet). Mesach
het ooment. de wateren afsluitende, & of onderleggende
palissaden! afgrome harde gewelddig met
waters van Neb: hoogheid door de andere Got,
daar in sluitende & besettende! of de genade
bewarende God zeer! onder regten de koren
de vuurse gekdient!
abednego of azarias. of abdenago, een knecht der
klaarheid! azaria bet: de hulpe des Heeren of
12 de goden onderhanden van t goudeveelde! of de God
vel of eene gansch nieuwe verering. tit 14! om de onderd
wekeren te vereenigen in eene godsdienst. gelyk
luthers & gereformeerde! remonstr & gereform. en
14 verhoolde zo als nog! 2
14. wilde ze sparen! en eert daan opzet taalkunde
(ons ter verhoning). eert gij myne goden & gelyk
uwen gedaan heb: de eene dient t den anderen
1 of acht hij daar & meer om dacht! (om dat wijse)
15. dat heel dood dat er leven om & bij maken! /
dat al verdelen door de Muren. (Hij zegt, het
boven zyne eigene goden erkende. welke die God
die u uit (& myne goden) maar uit myne hand
verlossen zoude!
16 = de apostelen acta: 4: 19. 6 Boven God, eert da
Heilende tafel boven! Zo antwoorden met daden Petr 4.19.
of zij zeiden tot den koning! O. Nebucadnezar.
17. verlossen of = geschiedt of door kracht te geven
dat vuur te kunnen door staan of den heere & te
loochenen & om hunne zielen te bevrijden!
eerbiedig aangesproken als koning tot zo of tegenover
doch ootmoedig kan bepaalde zij zijn werke.
10 dat bevel dat gij hebt opgeregt.
22. snel, gedwind, dadelyk gehoorzamen, geen tyd verloren
23 daarna t gebed van azarias & te lofzang
lingelingen! (de 70 daarby voegen) in zij wandelden in
het midden der vlam, loofende God, & prijzende
en Nebucadnezar hoorde hen lofzingende & verwonderde
24 hebben wij! gezamentl. geraadpleegd die t bevel
had gegeven & dat volbragt.
26. door Nebucadn: daaruit gaat gaan! (& uitgaan
voor God verlost.) Even gelyk Paulus uit de gevangenis
zyn eerbiedigheid hem bevinkelijk!
27. Gods vuur versteken mag worden!
28. Nebucadn: door verandering, gelyk achab & ...
een heerlyk getuigenis uit voor het dorst hem
maar alleen Karen zijt! (Daarheid meer ...
[illegible]

29. Lastering sprookt: God eert doch zyne goden maar daar die aangebeden moeten worden [illegible] van de almagt Gods of der Gods [illegible] of van kleine Magt boven zyne goden (met [illegible] nogthans beheelt hij die. Jona 2 [illegible] de [illegible]
d. i. tot onbetamende. II. [illegible] goden [illegible]
met woorden of daden.

1. aangaande den Heere (Opperkoning)
2. — — den onderkoning Nebucadn: & zijn beeld.
3. — — — de jongelingen.

1. 1. Heere almagt! bij Elia & vuur zendt & [illegible] (de kracht [illegible])
2. Zorgt voor zyne Eer.
3. is tot alleen een beloerende [illegible] maar ook [illegible] doende boven bidden en eer dat zij roepen
4. een gansch onbeweeglijk [illegible] wonder doende God [illegible] uit komen & zij tegen den dood. (En die [illegible] wede belangeloos, en dat al uit doet [illegible] ter Eer & zijn volk tondegen & den vijand ter verbaasdheid! Eindelijk & laat verspotten [illegible]
5. Een God die [illegible] een volkomen werk doet!

2. aangaande Nebucadn: & zijn beeld [illegible] beeld
a. afgoden & beelden dient gegaard.
b. beroeden uit de[illegible] dat dode beeld
c. God dient oorlogen de [illegible].

Nebucadn: a. dacht om dat gouden hoofd geheel goud [illegible]
b. een teeken van zijn [illegible] & aanzien & [illegible] meende almagt (l 15.) & verdrukte, hoogmoed en alleen heerschappy, en [illegible] godsdienst voor allen de onderdanen in 't geloof!
c. Een uitwerksel van Gods eer! [illegible] 24 dat de vuur [illegible] deeze gonoggen uit 't midden! met hunne kleederen gebonden. En die sterke mannen gedood! [illegible] daarbij tegenwoordig!
d. verbaasd in 28 [illegible] nederzeende, door [illegible] geheel en [illegible] dat de 3 jongelingen zijn [illegible] [illegible] [illegible] en dat zij hunnen God getrouw waren!

3. de 3 jongel.
a. [illegible] & krachtig en [illegible] [illegible] den koning
b. [illegible] 20 [illegible] cap: XV: 14. een [illegible] eene gedurige (maagd)
c. hoe hooger in eer dekte meer [illegible]. ([illegible])
d. daarom alleen in die [illegible] geplaatst om [illegible]
e. [illegible] daarin tot verlost werden.
f. [illegible] met [illegible]
g. [illegible] ([illegible]) O [illegible]
+) 10. cap: 3: 10 (x + x)
10 et 12. [illegible] volgt dat [illegible] kon hij dat ook uit, daarom [illegible] spreken!

5/42-6
[illegible]

[illegible] het [illegible] der tyrannen [illegible] een [illegible]
+ [illegible] [illegible] de [illegible] des [illegible]
+ [illegible] [illegible] [illegible] al [illegible]
[illegible] uit [illegible] al [illegible]
[illegible] de [illegible]

III. Betrachtingen & vermaningen. [illegible]

1. a. [illegible] stonden voor dat beeld, alle [illegible] [illegible] [illegible] met een [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

b. door het om het menschen voor [illegible] te [illegible] [illegible] geen [illegible] of tegenspraak.

c. dat zij vertrokken [illegible] [illegible] 8.

d. [illegible] die met [illegible] verdragen konden dat [illegible] die [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

e. alles 27 / vergaderden om [illegible] te [illegible] (dat de groote [illegible] [illegible]).

2. a. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 4/4 & 16 [illegible] beeld dat ik gemaakt heb. daarna cap. 1 [illegible] groot, [illegible] dat ik gebouwd heb [illegible] [illegible] al [illegible]! [illegible] een [illegible] [illegible]

b. [illegible] aanbidt & [illegible] dat dat [illegible]

c. [illegible] [illegible] alle en betrachte & [illegible] met woorden maar met daden [illegible] en [illegible] [illegible] betrachten?

3. a. beeld. of [illegible] met des [illegible] [illegible]

b. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 19. [illegible] 8. 10 bij [illegible] de [illegible] [illegible]

4. a. de jongel. [illegible] met daadzaken & daardoor [illegible] op [illegible]! [illegible]

b. een [illegible] voor 't [illegible]!

c. [illegible] den Heere [illegible] [illegible] dat dan. [illegible] 2: 10 b. Matth. 10. 28. & [illegible] [illegible] 2: 22. [illegible] 2: 22.) [illegible] [illegible] [illegible] menschen, [illegible] [illegible] [illegible] te achten!

IV. vertroostingen [illegible] [illegible] [illegible] aldaar, daar zij [illegible]

a. [illegible] 8. [illegible] 16: 2 [illegible] [illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] wij zijn [illegible] [illegible] [illegible] die met ons zijn meer dan die tegen ons zijn 2 Kon. 6: 16. En [illegible] 1. [illegible] 91: 12 [illegible] 125: 1. [illegible] Jesaia 43: 2 & 24 [illegible] [illegible]

b. [illegible] vijanden [illegible] dat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] des Heeren werk ter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nabij!

c. De Heere brengt geene verlossing of bewaring [illegible] [illegible] [illegible] genade & kracht

d. [illegible] Petri 4 16. [illegible] [illegible] 4: 17 & 18 [illegible] om ten naam & [illegible] & de [illegible] Christi [illegible] [illegible] [illegible]! daar [illegible] [illegible] Heere [illegible] aangenaamste. de [illegible] [illegible] de martelaren. geen [illegible] [illegible]

e. [illegible] uit den eenen of en [illegible] [illegible] hadden [illegible] bij die der vervolgingen [illegible] [illegible] daarzijn onderscheidene [illegible] [illegible] aanstellingen [illegible] een [illegible] des doods onder der [illegible] & des Satans [illegible] een schouwspel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

g. [illegible] voor [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], kinderen, enz. [illegible] [illegible] (en dat [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible]

a) Ef 5:19 Sprekende onder malk: met Psalm: en lofzangen en geestelijke liedekens: zingende en psalmende den Heere in uw herte. Deuteron: 8:10. als gij dan zult gegeten hebben, en verzadigd zijn, zo zult gij den Heere uwe God loven over dat goede land, dat Hij u zal gegeven hebben.

[illegible] dan op 't Heeren bevel naa 's Heeren [illegible] [illegible] voor [illegible] van de Heere [illegible] en zij [illegible] [illegible] [illegible] dan [illegible] [illegible]

b Ps 34:8. de Engel des Heeren legert zich rondom degenen die Hem vreezen, en rukt ze uit.

c Ps 46:3 daarom en zullen wij niet vreezen, als veranderde de aarde haare plaatse, en als de bergen verzet wierden in 't harte der zeeën

d Jes 43:2 wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden, en de vlamme en zal u niet aansteken. [illegible] 1721 [illegible] [illegible]

e) Rom 8:16 [illegible] [illegible] [illegible] Christus [illegible] [illegible] [illegible]

V. tijdsomstandigheden
a. gouddorst
b. beeldenmakerij
c. slechts eigen werk aanbidden (onder geest
d. slechts zijn vernuft [illegible] alle van eenen geest
e. eene godsdienst, (dienstbaarheid) of [illegible] van staat en de kerk, konden (die goed zijn als die besteld zijn) voorschriften van menschelijke dingen en pligten, ook zonder eenig geest of leven! beelden der menschen kerk, staat, scholen, alle een!
f. de tijd en de mode geest aanbidden en hem in den oren; als [illegible] alle aan God [illegible] en het [illegible] te sluiten God niet noodig te hebben! En alleen ons eigen menschen te vertrouwen; en als dat [illegible] dan beelden en brullen zijn! Ge
g. [illegible] instrumenten van [illegible] om de [illegible] innerlijkheid te werken. de [illegible] de groote en de kleine, (zoogenaamde) kerk! daar geest en leven, als een geest (de vrijheid) geurde en koud beeld (gemist) [illegible] dan [illegible] te [illegible] dan te vergoddelijken!
h. Grootste der Staande [illegible]!
i. [illegible] als [illegible] de [illegible] gepleegd in de couranten en [illegible] met den [illegible] troonen (dat in [illegible] te gehoorzamen) om van de menschen de [illegible] te worden gehad en gezocht! en [illegible]
andere laten [illegible] daar nog [illegible] van hunne [illegible]
k. [illegible] van aanbidding der gehoorzamen [illegible] onder geest en leven.
l. de [illegible] vrijheid boven!
m. [illegible] en het beeld aanbidden / Rome!
n. springen en dansen om 't gouden kalf!
o. 't onderwijs der kinderen overal [illegible]! springen en dansen: [illegible] altijd [illegible] tot [illegible] 't in [illegible]! de [illegible] God [illegible]
(+) p. algemeene [illegible] en eene God de [illegible] belijdenis met [illegible] [illegible] grondwet [illegible] laten om (schijn) niet te doen!
q. het aanbidden van de godsdiensten en de menschelijke instellingen, en die daar niet voor [illegible] of [illegible] die [illegible] in den [illegible]

o — [illegible] de [illegible], door God [illegible] en de [illegible]
r. alle [illegible] te hebben God! (de [illegible])

7. een oven van verzoekingen & van verkeerd leeren in de leer onder allerlei ketterijen. Jacob 1:2 [illegible]
8. en in een oven van brandende ijver en [illegible] en lof & bedelingen & zoekingen
ta.

1. Onbekeerde. Toepassing.

a. Dat ons 't beeld in ons geregt[illegible]
b. alleen het geen in eene [illegible] wereld (gouden beeld),
c. gonta belijdenis zonder geest [illegible] blad[illegible]
d. En aanbidders van beelden geworden; zichtbare
of onzichtbare; en die zelf gemaakt hebben.
[illegible] met [illegible] zeggen: "Ik niet de Heere!!"
Latere verenig in 't midden der waarheid,
en de verkondiging van de wet, en Gods Heiligheid en alleen vast[illegible] ewend zelve voor de onbekeerde, [illegible] sterrende zulke zijn
zaal verkeeren en leven nij in 't midden der
oordeelen en omringt aan alle kanten, gelijk
de jongelingen in 't midden der vlammen,
en [illegible] [illegible] [illegible] dat [illegible]
God[illegible] gaat ervo mede gespaard dan [illegible]
onze kleederen daar [illegible] van al de [illegible]
der drie jongelingen van de vlammen.
g. gelijk [illegible] onder alle goede belijdenissen der [illegible]
[illegible], die cap: 2 of met 3 & cap 3 met 4, zijn afs
onbekeerlijk en afgoderij & [illegible] afs
[illegible] [illegible] ook de onbekeerde
h. [illegible] worden [illegible] onder [illegible] nedergeslagen
& die gouden god aanbidt — het geld & eer &
aanzien [illegible]:
i. gelijk vs 22 't koning woord [illegible] dat
[illegible] 't Heeren woord [illegible] aan [illegible]
k. [illegible] dat [illegible] beeld (hebr: 3/c aangebeden
heb, eens God ons moet [illegible] in eenige branden
[illegible] & [illegible] heid.
l. en dat wij uit onzen eigen mond geoordeeld
zullen worden (c. 14 & 15) dat gouden beeld dat
ik gemaakt heb.
m. [illegible] aldus wat [illegible] staan gen: 6:1 &
[illegible] 5:10 gelijk die mannen voor dat beeld dood[illegible]
n. [illegible] belijden dat Christus de Heere is, [illegible]
[illegible] de archangel 2 [illegible] [illegible] [illegible]
met vlammende [illegible] [illegible] [illegible] de gene
die God & [illegible] hebben & [illegible] Evangel. [illegible]
o. [illegible] in den eeuwig gloeiende en brandende oven [illegible]
zullen worden! [illegible]:
p. [illegible] de [illegible] [illegible] dat [illegible]
[illegible] en elkander [illegible] daartoe aangezet [illegible]
[illegible] de [illegible] bedrijvingen gezonden; [illegible]
[illegible] en zullen worden [illegible] [illegible] eeuwig
daar verkeeren zullen daar [illegible] & knarsinge
der tanden zal zijn.
q. en deze [illegible]: tegen de Ezechiel
[illegible] uit 't midden van ons [illegible] in 't gerigte
en tegen deze [illegible] getuige zal [illegible] [illegible] en die
't woord der waarheid hebben geweten & [illegible] gedaan met
dubbele slagen geslagen zullen worden.
r.

2. bekeerde

a. die uit de gloeiende oven zijt gered! End[e] va[n]
de wet & Gods heilig & rechtvaardig oordeel;
b. die door Christus verlost zijt! En die voor Hem
zijt gevallen!
c. die door Hem zijt ontbonden & door Hem de last
en [illegible] ontbonden; [illegible]
d. en die bewaard gebleven zijt voor de gr[illegible]
venne der ketterije! [illegible] 2:10
e. en Christus beleden & beleefd hebt, die de
Hemmen der wet & der verdrukking voor u heeft
uitgebluscht of geheiligd & gezegend! enz.
f. daar [illegible] zal eens aan [illegible] zal worden
en [illegible] des [illegible] die gloeiende oven
der [illegible] der zonde & der [illegible] & der
[illegible] verleidingen & verzoekingen des Satans
met zijn [illegible] koninglijk, als [illegible]
door 't bloed des Lams & en zijn Geest zult
uit [illegible] den hemel in [illegible] alhaar [illegible]
[illegible] aanbidden [illegible]
[illegible] (phil: 2:10 & 11) nedebuigen voor Christus
en [illegible] den eenigen [illegible]
[illegible] van de [illegible] door Christus &
[illegible] dat eenige en onbegrijpelijke [illegible]
aanbidding der gewaschen door het bloed des
[illegible] dat [illegible] gesprengeld, [illegible]
[illegible] zijn van alle [illegible] zonden en
eeuwig en altoos [illegible] met [illegible]
alle die ontelbare scharen der Engelen
& gerechtvaardigde eenparig zullen
zingen: Het Lam dat geslacht is (apoc: 5:12)
[illegible] te ontvangen de kracht ende rijkdom
ende wijsheid, ende sterkte, ende eere, ende
heerlijkheid, ende dankzegging ende [illegible]
[illegible] en mede in [illegible] bij het [illegible] met
over het Lam, met alle die (col: 1:16) tronen &
heerschappije & overheden & magten, eeuwig het
lied van Moses (apoc: 15:3) en daar het [illegible]
der [illegible] mede eindigt maar [illegible]
eeuwig zal beginnen zonder einde, [illegible]
't geluid der accoorden gezangs der [illegible] dat
[illegible] eeuwig [illegible] in [illegible]
zal [illegible] en [illegible] zal worden dat
er een oogenblik [illegible] zijne [illegible]
gemoet gaan, en dat al [illegible] met [illegible]
[illegible] dan wij 't bedenken, in zijnen troon
zal zijn maar een eeuwigheid [illegible]
[illegible] worden, amen.

Jes. 63: 9. in alle hare benaauwdh: was Hij benaauwd, en de Engel Zijns aangezichts heeft ze behouden: door Zijne liefde, en door Zijne genade heeft Hij ze verlost: & Hij nam ze op, en Hij droeg ze alle dagen van ouds.

Jacb 5:12.

Wet gij 'er van Mijns noge 't voorandhune
graswagen deinet, beladen met gevulde garven [illegible]
aelfgaan [illegible] zevenvoffelen [illegible] 't hart legt ermekaer
met een nagen vol kaf.

Laat er [illegible] kinke dolzgeheelt [illegible]
onlost: uit de [illegible] uitgeleed [illegible] [illegible]
+ begeert een [illegible] mij te [illegible] [illegible]
het [illegible] niet of gij [illegible] gegaat hal[illegible]
't [illegible] mij aan [illegible], met 't [illegible]
'k heb in[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
— 't uit [illegible] [illegible]
aan [illegible].

Den 18 [illegible] [illegible] 45.7123 No. 769.

Dan IV / brom. / a l c

Hs.
15. B. 25 7

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

(7)

Kemp[?] Daniel IV (Boom) Nebuc: vernedr: & verhooging! Och belieft dit te lezen en aan te merken 3
12/5 59 lesen cap: IV
I Ps: 115: 1 & 2. & Ps: 119: 36
Be[?] in Job 6 & ... God hooghaid als alle schepsele ... 1756 ... 32.
... cap: II God Alwet: cap: III God Almagt cap: IV ...
door dombelen (Nebucadn:) ... bekeerd!
verdeeling 1. de droom ... 2. de uitlegging door daniel & de vermaning tot ... Boete & Bekeering ... 3. de vervulling ... 8–38.
verdeeling der tekst

I eenige voorafgaande ophelder: of verklar:
II eenige gemerkingen betrekk: Nebucadn: daniel & den Heid:
III eenige andere leeringen & opmerk: vermaning & betrekk: die betreffen
IV eenige daar in ingesloten of daarmede te vergelykene ...
V eenige opmerk: van nuttig de tijd ...
VI een woord ter toepassing.

I iets ter ophelder: of verklaring:

1. alle volken natien tongen die onder Nebuc: gebied behoorden uwe vrede enz: eenvoudig, kort; ... die oorlogen! betrekk: den tijd; dit schijnt op 't laatste van Nebuc: regeering gerekend te moeten worden!
2 het behaagt my ... goed, ... daartoe ... verklaring van eenen afgodendienaar! dat is ... der ... Allerhoogste!
3 hy herhaald dat van teekenen & wonderen! hoe groot ... groot ... ! opposiet alle die teekenen der ... ; zyn Rijk ... eeuwig rijk opposiet de spoedig vergankelijke rijken der menschen ... dat geen eeuw duuren!
4 die rust was zijn ongeluk! daar ... tegen hem de ... God kan ... ; in zijn eigen huis & ... der ... der wereld! ... groenende, ... op dien boom!
5 ik zag een droom ... droom! ... klaar & duidelijk! ... die door geene groote ... Job 33 v: 14–18.
6
& 7. ... daar zat zijn hart ... & ... wat een vergat, & een ... hem tegen! ... Jes: 44: 25 26. ... uitlegging! ... dat zy de uitlegging ... kennen ... zy die droom ... dan de ... verklaring konden zij niet doen! Jes 47: 12 & 13.
8. beltsazar beteekent ...
9 overste of beeld ... die boom
10 boom afgeleid van 't woord dat sterke beteekent ... genomen voor een eikenboom ... boom ... in 't midden der aarde (Babel) beteekende ... heerschappy! ... Ez: 31: 3–14. ...
11 en 12 door die gedierten des velds & de vogelen des hemels ... allerlei volkeren, ... Ezech: 31: 12. ...
13. een wachter, een heilige, een engel, ... van God ... daniel dat woord ... gebruikt, & die wachten op ... des Heeren! ... te denken ...
van ... engel de ... !

I. Ps 145: 5, 6. Ps 77: 8 119: 36?

15 ijzeren & koperen band; doorte daaraan Nebucadn: die hiervoor gebonden werd! de vaste & zekere bewaring van Nebucadn: & zijn rijke te kennen gevende.

16 van hier't beeld des boom & verlatende, ofte het [illegible] naam behoudende, & sprekende van het [illegible] over 't zelve. Nebucadn:

door ontroerd
zeven tijden het zij jaren, gelijk cap: 7:25 & 12. 6 & 7 (& gewoon) 12. 6. 14 & [illegible] voor van tyden gesproken wordt, dat is altijd meer dan een jaar) het zij maanden het zij een ontroer maar bij de teere [illegible] getal, dit is ganschen [illegible]!

17. in 't besluit der wachters of zijn chaldeeuwsche gelijk opene spraak van de geesten of heilige goden als een of [illegible] dienaar! als die de Engelen onder [illegible] Gods of [illegible] verbeiden mede a[illegible] hun raad! of gelijk [illegible] enigermate voorkomt 1 kon: 22:19 als of God met hem [illegible] raadpleeg[illegible] die Gods besluit [illegible] goedkeuren & uitvoeren! v. 24 spreekt daarom alleen van het besluit des Allerhoogsten!

[illegible] de [illegible] daar 't hoofd thema of [illegible] van dit hoofdstuk! v. 26. 6 & 32. tot [illegible]

27 afbreeken. afsnijden, afscheiden! [illegible] afbreeking [illegible] gelijk bij de [illegible] of [illegible]

28 gelijk [illegible] spreekt. geschiedt! & 't leest dat Nebucadn: Daniel [illegible]

29 de [illegible] van 't hoofd van Nebuc: gesproken

30 Babel [illegible] gebouwd, [illegible] gebouwd, of vermeerderd uitgebreid, versierd & verstrekt! – groot Babel, 15 uur in den omtrek de muren 87 voet breed & over de 350 voeten hoog, geheel in 4 kant! 25 poorten met koperen deuren [illegible] aan iedere kant, dus 100 in 't geheel! de straten liepen van de ene poort tot de andere regt toe & aan! [illegible] straat over de 3 muren gaande [illegible] iedere straat was 150 voet breed kruissingen! [illegible] groote gebouwen van 3 of 4 verdiepingen hoog! [illegible] in de [illegible] & de nieuwe verbonden [illegible] brug [illegible] in de breedte! [illegible] gebouwen als de tempel van den afgod Bel [illegible] koning Nebuc: die [illegible] & de [illegible] paleis [illegible] aan elke zijde! 't oude paleis [illegible] mijl in den omtrek & 't [illegible] in de oude stad 2 mijlen in den omtrek [illegible] met eene drie dubbele muur! [illegible] ook groote hangende tuinen [illegible] in de [illegible] in 't midden der stad & [illegible] breeden gracht [illegible] niet meer [illegible] cf. Ez: 29 & 1-19 & cap. 29 [illegible] de koning van Egypte om de [illegible] Godt [illegible] Jes: cap: 4:10 [illegible]

31 de [illegible] [illegible] als een donderslag!

32 [illegible] Goden [illegible] tot [illegible] weeken [illegible] met [illegible] dat aan hem! die gebraad wierd!

33 [illegible] koning; dat zij & zijn [illegible] onbekent!

34 [illegible] naar de aarde [illegible] [illegible] hoofd & [illegible] of [illegible] steenen!

35 [illegible] Job [illegible]

36 [illegible] hoorde! [illegible] Job [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 30! [illegible] 17. [illegible]
[illegible] de koningen der monarchen, [illegible]
[illegible] der monarchen [illegible]

II. Eenige opmerk: betrekk: Nebucadn; daniel & den Heere
I betrekk: Nebucadnezar! (1 lees: 1-6. 7 + zoeken wij daarin
a. bemerkt! zijne gekrenktheid wijl de [illegible] gedaan! vs 4; 5
waardoor het zijnen God noemde. vs 8
2 sprak van den geest der heilige goden! vs 8
& van dat besluit der wachters.
7. Voorde A: g. daniel beltsazar den overste der toovenaars
b. Zijne belijdenis in 't gewone heel!
c — eerbiediging van God! (Gods naam in God of zijne dienst [illegible]
d — betuiging van daniels vroomheid! & verhooging! voorde
[illegible] voor [illegible] zijner [illegible] schaamt [illegible]
e — getrouwheid in het verhalen!
f — aanleiding van daniel tot grootheid der aarde
dus begeerte naar waarheid & grootheid!
g Zijne nederige grootheid, & dat God hem ondervon
zijne zonden bezocht had! En dat moest alomme verhoogd worden! zoo ver dat mogelijk ware! en dat met eigener hand beschreef! om daar voor anderen te waarschuwen & te leeren om zich te wachten voor den sleep van hoogmoed! en dat in groote ootmoed en groote [illegible] ter boven te zijne [illegible] op 't laatst!
h Zijne eenvoudigheid, zie 't opschrift & 't begin.
i zijne erkenning aan dat voorgaande.
k beschouw Nebucadn eerst op zijnen troon! en daar zijne grootte! — daarna op t openbaarheid onder de beesten! zijne gebeden, die voor deze anderen had gebeden! en gelijk een beest getracteerd die anderen als beesten had behandeld! [illegible] als die zijne [illegible] zijn hart voorwaarden had verheven! [illegible] nu onder allen gesteld! En die zijn lichaam met balsemen & [illegible] parfumeerde & met koninglijk purper kleedde, als nu met den dauw des hemels bedropen, en die den koninglijke sieraad draeg! en koninglijke [illegible] gaf. [illegible] daar eet hij gras als de beesten! [illegible] tafel bedekt waren met allerkostelijkste [illegible] die den koninglijke hoofd, gesierd met den [illegible] [illegible] aangebeden werd! daar [illegible] lange zijnen baard! dat in beide wat hij een schrik voorstellen! dat 't de grootheid van de [illegible]
2 doch beschouw ook daniel! I waarheid [illegible]
a. Zijne bescheidenheid, en vrijheid en grootheid en medelijdendheid en gepaste vrijmoedigheid!
a Zijne [illegible] [illegible] en 't behandelen der koning [illegible] blijkende daarin dat hij behouden van [illegible] houdt dat, hij dat de koning gesproken had; gelijk als vs 15 & 19 [illegible] [illegible] & vs 19 & 23 in die [illegible] doch daar de koning vs 17 gesproken had van 't besluit der wachters dat verandert daniel vs 24 in 't besluit des allerhoogste gelijk wij boven diergelijk ook zagen!
2 [illegible] ook gelijk [illegible] in 't gevolg [illegible] [illegible] Nebucadnezar [illegible] vs 27, waarom dat [illegible] [illegible] daarin [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ter mogelijke afwending of verlichting!
b Zijne medelijdendheid en 't [illegible] [illegible] die der joden [illegible] dag niet begeerd had.) van Gods [illegible] Nebucadn: vs 19. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vs 27 [illegible] leven [illegible]! —

4/ C. Zyne grootheid en waarheid boven alles den Heere de 2
eere gevende! en met ach ten hertenste of [illegible] 10
of bedoeneerde! [illegible] = Paulus tot [illegible]
dat openlyk [illegible] uit komen voor des Heeren [illegible]
[illegible] dat [illegible] hem, daniel met [illegible]
[illegible]! daar God geopenbaard aan de zyne dit gedaan
[illegible] met [illegible], [illegible] dat by daniel
Ezechiel. Jeremia & Johannes [illegible]!

3. [illegible] des Heeren.

a. de openbaring [illegible] van des Heeren Souvereine Almagt & Alvermogt [illegible] ende Hy doet naar zynen wille met het heir des hemels & de inwoonders der aarde! ende daar is niemand die zyne hand afslaan of tot Hem zeggen kan: wat doet gy? [illegible] gaf geen [illegible] brood? gelyk hy [illegible] een mensch [illegible] daniel [illegible] Job [illegible] Job 6:10.

b. de openbaring van des Heeren Hoogheid! ende [illegible] alle de inwoonders der aarde zyn als [illegible] geacht! [illegible] om [illegible] genaamd! [illegible]

C. 's Heeren [illegible] alle zyne werken en [illegible] 's 20 [illegible] gelyk de Heere [illegible] [illegible] alles [illegible] door den Heere [illegible]

d. 's Heeren Rechtvaardig [illegible] ende zyne paden [illegible] [illegible] Hy is magtig te [illegible] de vyanden [illegible]! [illegible] 27 [illegible]

e. 's Heeren [illegible] een [illegible] uit [illegible] bekeering! gelyk de [illegible] & de [illegible]! [illegible] maakt dat bekend [illegible]

f. 's Heeren Heiligheid & Goedheid. a dat doet dat [illegible] straf daarmede heeft [illegible] der zonden [illegible] 27! Hosea 7:13 & Jona 3:10. b en niet alle zonden dadelyk straft [illegible] gelyke zonden gelyke [illegible] en [illegible] zorgt de Heere voor zyne [illegible]! [illegible] bekend [illegible] en [illegible] daartoe [illegible] [illegible] middelen! daar de [illegible] alleen [illegible] door [illegible] op!

g. Wonderlyk handelt de Heere! [illegible] maakt [illegible] gelyk by [illegible] vrede [illegible] & [illegible] en door vyanden zynen [illegible] laat! [illegible] zyne [illegible] daar [illegible] grenzen [illegible] babel [illegible] zonden [illegible] [illegible] 27:29.

h. [illegible]! [illegible] 3. [illegible] koningryk! [illegible] dat is Christus koningryk! [illegible] de poorten der hel [illegible] [illegible] zonder [illegible] echter Christus Koning [illegible] nooit of te nimmer [illegible]! daar Christus [illegible] en blyven zal ten spyte van allen —
amen!

by 't [illegible] te lezen.
[illegible]
[illegible] 1 [illegible] 5:20.

c [illegible] Pharao [illegible] [illegible] 37 [illegible]

d. + 's Heeren [illegible] [illegible] daar de nagels [illegible] [illegible] in de [illegible] [illegible] [illegible] nagels [illegible] [illegible] (+ [illegible]) [illegible] = de nagelen & de [illegible]

zo deed III een geldgierige [illegible] [illegible] aanleiding [illegible] [illegible] 7

10opm. a. [illegible] de [illegible] van [illegible] al [illegible] [illegible] zaken.
b. [illegible] [illegible] Gods oordeelen [illegible] [illegible] eerst door dien droom, daarna door Daniel v. 27 [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] 't hard; [illegible] [illegible] daar geen acht op!
c. toen [illegible] was, [illegible] [illegible] & david, [illegible] God [illegible] [illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dorde hij!
d. o geleerd door [illegible] [illegible] (v. 16 & 7 [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] daarna daar aan gedacht —
e. [illegible] [illegible] [illegible] zonder dat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
f. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] tot Daniel [illegible] [illegible] & zijn [illegible] goeds [illegible]! = [illegible] 1 [illegible] [illegible]
g. [illegible] tijde der [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], & dan [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] de harten!
h. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
i. de [illegible] [illegible] der wereld [illegible] [illegible] [illegible] Goddelooze [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] namen [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] / [illegible] [illegible],
k. [illegible] [illegible] [illegible] dan alle [illegible] [illegible]
l. de grootste [illegible] [illegible] [illegible] van [illegible] der [illegible] [illegible] [illegible] alle de allergeringste
m. 't gebruik [illegible] 't uitwendig [illegible] [illegible] [illegible] klein te achten, [illegible] tot [illegible] [illegible] [illegible] dat 't
2 [illegible] [illegible] waarheid, [illegible] [illegible]
a. o zoonen bij de ydele middelen = 2 kon. 1 [illegible]
b. de wereld al voorbij gaat met hare begeerlijkheid [illegible] alle pracht, eer, aanzien, rijkdom, kracht & sterkte
c. [illegible] kunnen de weelde & de rust verdragen! [illegible]
d. [illegible] & ledigheid, [illegible] bij david, en [illegible] de [illegible] [illegible] de bronnen veler elenden 2 [illegible] [illegible].
e. [illegible] 't [illegible] [illegible] [illegible] te staan, dan [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ongeloof & [illegible] [illegible]
f. toen hij [illegible] een [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te hebben
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te zijn (= de [illegible] [illegible] [illegible]) toen [illegible] [illegible]!
g. [illegible] & laten der zonden! Jona 2:8. die de valsche ydelheden onderhouden, verlaten haar [illegible] weldadigheid [illegible] = [illegible] [illegible]. [illegible] 13: 3. [illegible] morgenwolke & vroegkomende dauw! [illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 130-4. [illegible] 18.18.
h. bij of in [illegible] omstandigheden, gaat = [illegible] [illegible] naar [illegible] [illegible].
i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] daniel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te hebben, [illegible] = [illegible] van 't [illegible]: hij [illegible] [illegible]

6/ wordt niet gedacht, en hoe in de gevangenis slaven zitten?
b. ... gelijk daarmede achteruit te worden voor Gods
oordeelen ... zal ... onze vijanden inplaats
van ons daarvoor te verkeeren!
c. en gelijk wij met medelijdendheid & bekeering zijn betrekking
aangedaan te worden, om onze de oordeelen Gods af te
wenden te wachten hebben! Ezech 9:4. Amos 6:6. ...
Ps 119: 60 in den rijm: "Ik moet verslonden & gansch verslagen
wezen, als ik de oordeelen, die gij Heere doet,
bedenk, ik moet mij onthouden niets de zonde!
... bidden voor de vijanden.

3 Verootmoed. a. Spr 16:5. & c: 29:23. & 1 Petri 5:5 6.
b. Wee die den oorsprong vergeten!
c die God niet ... zijn verstandelooS. Ps 32
d. de dooden ... meer dan de levende
(uitwendig) de dooden ... dat er een hel is, dat
er duivelen zijn, dat er een God is! en dat wij een
ziel te verliezen hebben; al dat de uitwendig levende
... bedenken.
e. ... gelijk ... pred 8:11 & 2 Petri 3:4. den ...
... 5:3 & Spr: 29:1.

4. Verootmoed. ... hoogheid, ... meest
b. onze ondankbaarheid ... die uitwendige
voorregten gedurende zoo vele jaren genoten! wee!!
wee, wee!
c. ... uit den hemel ... hooge worden zullen! en hoe vele ... hebben
... den hemel gehad! –
d. ... hier & daar, en vele ... gevonden
worden ter bekeering!

5 vertroosting. a. God regeert!
b. en ... den hoogmoed! Job 12.21. & ... 115.
Jac: 12:23.
c ... Spr 12:5 ... der regtvaardigen & ... wortel
... der goddeloozen ... Ps 1:3. Job 17:7 &
& Jes: 61:3. 6.
d ... dat zij om hunne zonden worden afgehouwen
tot den grond toe, ook als dan nog ... Ps ...
Heere. Job 14:7. 8 9.
e. Gods ... dingen zijn den zijnen nodig! Jes 26:16. ...
& daarna daarvoor danken Jesaia 12:1 ...
... duurt ook niet langer dan het den Heere
behaagt ... 31.
g en de heilige ... Ps 34: & ...
h de vijanden, gelijk wij ... zagen, ...
... worden der zijnen – ...

IV. eenige overw: betrekk. dien boom in zyne heerlykheid & afhouwing

1. bet een heilig den mensch! Eenmaal a. 10, 11, 12
b doch daarna ℰ 13 & 14. 16 & un alleen met alle de werelden
in de aarde, met yzere & kopere banden, en een beaste
kl. harte gekregen ofschoon een mensch bly vende
kruipende, gelyk de dieren opontenbuik en zien steeds
gelyk de beesten naar de aarde!
b doch als (Luc 15: 17 a.) bekeerd wordt (v. 13) kent hy
en t sortant wederom komt, dan wordt (v. 36)
het laatste (in Christus) heerlyker dan t eerste
(ingedam.) a en herstelde worden in zynen staat.
2. Christus dood & vernedering afhouwing! gekerkt
vraaant en tekaant onz: dienst worte onder
de aarde, in een rotsteen een steen daarvoor.
b doch daarna heerlyk opgestaan! Psal. 2: 7!
een achnu! 10, 11, 12 levensboom. openbar: 22: 2:
boom in t midden des hemelsch, daar de
zielen des hemels wonen in zine takken &
ook beneden de kinderen Gods. En alle, benen
van de aarde ontvangen de vruchten van zyne
zoen verdiensten! door Hem vergaderende de kinderen
zijner, van Sem & Japhet van de Joden & de heidenen
Efes: 2: 14 &c.
3. altoos met alle zyne discipelen voorgaande
eerst bloei & somer! en lang tyd daarna de winter
en afsterven doch de wortel de stam met de
wortels blyven bewaard! En daarna weel eens
heerlyker uitspruiten! de zaligheid is ons nu naker
dan toen wy eerst geloofd hebben Rom: 13: 11. b. & Jesa: 16: 7.
doch ik zegge u de waarheid het is u nut dat ik weg ga
enz; doch dat stuk is wel te verstaan. anders ik weeg
mist bruikt tot bedekking van slechtelyke oorsaken,
vogmessen, gelyk voorale andere heerlyke leeringen
wel gebruikt, dikk misbruikt worden! Hy moet
wassen, ik minder worden zonder Hy kan ik
niet doen, doch dat te verstaan gelyk de apostel
belesen moete gal: 2: 20: En de ik leve (dochs) niet
meer ik, maar Christus leeft in my.!
b belofsen voor de beloftes in de laatste hosea 2: 13
100 dag. — gras maar diepte-donker eerst van
geloof & hoop & liefde blyven. zy hebben my
steer nog genomen! zy hoopten dat zy genomen
Israel verliesten zonde- vert oeft hy ant. vast
de ontspruitelde hoop &c.
4. Zoo eens gaat het met het Christendom
of eenige t. u eerst bloeyde & groote t in den
eersten Christentyd! een boom, eene gemeente
uit wortel Christus! blymoedig, ook onder alle lyden
kruise lyden dat hoofd, bedekt met den helm der
zaligheid, omhoog verheffende! bloeyende in
frissche, groene blade, en van belydenis, & schone
vruchten van bekeering voort brengende! daar de

vogelen des hemels, bedingen de plof des Heeren & daar
geen Schuilplaatsen bij hen was! En daar de gevreesde
deze aardsche roos [illegible] onder zyne schaduw, &
de herderen gebragt worden in die tente; tot het
doch daarna de [illegible] met het [illegible]
daarvan aangaande & bevroende van zyne heerlykheid
een te meer genieten dooden boom is, gesorgt
wiens wortel met zynen stam crumpel gebonden
[illegible] yzere & kopere banden in & onder de
aarde geborgen, daarna (opentlyk) by vernieuwing met de
met de Reformatie (1517 &c.) ontsprooit, en of eene
nieuwe lentetyd voor deze tree, & doch
daarna de winter (= stands) by vernieuwing over
deze gekomen is, blad, mist en kroon, kwam
geheel verloren! de prinsen onder de aarde [illegible]
en zyn kroon ter aarde geworpen!

Zabulon En weet als dat eertyds in ons Vaderland
eene schaduw en verberging voor de vervolgenen
een toevlugt der gansche aarde! En nu
gansch ontbladerd & ontluisterd! geene vrucht
voortbrengen! als nu de vyanden gereed om
gy deze [illegible] te vallen (dat immers by al zeker
lang en tyd geschiedt) met hunne houwelen
& bylen, om hem af te kappen tot den wortel
& den naakten stam! bewaard eenmaal
heerlyker dan by vernieuwing, by eene naderende
eenmaal als nog zal ontspruiten, en
en by eene opstanding als uit den dood
de vogelen des hemels en de gedierten des velds
gy zyne takken & onder zyne schaduw zig
vergaderen! betuigende dat Die t daar
de eeuwig levende, boven allen [illegible]
zyn dy [illegible] eeuwig ryk! dan als de Heer
Leeuw (dat wy als nu hebben) harte zal ne
[illegible] en & laatste nakomelingen) t verstand
zal believen te geven om te geven
de eere te geven, die met [illegible] gesprooten
groot naar zyn welgevallen! — [illegible]
zal dan dat gewaand (Dan: 4.) de oude stam
Israel sedert 200 jaren omvond om hunne
al met yzere & kopere banden bewaard onder
de aarde, door den Almagt de Heeren, by de
vernieuwing, ontspruiten zal & t donkel [illegible]
- zat worden nog genomen!
6 dan als de 7 tyden door den Allerhoogste bepaald
zyne eindelyk, en zyne hand veranderd zullen zyn
& het som volte, vertraste & [illegible] welke
heerlyk zal worden! de banden uit & vallen, tot
binnen Gods paleis, bevestigd zullen worden
als uit den grond! by vernieuwing als wordende
[illegible] nefolie jongeling, [illegible] uit de stam
zal worden! en in plaats, [illegible] hand, beide [illegible]
[illegible] gelyk [illegible] de aarde [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

V. eenige opmerk. van wege de bijomstandigheden v. 11

1 geest des tijds 2 veranderde omstand. 3 Gods oordeelen

1 geest des tijds a. trotsch vertrouwen 3c. eigene kracht, sterkte, wijsheid, kerspiegel & [illegible] (sterrenkunde) & en ... , aanzien, vroomheid, wereldsgezindheid, & eigene uitleggingen, & wederstreving en stille ongeloofsheid & gemeenheid, & andan ... b ongemerkte: en een vergeten van des Heeren daden, wonderen & teekenen gedaan ten tijde onzer vaderen en allerlei schijnselen ten troost & ... & tijden arbeid! en 't voorbijzien van Gods oordeelen & teekenen aan allerlei natuurlijke zaken! en daarenboven (= bij Nebucadn.) verharding & verblinding & versmaden in 't ... & geen acht geven op de stemme zijner gezanten! vs. ... Daniel!

b belijdenis van den Heere, doch vasthouden aan eigenheid & beelden!

c bewust tijd vrolijk laten gaan = Nebucadn.!

d. harde harten! en ... met 't gebeente = de verlenging van den draf – 't met koperen & ijzeren banden vast in de aarde

e een tweede waarschuwing! Jes. 14:29. want uit den wortel der slangen zal een basilisk voortkomen, en de hare vrucht zal eene vurige vliegende draak zijn

f en thans tot gekerkerd en verstokten binnen de bange banden van aardschgezindheid & gierigheid!

g.

† Dan tot den Arijd

a. onbekeerde   1 Herattig   act 13:16.
a alle teekenen kunt — van oordeelen af tegenwoo
... met! ... — ... dereelt in de grond! de
wortel ... de aarde ... te ... zetten!
b. ... met die ... bekeeren tot den grond ...
aldaar ... zetten & daarna te heerlyker uit ...
(...)
c. ... de macht gebonden! ... 15 ... verstand ... !
d. ... werd ... Vaderhart zy.
e. een jaar de Heere ... ... een jaar ...
... 49/
f. een ... ... alle! groot & klein
g. blijft altoos dan den wortel! Lucas 13: 7. ... 31
... !
h. er gingen ... dan (16/ ... ... dan eeuwig !!!
i. ... ... dat gij een ...
& Lucas 15: 24. ... verstand ... .

Bekeerde.

a. ... 12. ... 16 ...
b. daarna ... 14 ... 15. ... 16
c. doch ... 42: 5/ daarna ... 34. ... 36. de
... Godsvrucht & de Engelen neder komen!
...
d. onderscheidene leidingen des Heeren! (alleen tot den troon)
e. ... (17/ daar ... ... 26.
f. de wortelen die ... ... , de takken
... breeder & grooter!
g. bladeren & vruchten beide met God & menschen
... & ... beide ...
h. alles ... zijn (= ... , ...)
... , ... in & ... ...
gaat ... de Heere ... komt! ...

2. Vermaning.

a. ... kent ... act 13:16. ...
b. ... met ...
c. ... oordeel ... 14. ... bekeering ...
... van God ... !
d. ... Daniel, die ...
... gegeven ... in & hart!
e. ... alle ... , ... ! ... de alle
... ... van alle ...
f. genade ... , ... alleen & alle ...
komt met ... (... 31. 14.) ... met de genade
... 34. ... 35. 10:
g. en daarna ... zaak! (26/

h. En daar ... een ... , een ... in ...
... de ... hart ...
tot dat de boom des levens zijne ...
... de ... genade heeft uit ... ! En ...
... die ... ...
... van ... , ... heeft hij ... van de ...
... & ... heeft. En heeft hij door de ...
...
... meester heerlykheid ... in ...
...

tekst Dan: VI: 7 (kruis) ook: geleest dit te zegenen om uw zelfs bekkamen.
Vg. lezen B.gt. of dit hoofdstuk. af vs: 27 of 16.54.
† Ps. 22. 6 & 11 & 4.16 & Hebr. 11. 5.6. 33.3 af vs. 4, Ps. 25.1.
Zegen 2 Petri 2: 9. of 1 Sam: 2:30 & of Ps. 125.1.
Zetsamm. cap: V Godt rechtvaardig oordeel over de Spotters Spr. 29/1 ne woelruchtige vorasf aerde vermaan: Jes. vaardt komt: cap. 2, 3 & 4 ereen 5: 22. & 23. & (& in dit 6e hoofdstuk de merkwaardige bewaring der zijnen & godl. rechtv. oordeel over de vijanden van Hem & zijn volk.
verdeeling I iets tot opheld: of uitleg: der tekst woorden.
II eenige opm: betrekk: den koning, daniel, Darius & de staat
III eenige opm: betrekk: 2 vermaen: waarbij: & betreft & & 4 ca tweestingen
IV eenige vergelijk: tegens: & Christus.
V eenige opm: betrekk: den kuil.
VI eenige opm: betrekk: de 3e omstandt.
VII toepassing.
Hs.
15.B.25 8
I iets ter opk: of verklaring.
1. Darius de meder. nadat genomen tot de koning & daarvan (cap. 2 van Zeser & rijk van de Perser & meden: aangewezen cap. V: 25 - 32 & 39) door verklaring of teres door des Heeren vinger geschreven aan de wand verklaard door Daniël dat koninkrijk is verdeeld & gegeven aan den Meder, ende den Perser gegeven onder Cores nu vertoont. Jes. 45.
6. darius die eene soon van een moeder broeder & oom van zijn schoonvader, aan wien af nu naar zijn eigen land keerde gaande het koningrijk overgaf van Babel, doch ook, aar daarna dat zelve aanvaarde: eerste koning der Persen.
2. 120 stadhouders: dus over zoo veele provintien.
8. togen; daniel daar o bij.
gesteld der Persen to: dat een man & raad: en bedacht: te zijn en om voor meldenswaardige zaken: te bewaren. En de vorst de aarde: te geven (dan daartoe ontnemen & afzelve: in den mensch gestelt = de 20:) & doch ook iets anders daar achter: de koningen der Persen werden gezegd de zichtbare verschijning van den Ormuzd (den God des hemels) te zijn.
11. ogens vengsten ... 1 kon: 8: 46-49. en drie tijden. Ps. 55: 18. derde tijd & morgens Ps. 5: 4. & nigt dagh ... 1e Uur 12 uur & de namiddag van 3 - 6. (na den: del morgens & gebed gestreefd in den tempel by & morgen & avond offer) ook ten tijde den: & Act: 3 Petrus & Johan: opgingen naar den tempel.
12. die kwamen; achter laat & wederom act Ps 2:1 waarom woeden de heidenen!
14. de zaak tel. daarmede bedroefd: darius. & die hoog naauwkeurig dij daarop acht gegeven hadden 3 tijden des daags. En die zelve waren zij nu gevangen!
21 levende god. & opposit: de doode afgoden!
der God = die duc: & mijn. & kunnen verlossen!
24. & niet toebracht.
25. & Deut. 19. Ps. 18 - 21. Alle = voerde verre die gedom- scheen kracht. & zonde ontoel Gods! nadat, der Persen gewoonte dat daar: doorgaande & regtvaardig. heugt dat zij & verradige kraken! & zonder & bekend maakte
27. het 3e gevolg: gemelijk! dat te melden & komme & zelve bij - darius en bij - Cores. & ... dat tot & de duivels & zelve verbetten & kinderlijk vreezen dat hiat! hemmaker der naam kerk ...
28. & al & voorsp: den deltrem!
29. volg de & voordeel ving van zijn volk!

II eenige oogm: betreft: Den Koning, Daniel, Darius & de vijanden
1. betreffende Den HEER.
a. Zijne heil. & Recht in 't straffen der goddel: met gelyke straffe = Haman: betaald met gelyke munt. v. 24, 25. Est. 16, 17. & Ps. 7:16, 17. Spr. 11:8 & Ps. 50:22.
b. Zijne getrouwheid in 't bewaren der zynen;
c. Zijne alwet: en almagt: v. 27. 28. & Ps. 124 en voorname gene ook daniel
d. Zijne wijsheid in 't verduisteren van Darius: die daniel daarin 't gedoemd had.
2. & hoe hy heere door de vijanden zynen lot laat verkondigen & de myre tanget in hunne eigene Antwoord!
e. Zijne Leevendigheid v. 27 zynde al 't vergankelyk en leeven op de doode afgoden, & die alle 't leeven geeft. Vandeste van dit
f. onverderfelyke 27: 1 Petr. 1:4.
III. Daniel: 1. een voorbeeld en troonbeeld van:
a geloof: Hebr: 11: 33. 1 Joh: 5:4. & Marc: 11:23.
b. liefde: brandende!
c. getrouwheid beide aan God & de menschen. Act: 4:19 Hebr: 5:29
d. van lijdzaamh: & zachtmoed. tot met zyne vijanden! 1 Petr: 2:23 ... gaf geleding ...
e van standvast: & Spr. 20:6. v. 11. ...
f van opregth. & heiligheid ...
g van bescheidenh: & nederig: Darius ... v. 22.
h van medelyd: & met ...
i. van gebed & gods vrucht. gebed & troost: ... praat & daad.
leeft onder naardere / 13 / tot hunnen koning, daniel gaat nader tot zynen God - de vijanden dreven hem tot zynen vriend; van de afgoden dienaars tot zynen God! - -
bidden & smeeken! gelijk Acta 1:14; de adem togt der zynen; als een straat en troon! ongestoord ... beraadslagen te dringender!
bad & deed belijdenis zyn ambt nemt aan - door het & zyn gebed, - leeraar een arm & eelen der zynen nagelaten dagelyks Hos: 3:12.
en kneelde neder Ef: 3:14 ... tot zyn ... als dagelyksch; doch dat uitwendige ... vergeet dan dat inwendige! -
hoe dichter by God. hoe nader by & aan de ... dat & opgewekt!
k. gedacht leeft daniel God. v. 27 - Zijn God v. 12 - 24 v. 17 & 21; doch dat ... v. 23 myn God.
l. de aldergrootste eere tytel, dien hy ... was dien van knecht des levendigen Gods v. 21.
m. bemind by de vijanden of de ... om zynen eerlyke & grootste handel & wandel.
n. Ps. 50:23. & ... laat ... dat hy ook zyne vijanden met hem bevredigt Spr. 16:7.
o. daniel was een oude man! ... jong & frisch; groen & bloeijende. Ps. 92:13, 14, 15; gelyk Moses, wiens oogen niet verdonkerd waren!
p. v. 27 & God neemt zy de stukken der wereld! ... laat daniel ... die zijne daniel ... had trooft & al de daniel ...

3. Darius.

a. alreeds al 62 [illegible] dat aardsche [illegible] goed [illegible] ... de
[illegible] dat wordt men [illegible] gr[illegible] zat! bleed[illegible] Spr. 30:15. [illegible] 5. 9.
die t goed [illegible] heeft [illegible] [illegible] des goeds [illegible]:

b. [illegible] orde van de [illegible] — [illegible] orde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

c. [illegible] darius die = [illegible] alleen [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] zonder aanmerking [illegible]

d. [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] van [illegible]! ([illegible])

e. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! ([illegible]) een [illegible] [illegible]
[illegible]

f. [illegible] [illegible] [illegible] niemand [illegible]! [illegible] dat [illegible]

g. darius [illegible] had [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

h. [illegible] dat daniel [illegible] [illegible] [illegible] had,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] te rade gaan [illegible] daarom [illegible] [illegible]
konnen of de raadpleging met [illegible] [illegible]! —

i. de [illegible] had [illegible] om daniel te [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de magt.

k. [illegible] door zijn eigene [illegible] [illegible]. geen [illegible].

l. [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]! maar om [illegible] [illegible]
[illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] maal [illegible] —

m. o [illegible] darius [illegible] dat hij [illegible] als eenen God had
laten aanbidden —

n. [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] zijn [illegible] [illegible]
— [illegible] [illegible] van [illegible] [illegible] — dat [illegible] [illegible] (19).
[illegible] had geen [illegible] — om daniel! [illegible] [illegible] 17. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

4. de vyanden. a [illegible] aart. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 7. [illegible] koning [illegible] [illegible] en [illegible] 55. 22 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hem
[illegible]

1. [illegible] [illegible] [illegible]
2. [illegible] [illegible] [illegible]. vyandig. niemand [illegible].
3. [illegible] [illegible] [illegible] op [illegible] koning [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] zijn belang [illegible] (I [illegible] hem eigen)
om hem [illegible] te [illegible] [illegible] zijn gezag te [illegible] [illegible]
[illegible] te [illegible] [illegible]! [illegible] daniel [illegible]
[illegible] daar zij [illegible] hem [illegible] God te laten aanbidden
[illegible] hem de magt om [illegible] te [illegible]
eenen [illegible] [illegible] te hebben! [illegible] [illegible]
daar zij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] daniel daar [illegible]! [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]! o [illegible] daar [illegible] te [illegible]
[illegible] [illegible]! [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] koning [illegible] [illegible] [illegible] — cap. 3. 12

6. bedrog. [illegible] 2. 14, 3 — de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Christus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] —
de mensch [illegible] God [illegible] of God [illegible] mensch [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
daniel [illegible] van [illegible] [illegible] God[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] God [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

4/c. Grondoorzaak = Zich voordeden als Darius vrienden
Zijn vijanden; daar Daniel die zij voorgaven Darius
vijand te zijn, zijn vriend was.
(bedoelden hun eigen lijn voegmeest daar zij in
t algemeen (zie ?) dat in voorbeelden, bedoelden
zij Daniel hoorde niet dat de
der kinderen.) →
beraad waren dat Daniel hen gaande hongers
zonde trekken & hen te naauwer in den zak
zien, & te naauwkeurig bestreden. Zij waren
gelijkgezinde judas & onder armen, maar
omdat hij een dief was. –
d. eerde stelen hun eigen naam. Vs 7: 16 (kerk) = Herman
de egypten: 10. 25 & 27 & cap: 14: 10 32 & cap 21: 12 & cap 20: 12
cap 2: 22 & cap 5: 22 de (Deutr: 19: 19 & 20 Hedenwezen
in de vrouwen hunne kinderen achan, achab
samt hun & de inwoonders van sodom, gods
rechtvaardig oordeel: (anders de gewoonte
der perzianen Deutr 24: 16 & altijd rechtvaardig door
deze een bij zonde gods eert een onder) –
III. Lenige Vervan & waardheid: 2. betrachting & Gebod
Vermaan: Overeenkomst
a. vijandelijk = de vijand maakt het gemaniëlijk
daar wat & te doen eer zijn naam daaronder te
zetten, trammen buigen gebod & ooghen
vrijheid –
b. de vijand werkt op het zwakke deel = die
bij darius op eigen liefde, hoogmoed, & zijn aan
der lust, aanleiding:
A. t gebed. & krachtigste wapen zoekt te ontnemen
of te vernagelen: Ef. 6. 17. En dezelve ook
wel eens bedrijgt omdat leven te ontrooven
doch daniel staat door genade paal vaste
verlaat uwe plaats & al de geest des heerschers
(waar grooter heerlijker, dan de duivel?) tegen
opkomt: pred: x. 4. – of t baat al & gij grootste
toch & erkoord. gij maakt uw oordeel dieste
zwaarder.
b. bidden. daar t geestelijke leven uitkomt, ook
t gebed & opgewekt:
1. bidden alleen met mond & hart (een man
2. bidden & doen. der gebeden
zach 14, 16.
te verstaan.

7 bidden voor de vijanden [illegible] Jerusalem wel te ten.
7 – – gestadiglijk ongestoort
7 met geene vensters (dat geloof) naar Jerusalem
7 vrijmoedig zonder [illegible]

c. Here die eere (2 Kon. 8 vs 27)
Ziet hoe gij moogt bedachten, beproeft, betert naar [illegible] naar hooge dingen, enz. daniel had er [illegible] getogen, en daarom heeft hij den Heere en bewaarde kennis [illegible] daniel begeerte zich om ten [illegible] [illegible] conscientie beide voor God [illegible] [illegible] Act. 24 vs 16.
het gij de bedoel. 1 oogm. 2 een te [illegible] daarom geheurt gevende van die niet, bedachtheid [illegible] al te eren. Rom. 12:19 en 2 [illegible] 17 1 vs 37 [illegible] den [illegible] bekeering, daar de Heere is in geplaatst heeft, daarom deed daniel [illegible] gelijk daniel al te [illegible] dat [illegible]
d. gelijk die [illegible] tot daniel [illegible] zijnde doch [illegible] te [illegible] de [illegible] doch dat wordt verborgen. de [illegible] en die [illegible] daarom [illegible] zijn [illegible] doch daarna [illegible] verwonderd.
en dat [illegible] de Heere [illegible]
e. [illegible] niet meer dan alle in [illegible] vergeten de zonde: daniel [illegible] God de [illegible] vergeten.

2. [illegible] vijanden! 1 daniel 2 daniel. [illegible] aanzien de rijkdom bewogen wordt, dan de allergrootste [illegible] aanzien de rijkdom [illegible] wordt!
b. [illegible] (ofschoon [illegible]) de [illegible] en de [illegible] die die [illegible] [illegible] op het gebed [illegible] eere en aanzien [illegible] die daniel heeft [illegible]
17 [illegible] in het gebed geen acht gegeven [illegible] acht gegeven hebben op het gebed [illegible] [illegible] Cap. 8 vs 23 [illegible] vs 22 [illegible] daar!
c. [illegible] de vijanden! [illegible] goed was) dan dat zij geleken hadden! [illegible] [illegible] wij anderen [illegible]
te [illegible]

[illegible] gebed [illegible] Johannes [illegible]
[illegible] [illegible] zijn gebed [illegible]

d. Zij verkonnen niet o deden geene vaaltheeden
1. daniel. hie woonde! onmanteerlike! bet[?] ronde zijne
hartelyke dreefheid (een herden & koning) [illegible]
eenin geringen dien aar! een f[?] een gevangene
en meer bij t verlieten van Godsvolk of zijne
alle grootste verlies. t verlies Gods!! of zij het
o die onteranderlyke vlet der berken o meden enz
lemwijdalende, volmaante & heil t. gezien onz
wel door ons gestikonden!! →
2. daniel! een kiat der gebodes! trij o end. [illegible]
[illegible] aeraan licht! [illegible] [illegible]
[illegible]! God alleen voor de dagen & uit t hart [illegible]
Ps 16: 8. dat lezen o aghtlede! [illegible] konings geboden
= achtende, aes t in strijd waas met Gods gebod
[illegible] heiden hem o terug! geene dedenf[?]
[illegible] en spraak = Luther. hier sta ik, ik
kan niet anders! zulde een man aerik [illegible]
3. 3 [illegible]! o aes kwaadvenden of aes [illegible] met
een [illegible] doen [illegible].
die onder [illegible] eenmin aelde [illegible]
[illegible] kwamen. [illegible] o → vrijheid
4 [illegible]
a bet[?] [illegible] der Heere daniel o de vijanden
b. betrouw: den Heere a God die leeft! [illegible]
o verlossers! Ps 21 & 28. & Job. 5:19 In 6 benauwdh: zal hij
u verlossen: ende in de 7e. zal u t kwaad o aanroeren
Ps 17: 7. die op God betrouwen! Ps 22: 22 verlos mij uit
des leeuwen muil!
c Gods almagt! Ps 118: 8 (zijn) de sterke regterhand des Heeren!
Spr: 21:30 daar is geene wijsheid, nochte [illegible] geen
verstand, nochte raad en is geen raad tegen den Heere.
d. vele zijn (Ps 34:20) de tegenspoeden der [illegible]
maar uit alle die redt hem de Heere! o hier een [illegible]
zijne trouw. Mal: 3:6.
[illegible] Heerens: (hab. 3: 22 [illegible]) ont fermingi [illegible] x v 1: 29. aes nu
[illegible] Openb. x v. 3 & 4. [illegible] daar dit genoeg is,
1. daniel! Spr: 16.14. aes [illegible]
Spr: 15 [illegible] een vrolijk hart is een [illegible] gebeen[?]
1 Kron: 21:13 o to vallen inde hand des Heeren, [illegible]
[illegible] menschen.
Jes: 64: 4. ja van ouds [illegible] heeft men t [illegible] nochte met
[illegible] vernomen, noch geen oog heeft t gezien
[illegible] o God [illegible] Hij [illegible] zal die op Hem wacht.
bij (Ps 68: 21) [illegible] der Heere de Heere zijn uit [illegible] tegen
den dood!
benauwdheid, doorgaande zoo[?] al gaat; Ps 138: 7 aes ik
wandelen in [illegible] der ben! maakt gij mij levendig
uwe hand strekt gij uit tegen den toorn mijner [illegible]

vijanden & de uwe regterhand. die behoudt mij.
En de belofte Ps 34:22. Hij bewaart alle zijne beenderen
geen van die & wordt verbroken."
2 Eerst schijnen de vijanden (= bij Haman & Petrus)
t gewonnen te hebben, doch daarna verloren &.
Ps 37:37 & 38 let op den vromen, ende ziet na den opregten
want het einde van dien man zal vrede zijn; maar
de overtreders worden te zamen verdelgd, het einde der
goddeloozen wordt uitgeroeid! enz:
b de vijanden (Matth 10:22: ende gij zult van allen gehaat
worden om mijnen name,) die nuttiger dan de vrienden
zij bragten dan eel groot gewin en eer & voorspoed, doch (hun eigen ellenden & jammer! in Heeren gas
verbreid den.
c. Eenmaal brengt de Heere zijn volk boven in het
hemelsche Jerusalem, daar de vorstelijke eeuwig
gewijd aan (de poorten) & daar geene vijanden,
leeuwen of beren zijn & boven alle & geene zonden
amen.
af den 28e Mei.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

[illegible]

Pred: xxII: 17-22.

Hs.
15. B. 25 9

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

(9)

Certitudo Dei s. apprehensio Dei

o/761. Och! Geliefft dit o Genadige God U H. Woord te Zegenen. Amen.

Ezech: XXII: 17–22. Gods bedreigde oordeelen
van wege den gruwel der Zonden.

Lezen Ezech: XXII.
Zingen Ps: 143. Ps 119:60. & [illegible] Ps 66:5. [illegible]
Gebed Mal: IV:1.

Exord. Hoe hiel een van de gevangen volks weggevoerden naar Babel
me. Hy 4 geringere week aan de rivier Chebar, dat Profeet,
opschrem [illegible] van afkomst, aldaar verttraams na een
5jarig verblyf onder hen of in de gevangenis, daar Da-
niel als een jongeling reeds aan 't hof Zon [illegible] heeft ge-
kere aan al de zynen in alle omstandigheden, en laat
het woort o [illegible] en heeft eenige 99 [illegible]
geprofeteerd! En even = Jesaia o Jeremia weinig of
geen vrucht op zynen arbeid zag! Zie cap 2: 3–5
waar. Cap. III: 7. En tonige hoe het ook derde onder de gevan-
gelyk weggevoerden, door de Profeet Jeremia dat onder
de aangeblevenen te Jerusalem, doch al met even min-
inhoud. vrucht geviel! Leert beschreeft Hy, na in de drie eerste
hoofdstukken zijne roeping & Zending verklaard te hebben
in de 21 eerste hoofdstukken de Zonden der Joden van
het overblyfsel te Jerusalem wonende: met de be-
dreigde oordeelen & straffen! Van 25–33 de ondergang der
[illegible] en daarna van 33–40 de Zonden der weggevoer-
den & de vermaningen tot bekeering & vermoedinge [illegible]
blyde toekomst! En dat alles onder verscheiden [illegible]
[illegible]
o. XXII dit 22e hoofdstuk hebben wy drie Godspraken
de eerste van v 1–16. behelsende veele Zonden tegen
de laatste tafelen der wet. de tweede (in onse textverzen)
de aankondiging (= aldus boden) van Gods streng & geducht
strafgericht om hunne Zonden! En dat alles in onze
text voorgesteld onder de gelykenis van eenen
oven daar allerlei soorten van metalen in ge-
smolten worden en gesmolten. En daarom van het 23
vers tot het einde de bysondere Zonden der Propheten, Priesters
vorsten & het volk des lands met de herhaling van het
bedreigde oordeel in 't laatste vers.—
Text in een tekst eerst de Propheet dat kwaad & de
Zonde vroeg [illegible] v 17 118 & daarna v 19–22 't [illegible]

verklaring vs. 1. Heere woord, laat horen! aen barmh: —
Want de Heere die tot hem sprak, heb hij ontkennende 3:26 v.
tot Menschen kind, om zich te ontdekken — aan de Vaders. Conf.
vermedoord de Heere —
die van den huize Israel, wijzende op hemme ondele afkomst
Vader Jacobs, de voorst Gods, 't verbond Boek!
het gantsche huis.
Schuim geworden, ontaart, verbastert, onnut, onbequamelijk
bekomen, t oorspronkelyke woord teringlyk, weggekeerd
worden, daardoor 't ontaarde te kennen gegeven
wordt, dat door 't vuur er uit gedreven wordt, en uytgeworpen
met 't vuur 't vuurs. ook het adnort het verbergen te
omdat on[illegible] dat in de metalen ongebonden zijnde
bevonden wordt. by de smelten, genaamd Slakken!
verstaat dat zij met schuim bedekt zijn, maar en nog
schuim.
Zij zijn alle kopersten, yzer of lood in 't midden des ovens.
ovens zynde als hier en van goud silver gevraagd gemaakt
dat wordt meer. — (Gelijk de heidenen genoemd!
van vraagt tot de [illegible] van nevel. In dat
alle de Vorsten, Profeten, Priesters, 't volk vergeleken
by koper, schyn van goud en silver. de zyn heerlykheid
de voorsten. Profeten en Priesters als tin, huichelaren,
schyn van zilver, maar zyn het. in het slecht
als yzer of lood. Hard en ligt verdoord.
Koper, onbeschaamd. zij schamen zich in 't minste niet!!
weigeren beschaamd te worden! een koperen voorhoofd
hebbende Jes. 48:4. omdat ik weet dat gij hard zijt
ende uwe nekke een yzere zenuwe is, en uw voorhoofd
koper. en. daar staat daar die andere - tin en lood)
en van deze wordt gezegd of alle te samen in eenen
oven der smelting zijnde, of ieder bijzonder. Er wordt
most haast van eenen oven en van een vuur gesproken,
alsoo daardoor te kennen gegeven wordt dat een en
'tzelfde oordeel hen alle zou de treffen van wege
de zelfde zonden, dat geen van deze zonde ver-
schoond worden!
zilverschuim, dat ziet op de verbasterde joden die
vroeger oprecht en zuiver zilver waren! daar dit
nam: zilverschuim gezegd wordt van de heidenen
die by koper vergeleken worden, dan de kinderen
Israels geworden waren. Conf. [illegible] IV. 1. hoe is het
goud enz. — (Mij tot schuim geworden. o [illegible])
vs. 19. opm: ter tweede male, alzoo zegt de Heere! Heere! —
adonai Jehovah! waarvoor uitstaat wordt God Op[illegible]
magtigheid, die alles door zyne voorkomingheid draagt
en onderhoudt, waardoor hij zyn bedrijgde woord te vervullen
of ook betekent 't dat Hij de Jehovah! die is, die was en
die zijn zal, ook de adonai, dat is de eenige regter des
Wetgevers enz. (Conf. 57 [illegible])

Jeruzalem. daar de meeste Zonden gedaan. Daar de Heere Zijne Heerlijkheid 't meeste geopenbaard. &c.
dat op een feest, = met de Vernedering! de Heere
Zoude feest over hen houden met en door Zijne oordeelen
20. aldus door de Naast! hel dienen uit
daarlaten = een Smeekers' aan Zich zelve aanlaten!
en daarbij nodig zit, en ziet dat daar aan verdt!
Daar zij 't hadden willen hooren, nu moesten zij
voelen! de stemme der Profeeten hadden zij 't gehoord
zijnde de stemme Gods, daar al nu zoude de Heere
't preeken door middel zijner oordeelen en het Mijn
onder zoude al nu zijne boden en predikanten
worden! cf cap. V. vs 13. & 10. 42. (daarlaten).
cf cap. 24! 3–8. (Pot.)
21. een de verdubbeling, de zekerheid, de haast, de spoed
al een vijand! in 't midden! openbaar! En daar
afgehoord hebt – En naar mate gevreesd! –! mee
22. gem. in 't midden. 6 maal in vele weinige verden!
zit wier een teeken dat er al nog een overblijfsel
zoude zijn! – herhaling de overh. snelheid niet na...
gij zult weten. Die Mijn woord ... en dat
Ik dat deed, en geene tweede voorheen! En een
zonden er door geleerd, bekeerd en verneêrt was
daar onder 't naam!

Verdeeling I. eenige opmerkingen van hunne
Zonden, die die oordeelen hadden ... te zend
II de oordeelen zelve! de bijeenbrenging
de smelting & opvangen.
~~de wijze hoe~~
~~III~~ 't oogmerk waartoe. en de wijze hoe.
III tijdsomstandigheden.
IV toepassing!

I de Zonden!
~~de geneigdheid ... als een ...~~
~~bleed~~ vergieting 13, 6 zoden ... in 't gezond
~~bloedschuld~~ –
b ~~... aanmerk~~ vs 12. enz:
a. tegen de Zonde tegen God 's eerste gebod.
1. drie goden cf. vs 12 6 Godvergetenheid.
2. beeldendienst zilvere, kopere, tinnen, enz: Pata 18.
3. 'sHeeren Naam vs 26. Slot. & begin.
4. vs 8. Sabbath. vs 26.

7/. 6 gebod. 5 §/ –

6e gebod. bloed i S 4. 6 13. betrokkelijk. ma a nan den naasten en zich zelven. bloed A ond. i 11 – moord. haat, nijd, doodslag. Eindeloosheid – allerlei roofloozen § 25. door den eigen bloed vergieten.

[illegible] Gods eenen roof voor en bloed te vergieten 27.

tweede zielen verderven. § 29. troon. i i S 7. naderen.

7 echtbreeken. q. 6. zij hebben het hoerdom [illegible] gedaan. en i S 10 11. I i F 5.

8 steelen. 25 C. § 29.

9 Lasteren. i S 9.

10 Begeeren. gierigheid. i i 13, i 12. § 5 6.

a. tegen brengen i S 21. II de oordeelen.
6 Smelting. I i F 19 C.
1. Wat.
2 waarin. wanneer, waarom, hoe!

1 Wat. koper, tin, lood, yzer. Pryshoten, priesters, en andere oordeel! alle ontdekt kaam dezelve aan, tin. als koper. (tin) huichelachtig, schijn heiligheid Zach. 13: 31. schijn van zilver, daardoor de belijdenis uitwendig, doch geen kracht of leven of by God geldende waarde! ongezegt, doof, zonder tin klank! (Tin is het slimste metaal, om als het met andere vermengd is, om het daarvan aff te scheiden! En daarby de Priesters of Propheten vergelijken, valsche leeringen! i S 28 pleisteren met loose kalk. Alle menschelijke leeringen te vergeefsch leeren zij en d: en d: ! En alle menschelijke ~~koper schijn~~ deugden of plichten onder de regtvaardigmaking! En alle menschelijke klinkende handelingen! Zie dat uit den geloove o godsheid! Bedriegelijk.

~~koper~~ Schijn zonder [illegible] heerlijk tot vergeefs.
yzer. yzer hard. hartstochtelijk ongevoelig onbuigzaam, onbeweeglijk, geschikt, [illegible] onverbeterlijk, wreed, onbarmhartig, Zach: 2 i f.

Lood. Buigzaam, maar nochtans het zwaarste! en als er van iemand het buigzaam zyn, en beweeg-

Zeer zwakker

werken en handelbaar schijnen doch = lk wil van
twee wel bewezen en gedt aa'[illegible] den naar den
eene act naar den anderen kant en dat van ge
scheiden en gewisseld + Israëls in de Zonde zijn
ontblijven! En als zo hebben wij door boode vertaan
alle onstandvastigheid, draayen met en in alle
boghten; botheid, onverstand, domheid! in alle
oefeningen van't recht, dwaasheid, zinnig.
Jeremia 4:22 ? ongevoeligheid, blomheid, stekhasti
ligt verderbaar! ligt mede verkocht! + 't Israël is
alom mede aangevoerde verstaan alle verklinding
onwetenheid dwaling & bij geloof! alle bloote
slechte redenen! (leid waarmit eene eigen
keure schede, diogenes!) En neemt alle van
den koning tot den bedelaar toe! Laat alle saken
godsdiensten en ketterijen beide in de leer & het
leven! beide in de kerk & de staat, scholen
en huisgezinnen! Jeremia 8: 8 & 9!
2. bijeengebragt alle! waarin? in den oven!
Israël eene oven brandende binnen Jerusalem!
(1) Jesaia 42: 24. 25 - Maleachi 4:1 - babel Ez. 24:2.
begonnen van 't huis Gods! Ezech. 48:10 Ziet
ik hebbe u gelouterd, doch als zilver, ik hebbe
u gekeurd in den smeltkroes der ellende.
En de Heere heeft gesproken 1 Cor. 3: 13 - 16. dat
+ door + vuur ontdekt moet worden! En
(2) alle door het Israël, langs ? ? ? Ezech 20: 47 & 48.
En wo zijn er al vele ? ! ?
of Jesaia 1: 25 ?
+ 6. wanneer ? ? Schuim geworden! dat is
onverbeterlijke blijvende schuim, kedroeden
vaalich, doch, onwaard! Laat ? het kroes
gekomen! En als het einde gekomen is, ? ?
onde als de maat vol is! En het verbluft
baart. En als ? niet ? gebleven is dan
6. Schuim van uitwendige belijdenis, kroegmen
ijdelheid! bewoging, ? ? geblauwde? ? ?
planten den ? ? Jerem. 48:11 Jerem: 6: 28 & 29.
Ez: 16 ? ?
× ? ? onder de heidenen & die tot een smaad
? ? landen tot een spot.

c. Waarom? omdat heilige dankers van Jesaia 9:7 16, 22
*. gedat heilig geheiligd wordt door het vogt
2 vrm de onreinigheid (v. 15) uit hen uitte tegen
2 opdat er een vat voor den Heere uit kome.
Spr. 25:4: doet het schuim van 't zilver weg
en daar zal een vat voor den smelter uit kome.
7. Om den Heere daarna, Mal. III. 3 wederom een
spijsoffer toe te brengen in geregtigheid
7. Om behouden te worden als door 't vuur
1 Kor: 3:15. en van alle vreemde bestanddeelen
uit daar te worden.
d. hoe? of tot uitwerping toe, betrekkelijk alle
die alleen schuim zijn of tot louteringe, reiniging
Joh. 15:2. En dat wederom, 't zij dat dezen
daar onder mede gemoedt of niet! En wederom
of gelijkenis leeren Ps. 99:8 Gij zijt hun geweest een
vergevende God, hoewel wrake doende over hunne
daden! Er is eene verdmadende en eene kastijdende
roede! Letter, bijaldien dat gelijk 't hart
gedroogd schuim is, zeo zin 't zilver, waarvan
dat 't verroest is, en geen innerlijk klank of
heldere glans geeft! En er wordt tegen tin of
zielloos lood onder is, daarvan het nietwerk
gescheiden! —
III. Tegenstand
a. 't goud d. zilver weg! klaagl. 4 staat — Geloofsbelijdenis
b. Reeds verandert: o! hoe bijna tot schuim verminderd, ende dat zilver is met [illegible]
c. alles door elkaar.
d. belijdend. Ouder beloning. Jes. 58:2 vergiftig.
e. loode eeuw! Waar. van Zaade! bijvoeglijkheid
en toch blijft enige naam!
een loodeplaat van Godloosheide
ligt op al. Zachar: 5:7.
f. 't Heeren kan Geen spelonke van moordenaren geven.
Ez: 8:10–16.
g. Schuim van Godschaart!
h. Joel 1:7. de vijgeboom, door het ingebeelde te stelen.
Sprinkhanen tot schuim gemaakt! verdorven of
onvruchtbaar gemaakt.
i. —

Ps. 81:8/9.

o¹ waarvoor gedmoeten? door Zuur, beproevingen en 't Heerschap, onderzoek, & door hongersnood [illegible] pestilentie!

Op. Ez. 7: 15-22.

ot hoezoo geworden! door

Kopere eigen gier.

Psalm 23:15.

o Zoo ook de huichelarij & geleerdheid.

o verbeeldheiden bij de vromen dubbelblad.

Over eigen kracht & sterkte.

IV toepassing

1 [illegible] al de menschen [illegible] [illegible] —.
2. doch acht nu schuimen [illegible]. Schuim van Boosheid en bedrog van den Satan! Schuim van hoogmoed, en [illegible]heid! Schuim van eigenwijsheid en opgeblazenheid [en verbeelding]! Schuim van ijdelheid en nietswaardigheid! Schuim van Vuilheid en onreinheid! Schuim van heillooze lusten en begeerlijkheden! Schuim van [illegible] zaligheid. Spreuk: 26. 23. brandende lippen en een boos herte, zijn (als) een pot scherf met schuim van silver overtogen.
3. En ook dat echte zilver! Eertijds grond van oprecht geloof & liefde & ijver & oprechtheid en [illegible]! En zilver van belijdenis & [illegible], handel & wandel!
4. Een derde deel! Zachar: 13: 9. (Uitleggen).
5. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —
×* 6. Christus [illegible] voor de zijnen
7. de zijnen [illegible] Gods [illegible] & [illegible] & de [illegible] met [illegible] brandende [illegible] (14, 21)
8. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] & [illegible] —

---

* Het zilver [illegible] aan de [illegible]heid van Gods woord, [illegible] vermengd met menschenwoorden! Ps 12: 7 de wijsheid Spr: 3: 13, 14 & leeringen 1 Cor: 3: 12. & de vorsten Jes: 1: 22. 23 & leeraars bij gouden & zilveren Vaten 2 Tim: 2: 20. (En [illegible] de echte [illegible], onvermengde waarheid, vermengd met verkeerde leeringen der menschen! Gemeenschap met [illegible] aangaat 2 Cor: 6: 14, 15. Christus met Belial &c.

×* [illegible] [illegible] [illegible] brandende & dringende Bergen van Gods [illegible] & [illegible] onder de Gouden [illegible] van zijne [illegible]; en [illegible] van [illegible] & [illegible] van eigene [illegible] & begeerlijkheden & [illegible] van belijdenis & schijnbekering & [illegible] [illegible] en [illegible] eigene [illegible] & [illegible] & Loode van

bedaarde, de Geest [illegible] volgende.

23/11 61. Ez. XLVII:1-11. Gel. of dit [illegible] genade [illegible] 1

De [illegible] na kan de Beek der genade.

Lezen Ez: 47.

Zingen. Ps 119:9. [illegible] Ps 36.3 [illegible]

[illegible] Haggai XV:15. [illegible]

Hl. 1. Daarna, na de meting des tempels en de voorafgaande [illegible] betreffende [illegible] bragt Hij mij [illegible] (Bij de [illegible] der [illegible] een deur aan den tempel [illegible] een deur aan de [illegible]! [illegible] een ladder [illegible] eene zon, een [illegible] een [illegible]!

wateren door [illegible] onder den grond naar het binnenste [illegible] een fontein [illegible] [illegible] en zag daar 't onderdeel [illegible] plaats [illegible]: [illegible] daar Springen [illegible] de wateren uit): [illegible] onder den dorpel des Huizes (verborgen). 2 [illegible] Tempel stond op eenen hoogen berg [illegible] daarlangs de wateren. [illegible] aan de Regter zijde des huizes, d. i. aan de Zuidzijde. De [illegible] des huizes was na t O. [illegible] stond [illegible] t O. [illegible] aan zijne Regterhand [illegible] [illegible] afgekeerd

2. [illegible] tot t O. [illegible] over de zon [illegible] [illegible]: [illegible] de [illegible] [illegible] dan door [illegible] zijde van de laatste [illegible] tot de Oost-poort [illegible] de N. poort gebragt tot de [illegible] buitenpoort of de N. poort [illegible] van de [illegible] door de t Oosten (Christus [illegible]) daar Springen [illegible] tot de genade [illegible] zijde (Christus [illegible]) de wateren uit de Regter [illegible] 35 [illegible] [illegible]

3. [illegible] van t water! de [illegible] der [illegible] de [illegible] 2. [illegible] Christus als de Messias 3. [illegible] 20:22. 4. [illegible] der [illegible]! [illegible] de [illegible] Christus in de [illegible]! [illegible]! hope! [illegible] der hope (zal t doen) [illegible] der hope. [illegible] hope [illegible] gelove [illegible] de [illegible] of [illegible]! [illegible] der [illegible] [illegible] der hope [illegible] 11 [illegible] 10. 22. [illegible] der hope [illegible] [illegible]!) (En [illegible] de [illegible] [illegible] VI:19 [illegible] van [illegible] eigene geregtigheid [illegible] der [illegible] (& de [illegible] der genade. [illegible] 2:12 - 3 [illegible]! [illegible] 28. [illegible] de [illegible] en de belofte [illegible] 23:30. (& de toenemig en de aanwas [illegible] in de [illegible] bij de [illegible] meer [illegible] 3.) [illegible] der hope?

Hs. 15. B. 25 [illegible]

2) gelijk dat behoorde te zijn! 1 Tim: 4:15. gr dat uw
toenemen openbaar zij in allen. 2 cor 10:15 als uw
geloof zal genassen zijn. 2 Thess 1:3 omdat uw
geloof zeer wast! Hij moet wassen [illegible]
doch hoe is dat het kaart gesteld? Een wassen
en toenemen in alle [illegible] genaden en zonden
is aangezegt:—

1. Verdenen. [illegible] (negata) [illegible]

I. 1 Vrouge opmark! en Leeringe

1. a wateren
a Leer & Geest. Jes: 2:28 & Jes 44:3,4. Jes 35:7.
Genade

b eigenschappen.
a [illegible]. Joh: 1:5 3.
b levendig / doen. Hebr: 6:7.
c verkoelt — koort
d [illegible] Jes: 55:1.
e geneest
f vruchtbaar maakt Jer 31:12.
g [illegible] uitblust
h [illegible] verkoelt
i hart verwekt.

c Levende.
b altijd [illegible] afstande
m. [illegible] aangename zee 6.
m. onderscheidelijke. [illegible]
& alles om [illegible] wateren.
c alles [illegible] algemeen
& [illegible] wateren ([illegible]
& [illegible]) —

2 Bronnen aan die wateren [illegible]
& daaraan vruchten! En [illegible]
a Genade bronnen of monden Jes: 55:13.
Jes 61:3 & Jesaia 44:4 & cap 41:19. [illegible]
Jes 56:3. Jerem: 17:7,8.
b eigenschappen [illegible] Jerem 17: [illegible]
Christus [illegible] Grond & de aarde! vruchtbaar
aan hare vruchtbaar [illegible]
op tijd. Ps 92:13. [illegible] 2:14 [illegible]
bloot [illegible]

3. visschen [illegible] in de wateren: visch — o in de doode 3.
zee! Hoe zijn zoet in dat water! o leven kunnen
op het droge, zonder water sterven
ment in het water! (Hond & geest &c.) Alle
visschen bij elkander visch van eene klein
soort & frisch leving, [illegible].
4. onderscheiden in visschen, kennen na [illegible] aan
wasdom [illegible] in de genade.
a. eerst kwamen de wateren tot aan de
enkelen. eigene gronden op staan kan kinders
eigene kracht & sterkte, kunnen staande loopen
gaan & staan, en zijn nog om vol te vallen
en kunnen 't [illegible] nog gaan op de beenen houden
b. doch de ontdekking gaat door! de water
dringt door; in naarmate dat de water
gedaald & vermeerdert & de Zonde ontdekt
en kunnen 't o meer op de beenen houden
& vallen op de knieën; doch houden 't hoofd
boven! deze zijn zoo groot o meer! zij kunnen
o meer zoo hard loopen als eerst, want op
de knieën kan men zoo hard o voort als
op de voeten! echter zij kunnen er nog door
doch en kunnen al meer hunne [illegible] door.
vallende op de knieën! bidden om genade
doch 't is 't regte nog niet!
c. dan kwamen de wateren hooger! de wateren om
vatten de lendenen! de water grijpt te
krachtiger en sterkiger aan! en omvat de
[illegible] vaam de nieren en de ingewanden en
de eigene gerechtigheid & de lendenen beginnen
allengs hunne magt te verliezen; lagen aan
bij de onmagt! doch kunnen [illegible] ophouden
al moeielijker toch nog door ophouden
dat zij al dragen die [illegible] vallen
daar hunne zonden te [illegible] worden, daar de
wateren hun te versterken! bij al
[illegible] gebod o gelegd had: zij en niet
o begeeren! de begeerte de Zonde! zij werden
[illegible] langer zoo meer opgeligd & afge-
[illegible] van alle eigene gronden! —

?) beliefs dat Koba[illegible]

4) daarvoor vlamt de wet, lagerden zij! daar de wet toeneemt in kracht, zij in krachteloosheid! daar de wet hen overweldigt, moeten zij 't verbeteren! daar de wet verbiedt daarmeeten zij lofsalven! daar de wet aangrijpt kunnen zij 't langer niet houden; daar de wet zijne grond ontdekt en ontbloot daar worden kunnen eigene gronden, en zij pralen & misgrassen ontdekt tot zoo dat het tot eene geheele & totale verloochening & onvruchtbaarheid aangezegd lieten in der eeuwigheid geen vrucht meer uit eenen [illegible] boom als Cr. alt nu 't is alleen de onmagt, maar de onwil zij moeten 't gegeven! eigene krachten, eigene sterkten, eigene geregtigheden beleidinge, 19/162. een eigene aangename ber- Mt 9:3. [illegible] gronden worden ontbloot door zijne vetheden, ook naar de gronden worden ontbloot, Haba. en 3: 6- en 9: 10, 11, 12 ev! & [illegible] donderen in [illegible] vronden; de bergen daveren, de steenrotsen rijten, het kraakt en daar stort de tempel in - en Christus schenkt het zijne geregtigheid uit, elk zij gevonden! genade doorstroomt 't hart! de dorre zee wordt gevonden! de verlooche die door de wet gelegend door de genade! gelijk een boom geplant aan waterbeken Ps 1:3 gevende vrucht in zijnen tijd, van maand tot maand; eertijds waart gij duisternis, maar nu zijt gij licht in den Heere; eertijds verloochende & achter gelegerde! dit waart gij van nature, gelijk velden Gomorra! doch gij zijt afgewasschen, enz. 1 Cor 6: 11. Over de dorre zee van alle eigene, in onvruchtbare, gestelde, en mijn

heilstaat staande van zonde of geuitge en die 5
doode nu vruchtbaar, liefelijk en
aangenaam zoet. het kraam om gedragen
te worden daar zich de hemel in afspiegelt
meest daar de vrolijke zielsspijs daar
telen, ontspringen en zich voortplanten in de lief-
lijkheid van Christus in de zielen
afstralende (daglicht) als van alle vrucht van
der geregtigheid! Aanmerkende dat de nood-
wendige leer van genade in de doode
zee van eigene werken ingebragt en hij
het alles gezond gemaakt heeft —
Philip. 1:11. vervult met vruchten der geregtig-
heid, die door Jezus Christus zijn tot heerlijkheid
en prijs Gods. ——————

5. betreffende het toenemen in de genade [illegible]
[illegible] kinnen uit de en welken brengen tot de
kinderen, de knapen tot de jongelingen en
de ouderen tot de mannen, etcetera. om
gevolg, vast wordende, tegen hooge groei
aan Christus, daar jacob's kinderen op
hun zoo bevorder! Joh. 21:18! maar
in den Heere, in de sterkte zijner macht
Efeze. dan daarna de zaden zijn om
men heen, groene lusten, drijvende bewerken
worden, een meer uitgaande opsnellen tot
zaligen en leiden en leeren! door de geest
geleide ontvangen, afhankelijk van onderkende
Christus, leer, bij in kennis! dat zij Christen
Christus Christus! kom in kennis! als in den boom
ontvangen! leerende in zijne genade middelijk
kennende in den Geest zijn Middelaar
kennende in Christus kennende in zijn gebed;
de Liefde —— ——

30/11 62.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

6) 6 bedurig meent de Propheet nu, gebragt worde hij ten lichtelik daar o brengen (vs 11). (Maar! daar de Heere begonnen heeft, daar gaat Hij mede door! Een teekend is, dat tot de deur des huizes (Christus) gebragt moet worden beginnen bij 't begin & al wat daar gebragt wordt (& dat is 't allervoornaamste) dan stroomen dadelijk genade wateren uit!
Ziet! O Groote Koning! doch altijd van onder de i verborgen, ongedacht, & onvermoedt; 't begin moet; dat is goed worde dorpel-vastheid, die zijn 't digst by die genade wateren, die de Heere onder lieft te brengen in de laagte! en die wateren vloeijen altijd naar 't oosten, naar Christus! uit Hem zij brengen de ziele tot licht & heerlijkheid klaarheid!
7. alle genade gaven alleen uit het Zuiden kennis! van uit de hoogte zijn de des Heeren vs 1. 2.
8. de ziele kan o verdergaan als de Heere haar lieft te brengen vs 3, 4, 5.
9. eerst meeting (vs 6) de eene leven staan (hebt gij 't gezien, menschen kind!) verder doorgaat, al verder brengt & leert;
10. vs 6, 7 tot 9 de vruchten dien ende uitvloeijen! (vs 10 genoemd) 9.
11. en dat alles brengt (vs 8) altijd in de laagte; gelukkig, dat ende ziel kan klakkeloos! (En die de Heere bij aan & voortgang een plaats & altaar weet, & om Hem lieft te maken, daar 't

en alleen de genade vrij te weinin af & neder
dalen! daar maakt Hij de allerdiepst
en verworpen kinderen ziele gezond. Ps 147 (7)
12. daar genade is (v 9.) moet dus ook het
leven der genade vertonen: om dat zij zullen
gezond worden, en het zal leven, alles waar
komende deze beeke zal komen.
13. insgelijks mate de genade is, moet ook het
leven zijn, en de levendige vruchten
zich vertonen (v 9.) ende daar zal zeer
veel visch zijn. v. 7. zoo is het gebruik.
14. 't Meeren genade openbaart zich bij het allen
diepst & verste nog geheel! de doode zee
een vruchtbaar meer! daar is een beste
vischmeer! & eene goede vischbank! En nu
staan hij doodstonden. Aan [illegible] of an den
visscher van Engedi, dicht bijde doode zee,
't oog of boven
dat boven! aldus van den hoogste
en hoogste en geraakbaarheid, om in tegenste
en gottloosheid, en allergrootste ontrouw
het tijme toeste & landvoogdijheid en
bedoedigde zien ontaarde en stoutste
zondaren van de door afgehouden
zonden & verkeerde & hoogste
diepste & trotste zouden gelooven te nemen
staat bij vanden de visschers kunne
netten van 't Evangelie (Hierde worden
allerdiepst geen kend ---) laten uit
heiden van Engedi dat is van 't oog
der [illegible] bron; om dat bij Engedi
dat gekende en een hofste & aanspreekende
plaats [illegible], daar wij lezen van de
wijngaarden en palmbomen & balsem
geurige verspreidende bosschen van Engedi

d) Juist daar stralen ons te vreemder tegen de stembonig-
muurtjes van: Num: 24. 23 (alsoo ons met de
de vreugdeleden der ... = bij Mij van
den [illegible]). – (Zie al dus dan ingeslo-
daar t con de stroom nad, [illegible] 73
Spr: 1. 21 Zij roept in het voorste van de melige
de stad enz: (glans & domeine, de edele
enz. Zie eglaem die. toog der Walsen;
die in het opt [illegible] dit dijn; de eigenge-
rechtige die de opperste Walsen te van
beheeren dienen in hunne eigene eigenrechte
gerechtigheid aanbidden, en hunne eigene
[illegible] enz., t een na hunne eigene
[illegible] die hunne eigene [illegible] & [illegible]
hebben! –
15 En achter deze tot! Al de moerasse
& moddervige plaatsen zouden opgedroogd
maar tot zout overgegeven worden (tot eene
… de vraag, hoe zoude hun geen zout helpen
doen, gelijk t volk to meer verhard worde
zij zouden dezelfde blijven en in hunne zonde
sterven! bedoeld van eenen grond, o dan
staan & onteinheid en [illegible] gevangen
daar geen kunde & bijkomende [illegible]
die alleen dat ondraaglijk & verlaten
blijven; t [illegible] gij dijt o van [illegible]
enz: gelijk de moeraschen tot van stank
onreinheid & padden & kikvorschen
enz. in t leven & een groot gevaar &
gevoelens maakenden! gelaaten & onvruchtbaar
tot zoutachtig overgegeven! alleen vruchtbaar
worden [illegible] & de hele & gelijk
landen te onderl! –.
II Enige waarschuwing & vermaning
a. waar richt gij naar; goud, geld, goed,
dingen dezer wereld?
b. waar spreidt gij uwe netten naar uit;
+ [illegible]

c. weet gij dat de dorsdende heele
en hunne netten voor u uitgebreid en uit-
gespreid hebben?

d. Zullen de netten van de Wet & het Evangelie
te vergeefs voor u worden uitgespreid? Zullen
alle die catechisatie & predikatie, alle
alle die vermaningen en waarschuwingen & alle
die oordeelen & zegeningen te vergeefs
voor u zijn uitgespreid?

e. Blijft gij = de [illegible] aan de poelen &
moerassen een dorre onvruchtbare [illegible]
staande? een traag, onbekeerd, [illegible],
[illegible] nalatig, [illegible], [illegible] &
geheel [illegible]!

f. blijft gij als het [illegible] in den [illegible]
[illegible] goddeloosheid & [illegible]
heid [illegible]! [illegible] van de [illegible]! Weet
met [illegible] van de [illegible]
dat [illegible] zal zijn [illegible]
in den poel die daar brandt!

g. Zijt gij als nog [illegible] in [illegible]
[illegible] onvruchtbaar [illegible]
ende onbekeerd? Weet dat er ge-
schreven staat Jeremia 17: 5 & 6. ([illegible])

III. Eenige vertroost:

a. Er is een genade [illegible] ontsprongen uit
de rechterzijde van Christus [illegible] (2) om
de dooden, ongezonde, onvruchtbare, [illegible] zee
gezond te maken! daar is [illegible]
genade voor [illegible] zonden!
overvloeiende genade voor [illegible]
zondaren; [illegible] genade voor [illegible]
zondaren!

b. Er staat geschreven Matth: IV: 13-17
en [illegible] En Jes. I: 18. — Er is een
[illegible]! [illegible]
[illegible] tot [illegible] der heidenen

10 Eén blad, dat reinigt van alle Zonden,
c. Christus. trekt weer de zijnen [illegible], Zij met
uit Zonden tot de wateren ontspringen! Zij met Zijn
hartader?! Hoe Hij komt te springen als
bereidwilligheid! Ziet dit kome o God!
en is Westen [illegible] in de wereld gekomen
En eene overvloedige genade! eene vruchtbaar
makende genade! eene koestende genade!
d. brengt de Heere de zijnen eigen [illegible]
brengt Hij er door & uitgaan! En Hij, Hij maakt
't alles goed met Zijn leven!
e. blad i uitvallen is 12! En is 't Heeren
tijd wedermin vrucht voortbrengen. ter noodende
(o) Vrucht volgen openbar. 14:13.
IV tijd. Er zijn thans andere wateren!
in de zelve Zonde-wateren stijgen! En
maken 't vroegere gezonde en gezond daar
d'ellendige ziele in sterven. Zonde meest
en daar alle schorft zo verknijpt de verdinget
waar een van de alsdan bekeken komen.
daar voor zie vele ellendige wijsheid
hunne netten uit spreiden om de zielen
te vangen bij menigte!
2. thans zijn wel verwuld. die stilstaande
poelen & moerassige plaatsen! die
tot zout worden overgegeven en daar
geen blad van hunne vergiftige boomen
zal overblijven, ofte één vrucht van
bestaan! hun blad is tot hebben,
noch hunne vrucht tot spyse.

3. achter ligt daar belofte van herstel Joël 2:18. enz: Jes 35, 67 Jol 4:14 9 7:37 9 openb 22:1

Toepassing: Zach 14: 8. – Jes 12:3

1. Hiernaar konden de wateren der vreugde ... en de deur des hemels ...

2. ellende klimt!

3. Er zal geen bladerdrom ter genezing! van alle die vruchtbare boomen of knoopt tot spyze verblijden! van alle die uitwendig belijdenis ...

4. Er is slechts één Appelboom des levensboom en geneesblad ...! des

die begin ... gekomen

5. Er is een weg die ... van ... tot ... doet ... bronnen ...

5. Ezechiel 36: 25 ...

O Er zijn trappen in ’t lijden. ’t Is 3 trappen de enkelen (hebr 12:6) die nog veel uitdragen kunnen kracht naar kruis, al naar de schouders zijn dan Hij doet zie er alle door gaan.

Daar is of om slechts één beekje gekomen was, om t allereerste belofte! die hoe had enz: daar de rechten der zonden had gemaakt ... door daar naar ... ... kracht de ... te kennen ... begin ... klein, dacht ... door

O of ... sloten de wateren van onderen uit de ... enz: toen ontvangen ... wendt die ... (v. 2) ... de genade. ... toen is 3 trapje ... maar ...! toen zijn bladeren boomen ... verblijding ...!

... die ... van ... den ... de ... ... van de ... ...

O Er is veel leven ... daar ... wel ...!

... ...

ieder een(?) lecht(?) poëticale [illegible]
op het [illegible] [illegible] [illegible]

gelykenis [illegible] [illegible]

dat [illegible] niet
dat [illegible] [illegible] kan

[illegible] van [illegible]
der grote & kleine [illegible] in [illegible]
het speelbereik van [illegible],
of [illegible] der [illegible]

bedaarder, opmerkzamer.

Is die boom u gekomen?
een van die genade stromen
in de doodse zee van 't hart
o dan is de zonde getemd(?)

spreken 19/1. 62 · duidelyker, bestemder, bedaarder.

idem geklaart bedaarder, afhankelyker, biddender
volgende.

het [illegible] van [illegible] het [illegible]
[illegible] het [illegible] het [illegible]
van [illegible] het [illegible]

bedaarder, langzamer.

42
30
126
1260

30/1 bedaarder
62

Preadz: 15/4 ·· Penning Jes: 59:20 / begin der bediening)
1860

Op.

Joh. X: 17-25.

1

Hs.
15. B. 25 II

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

11

Spr. VI. 4. En laat uwe oogen geenen slaap toe, noch uwe oog-
leden sluimeringe.

27/4 (1

Ps. bew. O ch. Geliefd dit om uw zeeft — ontkete Zegen Amen.

Jeremia X 17–25. De verwoesting over Juda & Jerusalem.

Lezen het X of Ps 79. ✝ Ps 79: 1 2 3. 84: 4. 96: 10. 119: 34.

Tegede. I Petri IV. 17. 84: 4. 105: 6.

verband de Prophetie in dit cap. na de eerste Gevangenissen ten tijde van Jechonia, I de Prophetie tot die in Chaldea ontvoerd weggevoerd 1–16 (afgoden & hun schand) II tot die in Juda nog gebleven (in hun land) I die genaamheid teeken ——— Zorgeloose gerustheid.

verdeeling

a. aankondiging der ellenden. v. 17 & 18. b. bevin. (& van t verheel)
b. Amos — Steen der vyand v. 20–22. de ellende van de stad
c. Klagte des Propheten v. 19 & c. het om matigen v. 24.
d. wraake over de vyanden v. 25. & & ondersteuning & trooste v. 23.
e. tyd & t vergaring

I aankondig. der ellenden

1. vermaning om hunnen boel by een vandaen te pakken

1 hoe · 2 wat · 3 waar uit

2. de ellende en oorsprong van wege der verwoesting & benaauwing over hen
a de weg bereiding b de benaauwing c & Heeren decreet

1. vermaning om hunne boel in te pakken

a. Wat raapt uwe kramery weg! ewe & kroone boel! haast u 1. eert ... staat 0! by dage of nacht te! eer a de werld & de vyand overvalt. Spr. 6: 4. Dat ... maakt u gereed! eert geen tredend! ... maakt u gereed! eert geen tredend! ... vyanden by een raapt, om te ontvreden te worden. uw kramery vergmanschap! hoe! ... kroon schat buiten kluyten de schatten! ... verwoest de tempel & eigen gerecht; ... belofte, goed verg. betydenis, end. & ... dood komt! & Heeren ... (de wet). en daar uyt den hemel meenen te behouden ... de dat schynken ... onmagt en ... dom heid, bedrieg heid, ik ben ... ! Recht daarmede. wei God! ... dat by God uit!

b ... der vestinge! die ... te Jerusalem ... & ... ! & Heeren Tempel! de ... Godsbestiering! ... a. ... kan ... dood wee den gemeente ... te ... on den ... gaden ... onse ... — den avond, en al ... wat gy ... van ...

gy ... moet ... de ... , ... wagt ...

x ... tot ... genomen, ... wagenen

... heeren & ...

20/ nedertoten, spreekt de Heere! (Ps 83) – eigen kracht. Hab 1: 11 (b) houdende dese kracht voor zijnen God & Spr 18: 11 de rijken goed is de, tot zijnen sterkte & als een verheven muur in zyne inbeeldinge onder' in een vast lichaam! ✗
c. uit den lande af aarde! dan t open veld!
2. derde waarom. de wegslingering & benaauwing
[c] op dat zij t vinden d. spreekt de Heere.
a. ✗ Eerst! bemerkt, let daar op! ingedien, an ernacht ingebracht, ... & gemeenl. ... ... t is of tal gebouwd ... ... daar
a, b) ... of Ezech 3: 11. & Jerem 2: 19. 3 (a 66).
z. Ik laat de inwoners des lands op dit maal (of (t) eenmaal) wegslingeren! Even gelijk een steen uit eene slinger! heel derwaarts, zoo weg! ... ter achtste verstrooid! & te vinden! ... ... met eene vaste hand! in ... ... ingedacht ... wacht! hebt ... ik hen weg lingeronde! ... of tot geschiedde! En bij slag zorgelijk besloten t dat spoedig ... ... hettig ... ... (c) (a) vertaeling zeven 36: 17, 18 (c) ... acht de deeg komt! de ... t lichaam!) –
z. In zaak benaauwen! in ... in dat land
[c] (waar ... ...) op dat zij t vinden! ... ... zij t o gedacht af verwacht hadden! daar zij mede verspelt hadden maar zij ... t ... ! Even gelijk ... doornen & distelen ... ... heeren van ... te doen ... ... b/ die met hem gezocht hadden! op dat zij ... ... komen! (cap 5: 12 & 13) (als wille ...
op dat zij (b) gevonden worden! / ... ... doch & ... (de ... 't ... zake plagen ... ... of) benauwen, dat zij vinden & ... trangen ... ... hunner ... ... ! of op dat zij mogen bevinden dat God waar ... ... op dat zij ... ... "
(d) 11 spreekt de Heere! ... 1: 6: 10 (d) bedrijging & ... verklaring!

Onder

a. 1 Sam: 3:11. Ende de HEERE seyde tot Samuel, Siet, Ik doe een dingh
in Israël, dat wie het hooren sal (dien) sullen beyde ooren klinken.
b. Jerem: 19:3. Ende segt, hoort des HEEREN woort, gij koningen van
Juda, en inwoonders van Jerusalem. Alsoo seyt de HEERE der
heirscharen de Godt Israëls. Siet Ik sal een kwaet brengen
over dese plaetse (van) het welke eenen ijgelijken die het
hooren sal, dyne ooren klinken sullen

c. 2 Cron: 36,17 &c. Want Hij dede tegen haer opkomen den koning
der Chaldeen, die haere jongelingen met het sweerde doodde in het huis hares
heiligdoms, en hij verschoonde de jongelingen noch
maegden, de ouden noch de stokouden. Hij gaf ze alle in
zijne hand (18) en de vaten van het huis Godts, de groote en de
kleyne, en de schatten van 't huis des HEEREN, en de schatten des
konings en zijner vorsten; dit alles bracht Hij naar Babel.

d. Ez: 6:10 Ende sij zullen weten dat Ik de HEERE ben; Ik hebbe
niet te vergeefs gesproken, van hen dit kwaad aan te doen.

(a. Hosea IV:1. Hoort des Heeren woord, gy kinderen Israels: want de HEERE heeft eenen twist met de inwoonderen des lands, omdat er geene trouwe, noch geene weldadigheid, noch geene kennisse Gods in de lande is.

(b. Jerem. XXXI:15: Zoo zegt de HEERE: daar is eene stemme gehoord in Rama eene klage, een zeer bitter geween: Rachel weent over hare kinderen: zy weigert haar te laten troosten over hare kinderen, omdat zy niet en zyn.

o Er staat ō zyne [illegible] zyne [illegible] zyne leeken.

(c. Ezech. IX:4 En de HEERE zeide tot hem (den man met linnen bekleed die des schryvers inktkoker aan zyne lendenen hadde) Ga door, door 't midden der stad, door 't midden van Jerusalem en teekent een teeken op de voorhoofden der lieden, die zuchten en uitroepen over alle de gruwelen, die in 't midden derzelver gedaan worden.

d. Jes. LXII:1. Om Sions wille zal ik niet zwygen en om Jerusalems wille en zal ik niet stille zyn: tot dat hare gerechtigheid voortkome als eenen glans, ende haar heil als een fakkel die brandt.

o heilig wandel - onbesmet - belydenis - liefde -

o Ps. XII:2: behoudt, o HEERE, want de goedertieren ontbreekt: want de getrouwe zyn weinig geworden onder de menschenkinderen

II Ellende daarin zij ter neerlaad. S 20:21 (c. 4. 19. 20.) 3.
1. alleyne ten teekert voort! dvo zou zal zy naam
eert een vaste burg! zoo verzwakt! burgelyk
& kerkelyke. uitroeit geweldig verderde, vermaat,
2. ach alleyne teeken zyn van kneuzd! afgesneden,
afgerukt! gelyk een draad! verkonsel, verbonden
verbintenis zou! hierde betrokken verkeert staat!
bewaren! leeringen! leeren! Censure, bekering
der gortke instellingen! gebeden; heiligd
aandenkinge! geraakte handel & wandel
gemeenschap der heilige bededagen! vastdag
droefheid over de breuke zion & vermaning
van elkanderen! S Heeren gebaden uit bloed
gekocht: bij draaiende; tucht nederd, neder
vertreden: verspreid; heimelyk, verlaten
nemen en 8. eendracht, eendracht tesamen
komsten! onderzoek der waarheid vreeze
liefde god; vriende, weldadig kennisse
(a) rein! Hosea IX. 1 bely dienst gebeden, ...
3. alleyne & by in dit alleyne De Heere de verlaten
(b) kinderen zyn van my uit gegaan! Jerem. 31:15 ...
dood begraven, gevangen; verlaat aarden =
gelyk dooden, onkenbaar. Spring ... verlaten
geene gedaante of heerlykheid zyn alleyne ...
& meer! + geldragen ... alleyne ... gegeven ...
(c) 4. daar S. noemt die alleyne ...
onmiddelyk, ongeduldig ... verzoeking, ...
handel ... hart ... bekommerd
lust ... ... Samuel 16:6
... 62:1 ... 137! ...
5c. a) ... 14 ... ... gordyne ...
... ... zyn ... verget te myne ... ...
(hart ...) — (... alleyne gordyne gerichte
die daar zyn tot ... kerkelyke ...
bewaring, verdieping of die elly of alleyne
... ... eenige aarde ... uit en
... ! S Heeren koningen ...

+ + er zyn vreezende mogen ... heilig ...
alleyne gerichte, gezouwe, ... belydenis ...
kinderen ... 12:2 ... ct.

21. rede daarvan, en gevolg van de elende —
opmerkenswaardig
5 want de herders zijn onvernuftig gewor-
den en hebben den Heere niet gezocht —
de leiders Mijns volks zijn verleiders. Jes. 9:
blinde leidslieden der blinden. Matth. 15:
onvernuftig dom. Ps. 14: zonder wetenschap
en daarom den Heer niet zochten! en de vrede
vermind! 't gemis 't goddeloos! God zoeken
(a) (Jes. 3:1,2.) wel de Heere de herders verdwazing
dat men geslagen wordt en kunnen
niet bij om de roe te zien! blindheid
want dit zoekt Hij niet tot Hen die
= die het slaat. [Jes. 9:12a] en de den Heere
der Heerscharen zoeken zij niet der wet
is 't volk. bestaat? Zeph. 1:6 en die die
terugge keeren van achter den Heere; en die die
den Heere niet zoeken, en en vragen na Hem niet
Het betreft onder de allergrootste onwe-
tenschappheid of domheid: het niet zoeken van
den Heere! en de zonde der herders (in 't bijzonder
't gebed) is vergeten; nadien hun keel is
(a) te verstommen Mal. 2:7 & c. (En de eene
zonde volgt de andere: eerst onvernuftig,
daarna niet te zoeken van den Heere, daarop
volgt de onverstand! daarom hebben zij
niet verstandiglijk gehandeld, en hare gansche
= dat men zaait maait mond! daarom
is hare gansche weide verstrooid
H. 13:20 waar is de kudde die u gegeven
was, de schapen uwer heerlijkheid?
verstrooid, verslagen, uitgeroeid. Wankelbare
Slap: (En als men den Heere niet zoekt kan
men niet verstandelijk handelen, Job 't geeft
Fr. 20. fort / alles verbrekende verdeeldheid

a) Jes. 3:1,2 want ziet, de heere HEERE der heirscharen zal van Jerusalem
ende van juda wegnemen den staf, en den stok, alle staf des broods,
en alle staf des waters; den held, en den krijgsman, den richter
en den Propheet, en den waarzegger, en de oudsten etc.

(a Mal. II:7,8. want de lippen des priesters zullen de wetenschap
bewaren, en men zal uit zijn mond de wet zoeken, want hij is een
engel des heeren der heirscharen. Maar gij zijt van den weg afgewe-
ken, gij hebt er vele doen struikelen in de wet: gij hebt het verbond
Levi verdorven, zegt de HEERE der heirscharen.

a Jerem: I:14 Ende de HEERE seide tot mij: van 't N. zal zich het kwaad opdoen over alle inwoonders des lands.
Jerem: V:15. Ziet ik zal aanvoeden een volk van verre brengen o huis Israels, spreekt de HEERE; 't is een duurzaam volk, 't is een oud volk, een volk welkes sprake gij niet zult kennen, en verstaan wat het spreken zal.

b. Jesaia 29:6 Gij zult van den HEERE der heirscharen bezocht worden met donder, ende met aardbevinge, en groot geluid; met wervelwind, en onweder, en der vlamme eens verteerenden vuurs.

c. Jeremia 8; 21, 22 ik ben gebroken van wegen de breuke der dochter mijns volks, ik ga in 't zwart ontzettinge heeft mij aangegrepen. Is er geen balsem in Gilead, of geen heelmeester aldaar? want waarom is de gezondheid der dochter mijns volks [illegible]

I. ellende van 't oordeel. vs 22. Siet daar het komt (5.
vs 22. "eene stemme des geruchts, en een groot beroe-
"ringe uit den lande van 't N:- b dat men de steden
"van Juda-sal stellen tot eene verwoesting, eene woning
"der draken" (daar 't een meermalen genoemd)
De inwendige oordeelen vs 20 24 gaan de
uitwendige voorafg.
Siet hoort de rede! Eerst een gerucht
dan eene stemme. duidelijker, nader
komende! beroerte, rampen, ontstaan
e ongemeen! hemelt haart 't geroep
(a Cf Jerem: 1:14 (a) ibid c 5:15 [ibid c 6:22] babel!
Geruchts, vergt. beroerte kap. een groot
beroere! beroering, geraas, naderende
(b paarden. Jesaia 29.6 (b) Jerem: 47:3 (c) (d) beven
bidderinge - Nahum III: 2 (c) die 't hooren willen
zullen 't moeten gevoelen beginnende

III. de klachte des Propheet vs 19.
2. Tot aandoening & beraading vs 23.
3. Zijn gebed om matiging!
1. de klachte des Propheet vs 19. "Wee mij over
"mijne breuke, mijne plaage is smertelijk: en
"doch ik hadde gezegd: dit is immers eene krankheid
"die ik moet dragen &c." Cf Jerem: 4:19 o mijn ingewand
ten voor allen! die 't minste gevoelige had, ende
meeste mede te doen! En deze leed lijdt, alle
lijden! En alles betoonde 't met het leed te
verstellen. Ook dich schuldig alle blijken
altijd als nog een soort! En alles verraad 't Christus
hier de zonden der zijnen Hem zelven toe! Eene smertelijke
breuke, een breuke vol smarten en pijnen!
(c Cf Jerem: 8:21, 22. (c)
b. overmaakte ellende de grootste! of die wij al lang
'o hadden voorzien!" ende ik hadde gezegd: dit
leek hier heeft: waarlijk dit is eene smerte, die ik moet
dragen. Luthers: ik denke echter: 't is mijne plaage
ik moet ze lijden, beter Micha 7:9: ik sal des Heeren
gramschap dragen, want ik hebbe tegen Hem gezondigd
dock dit kan eene volkomen(?) uit onbedachtzaamheid
onkunde, onvolwassenheid(?): o onverschilligheid, 't zorgeloos

(b) Stelling van het oordeel, of ijdelijk vertrouwende op des Heeren tempel en volk te zijn! bouwende geene bekeering; buiten zyne rechten! Jerem:
(a. 6:14. (a)

2 des Heeren [illegible] [illegible] bekeering. Ps. 23:7 ... weet
"O Heere! Ik weet, dat bij den mensche zyne weg [illegible], het is
"bij eenen man, die wandelt, dat hij zyne gang richte"
s Heeren rechtvaardigheid [illegible] bekeering; ....
[illegible] zij dat het ziet op den Profeet [illegible]
Heeren [illegible] [illegible] [illegible]; het is van onze
magt en wil [illegible] [illegible] dat [illegible] te keeren; laten
s Heeren oordeelen [illegible] daar [illegible] [illegible]
laat Hem [illegible] in [illegible] zyne oordeelen
(het is tijd voor den Heere, dat Hij werke,
(want) zij hebben uwe wet verbroken) [illegible]
houdt Hem [illegible] [illegible] om bekeering
[illegible] van zyne [illegible] bekeering in zyne
wil, aanbidding van zyne oordeelen, [illegible]
van zyne vrede!

b of op het [illegible], dat [illegible] [illegible] Gods
bondgenooten [illegible], en [illegible] [illegible]
[illegible] te zyn [illegible] hunne muren
in hunne [illegible]! of het [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] door [illegible] op
[illegible].

c. of op [illegible] Gen: XXII:1: [illegible] [illegible]
[illegible] de hand [illegible] [illegible] [illegible]
(b. XXI:21. (b)

3. [illegible] en [illegible]: erkenning van de rechtvaardigheid
+ oordeelen Gods! [illegible] van de straf! [illegible]
van [illegible], pleiten op des Heeren [illegible]
om in den [illegible] zijns ontfermings gedachtig te zijn;
Hab: III: 2. b. laat u [illegible] o [illegible]
[illegible] zyne [illegible] van u afgetrokken worden
(c. [illegible] ons [illegible] Jerem: XXXI: 30. 11. (c) [illegible]
67: 16. 2 Cor: X: 13. (c) [illegible] [illegible] gij mij o [illegible]
(c) [illegible] maken. [illegible] [illegible] maar een [illegible]

+ [illegible], gericht, gedeel, [illegible]

a Jerem: VI: 14 En zij genezen de breuke der dochter mijns volks op 't lichtste, zeggende: Vrede, Vrede! doch daar is geene vrede.

b. Ez. 21: 21 Want de koning van Babel zal aan de wegscheidinge staan, aan het hoofd der twee wegen, om waarzeggerije te gebruiken: hij zal zijne pijlen schudden, hij zal de teraphim vragen, hij zal de lever bezien,

c. Jeremie 30: 11 Want ik ben met u, spreekt de HEERE, om u te verlossen: want ik zal eene voleindinge maken met alle de heidenen, daarhenen ik u verstrooid hebbe, maar met u zal ik geene voleindinge maken; maar ik zal u kastijden met mate, en u niet gantsch onschuldig houden.
~~Jes. 57: 16~~
Jes. 57: 16 Want Ik zal niet eeuwiglijk twisten, noch Ik zal gedurighlijk verbolgen zijn; want de geest zoude van voor Mijn aangezichte overstelpt worden, en de zielen die Ik gemaakt hebbe.

a Ps. 75:9. Want in des Heeren hand is een beker, en de wijn is troebel, hij is vol mengelingen, ende hij schenkt daer uit: doch goddelozen der aarde zullen zijne droesems uitzuigende drinken

b. Jerem: 31:29. maar een iegelijk zal om zijne ongeregtigheid sterven; een ieder mensch die de onrijpe druiven eet, diens zijne tanden zullen stomp worden.

o Verstelheid aandagtigheid – hair legstingen; [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

151

ontbranden! want (mi) kent de sterkelyke
troons, en uwe tortelij, nadat Gij te dragen

IV wrake over de vijanden. (Zij)
aaer voordeel komt (2 ff) van 't heil Gods en 't er
b. 's Heeren roede is een partydende voor Zij
(a kinderen, doch vernadende voor de Zijnheden. Mt. 9 v. 1 ff.
c. 's Heeren wek heeft de roede (2 ff) tot tegening
der vijanden tot voordeel.
d. het is de zonde van 's Heeren Volk, als Hij de
vijanden zendt!
e. de Heere gebruikt de vijanden ten goede van 's Heeren
vern.
f. als de Heere de vijanden (als roede) gebruikt heeft
werpt Hij ze weg. en 't heeft
g. de grootste zonde bestaat in deze onkennis
Gods! en van daar Hem te vergeten onkennend
maant en bevind. en 't geven van Gods volk
h. Er zijn stukken zeer vreemde, die God recht kennen
(Jacob) tegen der eerste geslachten!
i. 's Heeren Souvereine opmagt. in 't vergeven
en krijgsheldere der zijnen (2 ff) voor in 't sterken
behoedingen ten goede; en in 't bestaan van zijne
grimmigheid over de heidenen
k. Zij moeten uitgeroeit met zoeken en deelen de van andere (Zij)
(b. Jerem. 31: 29 / 6)

V tijd.
a. Eene termis van relatie uit 't kramen (tijden)
b. verscheidene zettingen
c. breuke of breuke.
d. zeelen van eigen verstand, in begrippen
bedeelingen om zijne eigene tentoonstelling
Zeelen van schepsel verbintenissen.
Zeelen van schepsels eer. Zij hadden de
eere der men liever dan de eere Gods.
Zeelen van 't bedriegen (geergeer:), lasteringen, ver-
kwerdeelingen en gortelort.
Zeelen van ban geloof — En dan waaraldesluitenze (zwarde) en handel wandeel
— gordeljiën van heerlykh., eenlyk had vereeniging daar onder
— van Godheid, bewaring van de ware weg! alles naar
bloot, deshanke aan al gezien, aanenaak heid heerlyk
= Ez: 16: 37 & 38 —

(8.)

VI Toepassing.

1. Onbekeerde. Eens maakt de dood een eind [illegible] vraagt, uit al uw [illegible] Vermaken, alleen met God te [illegible]! vele [illegible] [illegible] ten te [illegible] [illegible], [illegible]

2. de [illegible] [illegible] [illegible] God. [illegible]

3. [illegible] [illegible]

4. [illegible] Paradijs [illegible] God. — [illegible] Satan [illegible]

5. [illegible] door de [illegible] [illegible] [illegible]

6. Zij zal u de [illegible] brengen, [illegible] dat zij [illegible] (Loe [illegible] [illegible] Mij [illegible] [illegible], verlaten te hebben! [illegible]). En [illegible] dat zij [illegible] (Genade, heil [illegible] door het bloed des Lams, en dat [illegible] [illegible] [illegible] dat zij Mij [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] daarom [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Mij [illegible] door [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hunne harten [illegible]! En de [illegible] [illegible]

7. hunne ziele ([illegible]) En om alle hunne door [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Mijn [illegible] [illegible] Mijn [illegible] te [illegible] te [illegible] [illegible] zij hunne [illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hunne [illegible] [illegible] [illegible] te [illegible] ([illegible] 20). En [illegible] alle [illegible] [illegible] [illegible] Mij [illegible] [illegible] en hunne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! ([illegible] 21). [illegible] [illegible] Mij [illegible] [illegible] met hun [illegible] [illegible] o God zijt mij [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mij [illegible] [illegible] [illegible] Mij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] dat zij [illegible] [illegible] Mijn bloed worden [illegible] [illegible] hunne [illegible] (17) zij [illegible] [illegible]! [illegible] dat [illegible] hunne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zij [illegible] [illegible] bij Mij hebben [illegible] in de hemelen, en daar geene [illegible] of [illegible] [illegible] zijn en daar zij [illegible] [illegible] zullen worden, of [illegible] [illegible] [illegible] zullen worden, [illegible] zijne [illegible], [illegible] [illegible] in zijne [illegible], [illegible] zijne [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] alle zijne Schapen, bij name geroepen! [illegible] al [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] zijn bloed [illegible] [illegible] in zijne [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]

[– Prediker XII: 6 &c.] alle levensdraden & al de zenuwen breken
als aan de gereedschappen [illegible] (gebrek aan 't tijdelijk gestichte)
of en ten tijde hunner beroering, vergaan (15) –
of en daarop nog smarten aangevuld! uit geslingerd (18).

– met alle zielen & tonen & krachten & spieren & zenuwen
hiden naar de ziel & het lichaam verbonden aan den duivel!
[illegible] die alle naar zijn wille! [illegible] en [illegible]
[illegible] Satans ([illegible] en zijne
verleiding (v. 17).

++ te groot [illegible] uit [illegible] een stemme gezonden uit de [illegible] zijne
en uit de diepten der ontbloten slingerde op de zielen of verdoemen
zijt gij! die alle door uw gesmeden & gegoten ketenen
zonder geest of leven tot gedachten maakt! En het staande
daarom gaan uit [illegible], al zijnde enkel geestelijk
[illegible] van de lichamen; en de [illegible] van eigene gerechtigheid
en de vromigheid hun eigen werken wordt onderrigt & verstaat
en daarmede te hoog zinken – gewrocht, dat hun de schrijven
met alle hunne tenten & kinderen & [illegible] en eigene
offeranden & slingersteenen op hun geworpen worden, zoodat
zij [illegible] zinnen meer hebben om God te kennen, om eene
koord of gordel te dekken de naaktheid hunner zielen
en hunne gapende wonde wordt verstoord, zoodat zij
niet meer [illegible] om [illegible] hun verstand van hun
geest & hunne geest [illegible], om alle gene verzoeking
wordt en dat zij ik meer weten; en zoo dat zij
geslingerd uit hunne werken, benauwd om hunne zielen, de
bronnen ongemeten, de plagen smartelijk, de krankheid on-
dragelijk! & alle hunne kinderen, gesteld bij rechtvaardige
werkdadigheid, uit eigen kracht & wil alle uit hun gezag
zijn, & daar alleen staan! tot zij [illegible] meer bij of
hun [illegible] kunnende [illegible], vatbaar & ontvangbaar ge-
maakt worden voor den eenigen weg van vrije ver-
barmende genade, die door het bloed Christi gekocht en
uit genade [illegible] gewrochte & geduldig bij zijne
om niet door de verlossing, die daar is in Christus
Jezus – (Rom: 7:24.) –.

of uitkomende uit de schatkamer van zijne [illegible] (Ps.
(13.)

+ geene [illegible] weten, wie de meeste zijn [illegible]
[illegible] Christus [illegible]. De meeste & meesters & [illegible]
[illegible] zijn, zoo nog mede [illegible] [illegible]
[illegible].

bedaard, bestemd, stemdelijk, bewijs
dit gemoedigd, ed om ten leeft
te rad en te snel: — bedaarder; bevrijd, bedachtzaam

's Heeren oordeel over Zijn Volk

naar Jerem: XII: 7-13.

Hs.
15. B. 25 12

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

12

o verband van dit vers met het 6e. toefde wegs̓ tranen weg, gehoorsaamheen anderdan: en contradictie (?) weg.

xx Mijn kind —

a/ Joel 1:4. wat de rups heeft overgelaten heeft de sprinkhaan opgegeten, en wat de sprinkhaan heeft overgelaten, heeft de kever afgegeten, en wat de kever heeft overgelaten, heeft de kruidworm afgegeten.

b/ Joel 2:28. Mijn [illegible] over alle vleesch.

24/11. 62. Och! of Gij O Genadige H. G. dit beloofde te zegenen amen. 1.

Jerem: XII 7-13.

Lezen Jeremia XII.

Z. Ps 74. 1,2,3 — id: 4,5 6,7 — id: 9,10 — id: 11,12 uit

Tegen Hosea IX: 12 b. Klaagl. III 40.

Verband. Jeremia (jesaja profeet die hoortes) zie cap: I: 18, 19

a. onder zijne tegen, leert stout bedrukte ... treurende & lijdende (door zijn eigen volk).

b. het troon: dit hoofdstuk 3 zaken I. Propheet klagte over den voorspoed der goddelozen (vs 1-6) II. de verlating & verwoesting van 't joodsche volk (ons te uitdeel) III. de straffen der vijanden der joden.

Verdeeling. I. s Heeren oordeel. vs 7.

1. verlating van zijn huis
2. laten varen van zijne erfenis
3. overgeving der beminde zijner ziel in der vijanden hand
4. gehaat (vs 8. b.

II gevolg van dat oordeel vs 10. b 11.

a 1. s Heeren wijngaard verdorven door vele herders.
2. vertreding van zijnen akker.
3. s Heeren gewenschte akker tot eene woeste wildernis
4. gesteld tot eene woestheid (het gansche land)
(vs 9. b. vinden komen, verslinden, eten)

b. s Heeren zwaard verteerd van het eene tot t andere einde des lands (vs 12.)

c geen vrede voor enigen vleesche (12 b.)

III. oorzaak.

a. Mijne erfenis is geworden als een leeuw in den woud heeft stemme tegen Mij verheven. vs 8.

b. als een gesprenkelde vogel (9)

IV. uitwerking a. niemand het ter harte neemt 11 b.

b. tarwe zaaijen & doornen maaijen vs 13 a.

V. c. zich gepijnigd, maar o geen voordeel vs 13 a.

{ Vermaning wordt a beschaamd van wege uwe inkomsten

b. van wege de hittigheid van s Heeren toorn.

s Heeren oordeel.

I a. Ik hebbe Mijn huis verlaten enz

vs 7 a. het zy Mijn huis, Mijne erfenis, beminde Mijne ziel, betrekking, tederheid; liefde! Smarte dat alzoo genoodzaakt was te doen!

beminst ook de gekleinming. verlaten laten varen overgeven, haten. Egypte plagen. 4 Joel 1:4. (al Mijn huis, het de huis Jes 56. 7 (of) Luc: 19: 46 Mijn huis is een huis des gebeds. 2 Sam 6. 1 Kon: 7 16 want Ik hebbe nu dit huis verkoren, om

2. geheiligd, zodat Mijn naam daar zij tot in Eeuwig-
heid; zoo zal ik aan alle plaatse daar ik Mijns naams
gedachtenisse stichten zal, zal ik tot u komen
en zal u zegenen! daar zal ik Mijne naam zetten
tot in E. 2 Kron 33:7; dat vervuld wierd met de
Ez. 13:5 heerlijkheid des Heeren 2 Kron 7:1-6, daar het
heilige vuur van boven nederdaalde! daar zij
nederknielden en lofzongen den Heilige
Israëls met vrolijkzingende lippen, zoodat de
lofverheffingen Gods in hare keelen waren
daar de stammen opgingen, de stammen des
Heeren, om den name des Heeren te danken
Ps 122:4. en daar de koninginne van Scheba van
verre, toen zij de opstogt zag, (de opgang) waar
door Salomo opging in het huis des Heeren
en er geen geest meer in haar was: de heerlijkheid zijns
toegelegd! daar de Heere zijne bescherming
en bewaring over gaf, en daar de heiligheid
zijn huis toebehoort (Ps 93:5) en daar de
Heere zijne tegenwoord. openbaarde, en daar Hij
woonde tusschen de Cherubim! en goddelijke
antwoorden gaf; doch wat nu! Jerem 7:11.
wordt dan dit huis, dat na Mijne naam
genoemd is, in uwe oogen, eene spelonke der
moordenaren (Luca 19:46)? ons heilig en ons
heerlijk huis daar in onze vaderen u loofden
(dort) is met vuur verbrand, en al onze
gewenschte dingen zijn tot eene woestheid
geworden Jes 64:11:
dat huis had de Heere verlaten! eerst Ezech.
h.d. IX:3 (ald). Jerem 25:29. (ald) & 1 Petri IV:17 want
het is de tijd dat het oordeel beginne van 't
huis Gods; ende uit Z- leden, licht, blydschap
eenigheid, gemeenschap, heerlijkh. vrede, liefde
heiligh. kracht, sterkte, kerklag, belevingen, tegen
ondersteuning, bewaring der geesten, 't regte
oordeel, & kennis, goede raadsbesluiten
hebben des geestes, leiding des Geestes, be-
legering der oordeelen en bewaring voor Satans
listen; dat alles had de Heere den hun ontnomen

[illegible] [illegible] endet

a Ezech: 9:3. Ende de heerlijkh: des Gods Israels heeft haer op van den cherub daer op hij was, tot den dorpel van het huis; en hij riep tot den man, die met linnen bekleed was &c:
b Jer: 25:29 want siet in de Stad, die na Mijne Name genoemd is, beginne ik te plagen, en soudet gij ganschelijk onschuldig gehouden worden? gij en sult niet onschuldig gehouden worden; want ik roepe het swaard over alle inwoonders der aarde, spreekt de Heere der heirscharen.
R.q.

Gesloten[illegible]

(3)

a/.

Ps 89. 39 maar Gij hebt [hem] verstoten en verworpen; gij zijt verbolgen geworden tegen uwen gezalfden. 40 Gij hebt het verbond uwes knechts te niete gedaan; gij hebt zijne kroon ontheiligd tegen de aarde. 41 Gij hebt alle zijne muren doorgebroken; gij hebt zijne vestingen neder geworpen.

b. Johan [illegible] wat heeft Christus [illegible] in [illegible] [te doen] [illegible] de [illegible] daad [niet] [illegible], en het heilige kleed van [illegible] [illegible]

c. Jes. 63:10. maar zij zijn wederspannig geworden, en zij hebben zijnen H. Geest smarte aangedaan; daarom is Hij hun in eenen vijand veranderd, Hij zelf heeft tegen hen gestreden. Dit [illegible] [het was] een [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gekeerd [illegible] gekend!

d. Jerem. [6:3] daar zullen herders tot haar komen, met hunne kudden; zij zullen tenten rondom tegen haar opslaan, zij zullen een iegelijk zijne plaats afweiden.

door zijn vertrek van hen. de bevestigende 3.
Jeremia 16:5b: want Ik hebbe van dezen
volk (o mijn volk!) (spreekt de Heere) weggeno-
men Mijne Vrede, goedertier: en barmharti.
g Ps 81: 13 dies hebbe Ik het overgegeven in
het goeddunken hares herten, dat ze wandelen
in haren raadslagen; al dus daaren tegen
haat, nijd, twist, tweedragt, oneenig-
verdeeldheid, verstrooijing & alle [illegible]
warring! En al wie straft de Heere hier
tal gerichtet was! en dat: Mijn huis
(dat verwaarloosde hunne zonden [illegible]"
6. Ik hebbe Mijne erfenisse laten varen (ad:)
v 7d daar de Heere zoo veel aan te koste gelegd hadde
en prijs gestelde; 's Heeren volk, de roede
zijner erfenisse (cap: X:16) dat de Heere zich
zelve met geroeden (het meest onnaij) had toe-
geëigend; daar 's Heeren oog bijzonder op
dat de Heere zoo lief had. al hem een [illegible]
erfdeel! echter had de Heere er al hun geen
acht op. Ps. 89: 39, 40 & 41. enz: (c)
c. Ik hebbe de beminde Mijner ziele, in de hand
v 7e harer vijanden gegeven. vgl. de liefste Mijner ziel.
het een was een gevolg van het andere;
dien de Heere verlaat, wordt door dien zijnen
gehaat. let wel de opklimming der uitdrukking
en daarom ook de straffe te zwaarder;
omdat de Heere zoo veel aan haar had te
koste gelegd! bij grootere bemoeijenissen
des Heeren, wordt de overtredinge ook te
grooter & de schuld te meerder & de
straffe te zwaarder, nadat zij tegen
meer liefde en belofte zondigen.
16 cf cap: XI: 15 / 16 /
d. echter heeft het hier nog [illegible]
bij dit alles [illegible] het [illegible]
(c) Ik hebbe ze gehaat vs 8b. Jes. 63: 10. & Ps 81: 9. (c)
II. gevolg van dat oordeel. (verdorven vs 10
10 Vele herders hebben Mijnen wijngaard ver-
4/ cf cap 6: 3 [illegible] hetzelfde als 't zijn vijanden &
bij de vogelen & al 't gedierte des velds aer
hier [illegible] en zijne vele [illegible]! +
en door deze wijngaard verstaat [illegible]
Jes. 5: 1 & 7 (Jes: 5: 1-4 7 [illegible]) | + [illegible] 12e verdorven
+ [illegible] | [illegible]

4/ tekten kunnen wij hertte? onverstaan (& dat was
voor af gegaan) vele diverse herders Israels
beide in 't kerkel: & burgerlijke, Jeremia 10 is 21
en dat wel tele geraamelijk! er geen acht
op geslagen, geen zorg voor gedragen! zich zelve
geweid! bedorven met verkeerde leer & leven
2 ende hebben altijnen a [illegible] uittreden tegen
is 10 gelijk de wilde zwijnen [illegible] eigenaardig
gedreeten land of deel (na de verdeeling in
bezittingen of erfenissen) dus over 't gantsche
land. 's Heeren oordeelen komen over
edele onedele, hoogere & lagere, over de
edele des lands (de vijngaarden) & het voort
(landvolk): of gelijk wij hier kunnen opmerken
hoedat eens bij nederlaart, (van wege de
liefde zonden) beide de edele wijngaarden
('s Heeren beminde) als den gantschen akker
en land hier ook de gekleinmingen der
oordeelen, den wijngaard verdorven (alle
vrolijkheid & blijdschap) & den akker uittreden
alle vruchtbaarheid! en 't gantsche land [illegible]
3. Zij hebben altijnen gewonnen den akker gesteld
is 10 tot eene woeste wildernis [illegible] al des
klimmende! anderd voor in eene wildernis
hier of daar somt eene vruchtbare plek
of fontein, of schaduw van eenige boomen
gelijk te [illegible] of [illegible] dat zij door [illegible]
(ja immers, dan) doorgaan en! dat dit
er al niet gevonden worden! [illegible]
4 ja men heeft hem gesteld tot eene woest-
is 11 heid! even als de mensch ... allen
een vijand is van God, maar enkele
vijandschap en dat is als nog erger! dat
is geheel dat onverbeterlijk! want van
eene vijand kan er als nog eene vriend
gemaakt worden, maar van vijandschap geen
vriendschap, daarom moet er iets nieuws
in den mensch komen, en blijft hij zelve
onverbeterlijk tot aan 't graf, daar hij verrot

[illegible] verteerd. van

a Jer. 10:21 Want de herders zijn onvernuftig geworden en hebben den Heere niet gezocht: daarom hebben zij niet verstandelijk gehandeld, en hun gansche kudde is verstrooid.

b Ps. 80:14 Het zwijn uit den woude heeft hem uitgeroeid: en het wild des velds heeft hem afgeweid.

h. de aarde treurt,
[illegible]

[illegible]

5.

a Ez. 7:15.16 het sweerd is buiten, en de peste en de honger van binnen; die op het velt is, sal door het sweerd sterven, en die in de stad is, die sal de honger en de peste verteeren. v.16. en haare ontkomene sullen ontkomen: maar zij sullen op de bergen zijn, gelijk duiven der dalen, kermende, een ieder om zijne ongerechtigheid.
b Ez. 21:3 en segt tot het land van Israel, alsoo seyt de Heere: Siet, ik wil aan u, en ik sal mijn sweerd uit zijne schede trekken: en ik sal uit u uitroeijen den rechtveerdigen en den goddeloosen.

c Jer. 6:14 en zij genesen de breuke der dochter mijns volks op het lichtste, seggende, vrede, vrede, ende daar is geene vrede.
d Zach. 8:10 ende die uitging, en die inkomende en hadde geene vrede van wege den vijand, want ik zond alle menschen een iegelijk tegen zijnen naasten.
e Jes. 3:5 en het volk sal gedrongen worden: d'een sal zijn tegen den anderen, en een iegelijk tegen zijnen naaste: de jongeling sal stout zijn tegen den ouden.
f 2 Chron. 15:5 en in die tijden was er geene vrede voor dien die uitging, en dien die inging, want veele beroerten waren over alle de inwoners der landen.
Richt. 5:6 in de dagen van Samgar den zoon Anath, in de dagen Jaels hielden de wegen op, en die op paden wandelden, gingen kromme wegen.
Richt. 17:6 in die dagen was geen koning in Israel: een ieder deed wat recht was in zijne oogen [illegible] koning [illegible]

6. het zwaard des Heeren verteerd van (het een) einde des lands tot het (andere) einde des lands (12).

a/11. Lent ... zwaard Ezech. XII: 15. & 16, 8 (a)
b cap. XXI (b) 3 (b)
2. het zwaard. 's Heeren oordeelen.
3. omdat het zwaard (gebod) van den eenen is tegen den anderen (dit een onder 's Heeren regtvaardige oordeelen).

c daar is geen vrede voor eenigen vleesche. (12)
W12 eenerlei vrede, eenerlei bevrediging! En dat van wege 't zoeken van vleesche vrede! buiten die vrede, die ... te bevangt, en tot vaartelijk uit de vreede des Heerens en door het ... van vrede in ... met de ... en door het ... van vrede, vrede ... geen gevaar! over die de breuke der ... Mijns volks op 't ligte genezen, zeggende vrede, vrede: doch daar is geene vrede
b,d Jerem. 6. 14 (c) Zachar: VIII: 10 (d) ende die uitgingen ende inkwamende, en hadde geenen vrede van wege den vijand, want Ik zond alle menschen een iegelijk tegen zijnen naasten.
e-(f) Jes. 3: 5 (e) 2 Kron. 15: 5 & 6 Richt: 5: 6. Ps: 14: 6 (f) ...
Van vrede 't vrede maken (...) met de ... En van wege het verbond maken met de ... ende ... gerigte stellen na het richtsnoer, ende de ... regtigheid na het paslood; ende de hagel zal den toevlugt des leugens wegvagen, ende de wateren zullen de schuilplaatse overloopen; Jes. 28: 17.

Hel. de oorzaak;
a Mijn erfenisse is geworden als een leeuw
188 in den woude. zij heeft de stemme tegen Mij verheven! (8) Lent de ... (VIII: 21) zijne ... als een leeuw cap. 2: 20. als de ... ...deesten, ... & ... & heerschappijste, & ... & ... ! ... van vijandschap; "... ende ... gedekt om gevangen & gedood te worden" (...)

6. Zij heeft de stem tegen Mij verheven; zo[?] eene Zonde
Van de hoogste ondankb: en onzinnigheid tegen
V8. alle de weldaden en Zegeningen & lankmoedigheid
& tegen alle de vermanende bestraffinge der
de Propheten! eene uitstekende Zonde, gelijk
een toren zich boven de huizen verheft, dewijl
Zij haar stem verheven had boven alle de andere
volkeren (of dit kan de allerhardste zijnde) en
daar het eene Zonde was bij kennis & beter
weten; bandeloos & tuchteloos; tegen
's Heeren woord, tegen den Heere en Zijne
gezalfden zeggende: laat ons hare banden
verbreken en hare touwen van ons werpen
Ps 2.2.3.
c. de derde oorzaak van 's Heeren verlatinge
V9 bestond daarin dat 's Heeren erfenis Hem
geworden was als een gesprenkelde vogel,
dit woord komt slechts eenmaal voor
eenige lezen: is Mijne erfenis Mij o een
vogel zijnde vogels rondom tegen haar? zijn
gesprenkelde vogels rondom tegen haar?
eenige willen een roode wil met zwarte plekken
hebben! eenige echter begrijpen dit een
gevlekte of gesprengde hyena of tijger
te zijn, daar het volgende woord van
vogelen (betekenende haaitig of gevederd
en't aanvallen te zijn) ook voor andere
gedierten genomen kan worden; en dan zoude
dit met het voorgaande 'Mijne erfenis is
Mij geworden als een leeuw in den woude'
tamelijk strooken, als ook met het volg.
vs. komet aan, vergadert al gij gedierte des
velds, komet om te eten! dat konden wij
bij onze vertaling en dan hebben wij
daarvoor te verstaan! bespranckelt en
bevlekt en bedekt met bloed bespat,
dat dit ziet op de zeden der voorgaande
bespat met bloed van anderen! als ook
bevlekt met allerlei bijgeloof & afgoderij,

a. Vraag: wilt gij nu nader kome om hun geboden te vermijden, en [illegible] met de [illegible]: zoudt gij [illegible] tot [illegible]: dat [illegible] [illegible] kennisse enz.?

b. Jerem. 15: 19. Daarom zegt de Heere aldus: Indien gij weder keert, zoo zal Ik u doen weder keeren, gij zult voor Mijn aangezicht staan; en indien gij het kostelijke van het snode uittrekt, zult gij als Mijn mond zijn; laat hen tot u wederkeeren, maar gij zult tot hen niet wederkeeren.

† Lukas VII: 9 [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dat [illegible] te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kunnen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vreemde bekleedingen, en bedenkelen
ongewoontens & niet te vrede met de
heerlijkheid des Heeren' ende eenvoudigheid zijns
dienst, hadden zij zich een" veelvormig bij-
gemaakt van verscheidene bijgeloovige klee-
plegtigheden & gebruiken, (zoodan & gewoonten
overkomen te samen uit de gewoonte der Vree-
Volkeren" ende navolging daarmede vreemde
a, b) Ezra IX:1,2 en Jerem: 15:19 ja! allerlei gedaan
te vermakelingen en bekleedingen met de
vreemde kleedingen van de vreemde
† volkeren. Een zoo heerlijk (Ezech. XVI) ver-
cierd met 's Heeren kleed, heerlijkheid
en blinkende, bekleed met gestikte, fijn
linnen kleedingen, en dat boven andere
uitstekende in schoonheid en versierd met
allerlei goud & zilver van 's Heeren kenni-
nelijke dingen & gaven, doch als nu onkenbaar,
ontaard, behalve 't geen de Heere er in ge-
legd heeft, de roofvogel gelijk door alles
etende, een spot & schande, deeen den
anderen = de roofvogel verbijtende, verslinde
en pikkende, plukkende, scheurende & verleent
met het bloed van zijne prooi! alle" een
dag in staat er van vele als van eenen
eene gesprenkelde vogel!

IV de uitwerkselen van het een & ander!

Sll b) ach! dat had een allerdroevigst gevolg! Jesaia
6:10 zij bleven alleen hard & [illegible] be-
gevoelig, onopmerkzaam & [illegible]
slapende, onderdat alles in groote zorge-
loosheid, en harteloosheid gelijk er staat
a. geschreven in Sll b) andat er niemand zij
die het ter harte neemt" Ps 28:5! zij zijn
een volk dwalende van harte, ende zij en
kennen Mijne wegen ô. Ps 95:10 b) et Jerem: 8
& cap: 5: 3,12,13. ~~& cap: 7: 15~~ vers 18. & Jesaia 6
42,25 & Hosea VII:9

† Als een van kleur moet zijn! ieder een verschillende kleur aanneemt! onderscheidene vlaggen vreemde zonden. —

B. Zy hebben tarwe gezaaid, maar doornen ge
13. maaid. (13.) Deut: 28: 38 en Levit: 26: 16 ge
rechtigd! het (buiten s Heeren zegen) be
niet; belooven veel zyo ontvangen baat
buiten s Heeren zegen baat alle uit
wendige voorspoed ô! En alz wordt
er tarwe s Heeren woord gezaaid, 'n
t zaet in eene ondrachtbare aarde
het doet geen nut! het strekt tot een
oordeel! En aldus mag de Heere ook zegge
gy hebbe tarwe gezaaid, doch doorne
gemaaid! En alzoo zal het zyn met
alle ontberaarden Rom VI: 21 wat vrucht
hadt gy van die dingen daar over gy u nu
schaamd? Haggai 1: 6 & 9 (9) Bevatig
en alle daden en beginselen die ô uit
God zyn & uit den geloove geschieden! En
aes Gods zegeningen ons tot oordeel
c. Zy hebben zich gepynigd (maar) ô geraken
13. (onder My en kondt enz! (dat uit da
ô door kracht — (Ps 127. Cap XI: 11. (klaagl. 3:
Gy hebt le met een wolke bedekt, zoodat
geen gebed door en kwame — En (veel gedaan
met grooten arbeid & niets uit geloove, g Jesaia
26: 18. (wind gebaard).

V. beschaming.
a (wordt alzoo verklaard van wege de uitkomsten — Jerem: 2: 36: 37. — 13. 14. (opent b. II
— & Jesaia 42: 10 (gelezen). Mal: 2: 8
[illegible]. Hosea 9 (4).
+ V. 15 & Hosea 2: 6 — Maar dan ook bereid op
6: 13. — maar dan ook nodig Nehem: 9: 2. En daarin
s Heeren Geest toe nodig; klaagl. V 21. om
(en bereid ons tot uw voorbeelden, op dat
bedect op met nieuw Jes. 26: 8. Laat u kastyden
Jeruzalem, op dat Myne ziel ô van u afgetrokken
worde: opdat Wm ô ziele (tot) een woestheid

(tot een onbewoond land) (En dat bevestigd moste worden Jes. 26. v. 9 & 21. [illegible] dat wij de bevrijden, van weg de hittigheid des toorns des Heeren. Amen.

1813. 6.

veele maalen gedaan tot [illegible] [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] door [illegible] gemaand, maalen, [illegible] & [illegible] te meer [illegible] [illegible] [illegible]. (al.)

× door [illegible] [illegible] & [illegible] (al.) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

+ Jerem. [illegible] 11 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~

× × Jes. 26: 10 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

× × Want spreekt de Heere in den derden persoon! Zij hebben tarwe gezaaid — zij hebben zich gepijnigd dat het niet vordert (gedoe maar [illegible] [illegible] worden Schaamrood. (al.)

(4).

× Hosea [illegible] V: 15 Ik zal [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tot Mijne plaatse, tot dat zij haar [illegible] schuldig kennen, en Mijn aangezichte zoeken; als haar bange is al zijn, zullen zij Mij [illegible] zoeken.

× × Hosea 2: 6 [illegible] [illegible] haar [illegible] [illegible], maar [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tot mijne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dan nu

× × Hooglied VI: 13. [illegible] [illegible].

Nehemia [illegible] 12 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Omklaagd V: 21 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Job. XII: 7-13.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

[illegible] Jhon: 12:7.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

[illegible] 16. [illegible] 123, 47.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

7 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

= [illegible] 9:12 6 —

[illegible]

Ad 15 B 25 12

~~[illegible] X: 12.~~ ~~[illegible]~~
~~1 Petri [illegible] 17.~~
~~[illegible] genaamd [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] en [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] – [illegible], [illegible] [illegible]~~
en [illegible] [illegible] [illegible]
de fondamenten de kracht, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].
[illegible] [illegible].
[illegible] – een [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible] dat [illegible] [illegible]~~ +
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]!
[illegible] [illegible] een [illegible] van 't [illegible]
([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]).

[illegible]!
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
de [illegible] – [illegible] [illegible]
[illegible] – [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] –

g. Vreemd.

[illegible] [illegible] 't [illegible]!

x ~~[illegible] 't [illegible], [illegible] een~~
~~([illegible]) [illegible]! [illegible]~~! (= [illegible],
[illegible]) zelf door de [illegible] 't [illegible]
[illegible] [illegible]! ~~[illegible], [illegible] [illegible]~~"
[illegible] [illegible] de [illegible] = [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]; [illegible] [illegible]!"

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] / ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible]: [illegible] [illegible]

Jesaj. XII 7-13 (mede). (Petri…)

7. Thans … 12. bl. 69. Tempel, paleis, Hof Heeren nemomen met de hele … (Anathoth) (Jer. XI. 22, 23) en Jeruz. … 't gantsche land van Juda.

Van de … dat bevolkt … 't recht gesteund … Jez. 21 … Ezech. c. 2:7 Joel 2:17 Mich. 4:7 … dat … 23 … 1:2 … 3:7. Hebr: … de … … 20:17 … 15

8. de grond … … harte … … Matth. 23:37 … 7. 51. …

9. … … … … … … … … … … … …

… c. 2:15 … (Jes. 66:17).

* … … 10 … … … … … … … …

… … met Gods … … … … … … … … … … … … …

9+ … … 5, 14, 11, 16 —

… … … (Jes. 63, 15). … … … …

… … … … … …

+ … met … … …

… … … … … … (= … hart) …

DY. en kleed. (als een en kleed) — onderworpen en ...
= tot het plaats d. i. vooral alle ... (tegenwoord. tyd (S 10, 12.)
andr. dt gy verzegelen & beoogt van ...
gy kaart aan.
... = verzegeld ende verzegeld.
eigenaardige — = eendracht —
(komt aan. = ... Jes 56:9.
(... 14. = (... 4:33 & 5:3 ... 19. 17, 5.))
Dy komt aan ... gaat ... gaat ... 11.
... aandacht — = Jes 2:16
Jer 7:12 —.
... komt ... (eerst
10. ... ... tegen ... tyd
... 49-9 11.
a kker ... of deel.
... allerlei ... (na ... land. (Jesaja XI:16)
Jes: 5. 5 & 63 10 ...
11. allen (of. Hy) ... (of: hy d. i God ...
...
treurt ... c: 23: 10. 9. (de akker).
... (... ... de ... God = de ... (de ... geen ... of ...) ...
... Jes: IX: 12 ...
× geen ...
12. W 12.
(... met ... of ... staat ... 10 (cap 9. ...
... cap IV: 11.
... de ... volgens ... Jes 3/7. 5: 6 & ...
... of at = ... 9. & 6: 2: 30. & 46: 10.
te genn: tyd — ... ...

10 ~~[illegible] hebt. [illegible]~~ ~~[illegible]~~ dat de vermaanin-
donke – geen rooy verpetragen –.
10 ~~[illegible]~~
al orgenaarden. en heden – meest [illegible]
jaren, en [illegible] vaat heel.

gevlammy
[illegible] Joel 1:11/12.
akker. [illegible] hoogh, [illegible]
gravende [illegible] trathagt [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible], [illegible] neen [illegible]

11, [illegible] Joel 1:10
[illegible] Joel 1:10. 19. ([illegible])

Het land [illegible] hoort hamon! dat [illegible].

[illegible] amos 6. [illegible]: [illegible]
[illegible], ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
~~[illegible], [illegible]~~ – ~~[illegible]~~
[illegible] met anders Jareo. [illegible]
[illegible] [illegible] + [illegible] harte [illegible].
[illegible] [illegible]:9.

[illegible] Jesaj. x 1 22,23

~~Coulomb~~ + Cand-~~trens~~ /

+ agn.

a, dermij en na dans uwort dwsnaert,

b. ele kensert (zie 10 en elk) enige
nie, rentend. gerept. trek ki b leiding

c. Landtreurt. tent elk. dmogelaagte

d. is te Laste neemt (11)

e. geen Trele,

f. tamme raaie (elk. zie de telen
goed; dik is = degelijke tachen
dienne mani / begon! tot voleaf)

g. Leidtraand van nijp de in troueste
wat dulks? +

(tot maak (gul onkele)
(t neend & de geest (de kei)

Lere de t. 94.

[illegible]

10. [illegible] plage

[illegible]

[illegible] plage

[illegible]

[illegible]

7 [illegible]

plagen [illegible]

11 [illegible]

[illegible]

[illegible]

13 [illegible] (13) [illegible]

[illegible]

[illegible]

~~[illegible]~~

[illegible] 11 [illegible]

* ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~ wordt dit [illegible]

Jes. 5: 12 [illegible] [illegible]

~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]:

%

6 geen vrede C. 45. 5 ? Matth: 24: 22.
Tegenheden gemeenschap (Ps 28. 15, 17, 18
tijd Jerem: 4. 9. 10. ~~XV: 17~~ 5. VIII: 11. 12
a Jedaard Jerem: 47. 6, 7 ? ? Zach: 14: 17.

13 — tucht gelaakt 13. ~~28. 30~~ — ( ) ? CIII vergaan
C. 2: 37. ? 3: 23. 2
~~? 16 ? 28 30~~ loopt lidt land maar
bedrogen. — letten zo.
of spreeken de tolken van tijd vanaf
zonde hebben geeigen dat zij een licht te
verbeteren.
(gezegend. ? in. ? van aarde ?
? ontdekken. ~~C. 2, 36, 37. XXIII~~
(Mich. 42.
(Verwachten ? / geheimnis: ? ? opzettelijk
? ? ? met schaamte
~~C. 2, 36, 37~~
inkomsten: ? ? ? ? ? ? ~~? ?~~
? ? ? ~~?~~ ? ~~?~~
? ? ? ? ?
heiligheid C. 4. 8. 26 ? ? ? 9.

? met = Z. gesprenkelde regel.
blauw ? ? kleuren (? ?)
? de regels ? ? (= ? tegen
lenkeren).
verkeerd. Jes. 63 ? ?
? Jes. 15. 16 ? Jes. 42

Lenig.

2/9. komt om te eten Jes. 7. 33
10 ? ? Jes. 6: 3.
13. ~~tucht ? ? 28. 30~~

? ? onderdrukking.
~~? — ? beginnen~~ — ? ? Concept.
~~of zalige ?~~
~~mij ? het ? zonde~~
~~? ?~~.
8. C. 7. 33
? ~~? zonde.~~
? — ? de Propheten. +
? = ? —
? ? . +
gebleven ? ? ~~te maken~~.
9
~~of ? dat~~ ? ? in Gods huis. ~~plukken~~
? ? ? ? ? .

of ~~geslacht vogel~~ ~~belast of, verbond met ?~~
~~?~~ ! onderhevig altijd vergeten!
~~geslacht met de afgodige gelukte~~ gelukkig
en dachten dat dit fraai stond (= 't hand).
Gna: als God verlaat dan te prooi des vijands.
hunne verkrachting r.e.g.
Gelijke zonde = e straffen zijn prooi van andere
opm die andere tot een prooi hadden gesteld.
God dorganden zonde.

10. 10. ~~klap: 8.1.3.~~
Mijn arme be: 2 x. mijn! tedaheid.
gevoerdraagde te beartyllen

11.
✗ ~~heerst Chaldeeën: oorlog~~

12.
alle heerl zijne nog verdorven
✗ niemand ter hulle. hunne herberg: omhelzen
onder rotsige slagen, dorm & omgeving. ~~?~~
~~?~~ gewoonlijke verlating o. Jes. 26.11

13. ~~?. 20:16. Jesaja~~
tarwe. rele maal gevaren tot hunne veiligheid
en daardoor veel van het geloof, dieto. dromen
maagen — verdriet & kwelling. door van hebben.
te meer maarte dat aardoen.
Gepijnigd. door hunne arbeid & verwachting.
opgevorderd dit rele o. uit hunne bezighg
Voortdurend namen. beurt van de redden
banquet & verwachting der landen.) hebbelijkheden
Speelwoord.
verklarend als Joel 1.11.
in woorden.

3 juny:
✗ ~~verlaat ut deter ? verheven~~
~~betergeleg~~ Assur te zenden ! bore
God brefekant ent —
Overjagen van de rogels.
trap: vogels dimeel gestel. brokke
gebroken benede tegeel. & klaar
ergste 4 vol de Moeie ongeluk.
U de aarde treurt, de monarch o / gerij
~~gevolg~~ orderl. Chaf. th. tot nutsfeen
lad & dat te trommen nutsfe. & o te se-
kiele vrofeukele [& andere.]
tot nutthaan geestelijke dinge ergert
t nutsfe van natuurl. dinge. Job reacht
o laat niet ons staat —
12 was geloofe de Meae? tot leed van 't ware einde
des lands het t aver — doet hand geendoss
aangedaan. —
13 — met zijnhed luit het! looven bij
tegod —

12. van dan af 't geschrift.

13. dit oude + verstand; Ik heb direct [illegible] [illegible]. eigen [illegible] begonne met [illegible] –

[illegible] (term) doch maar [illegible]!

[illegible] [illegible] (nachtelt) dergelijke [illegible].

14.

16

Bedankbr.! en leidingl biddersen.
volgen

Jona II

Hs.
15.B.25[13]

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

(13)

Schuld van Shoute gron. genade. in 1 Lan...

Vergel. of Br. Ps. XIV: i jaje Ps. of Ps I. 15. dage nijaden of Hebr V. 4.
Vgl. Jesaia 26: 8.

Aug. Broedelijk

Wanneer de weeen, om zoo nederte halen, stormen, banen, stroome, worden stormen, beide behoud & verloren, redelijk & onredelijk! Bergen afgronden; alleen komen om zoo in onze handen! Weer eens bewaar ten eeuwe & de ongeloof! —

63

31/1 Oct. Geloofd zij de Allergenadigste Zegenaar amen

Jona II Gebed uit den buik des visch, het ... beschrijving

... Ps 88 & 131 ... of Ps 130. ... 130:

Ps 69:1. & 42:5 & 73:14. ... ook Ps 66 & 118:1 ...
vs 1 3 ... vs 5.6
... 130:1 & 3 ... & 116, 3, 4, 5 ... & 119 ... 13 ...

Regin. Zephanja III:12 ... 139:4 ... ellendige ... 16.4.
verband. 's Heeren ... ...

(Zie onder) een Jona onder ... een Jongeling in 't vuur, Daniel in den kuil, Elia in de ..., een David in de spelonk, een Mozes in de ..., Noach in de ark, een Lot in Sodom, een Petrus in de ... & Paulus in de ...

Afdeeling I Jona's gebed tot den Heere, ... mede eene dankzegging (in hope.) II Jona's ... vs 10. ...

I Jona's gebed & dankzegging (in hope)
1. Wie - tot wien - waaruit ... vs 1-3.
2. het gebed. vs 4 & 7a.
3. de verhooring vs 3b. 7b. ... uitlokking in hope & ... dankzegging
4. eene ... & ... vs 8. vs 9.
~~5. dankzegging vs 9~~ ... ...

II ... vs 10

I.

I Jona's gebed
1. a Wie - ... Jes 38:14. 9 ... Bruno ...
eene ... Spr. 27:8. eene ...
... die de Heere weder haalde
... - een ... in 't gebed - een
Bode, een ... des Heeren. een Profeet!
1 Cor. 9:16 ... gelegd was! En daar
... ... hij in! ... ...
door ... ... En die ... meest
... En die God ... aan
... ... of ... zelf
een ... !-

b tot wien (tot zijnen God! al... ge-
zondigd had, al ... hij onder Gods ...
... hand lag - al ... in de diepte
... behield hij 't geloof: zijn God!

x + almagt, wijsheid, Rechtvaardig: & genade

2.) Verbond Gods (bleef dit) C. opposites cap I v 3.
bemerkt en staat tot den Heere, gehoorsaam die u
wat 2 zyn dab, getrouwe, bevestiger van zyne ordinantie
& straffen & zegeningen (bevoele bij Jona.) En het
leven ladan aan alle geest (boven dat God die
aanbad) Zyn God מצי (selah) dan des
opposit die als bij, door & a colen. of Mr Gods
zyner bemerkt, hoe dat de Heere de beste verlies
en dat na geloof de zonen! Zyne God over die
bekeeringen! En in de verlatingen! En schoon die
— 1700: 2 Heere God mynis heeft degen, by nadere
Waarom (b) uit de schrift het ingewand! Om
zijn eigen ingewand! En uit Gods ingewanden
Gods naam in Myne ingewanden: Eer
kennende gebeden (a) uit de digte
Heeren oordeelen zyn dit eerste ...
o de zyne te bestaten (om dien ... daar buiten
en met de wereld o verordeeld te worden
En zit na hier de ... gevangenis
eene vreemde ... werden dus! een
vreemd niet om hen te vangen! begeerende de
kunste, waarin hij in de engte! doch aldaar
zyne ziel beangst maar verruimd! o
2.
2. gebed. Hoe gij zijt eigen schip! waarmee in
Heeren schip! Eene dubbele digte
inwendig teeken van 't inwendige
Stel in de kamer! het gebed het
in de benauwdheid! Stroit (uitspreken)
...smeekend! afstammt van afzondere ...
1755.
b. boven genoemt door den opperhuysen, in ...
dit ... door den Opperbestierder ...
De Heere altyd de eerste om de zyne
...
C. opposites Job 36:13 — bevestigd. Jesaia 26:16 —
& Jerem 3:22 —
d. zyne gesteldheid (uitgedrukt myne benauwdheid) benaamd! uit de benauwdheid
aan mij (eigentlijk) 't beslotene gezet! —
bemerkt! En uit den buik ('t benauwde)
des grafs. Als levend begraven! in de diepte
(v. 3) in 't hert der zeeen, de stroom hem
omvangende! bevestigd 2 cor. 6: 9. als stervende en
ziet wij leven, als getuchtigd. en ... gedood!
2 cor. 4: 9. vervolgd, doch ... verlaten; nedergeworpen

~~[illegible]~~

[illegible] dat om zyne zonden.
(Job:31:7 [illegible] wat [illegible]
voor den [illegible] der oorspronkelijkheid
ab = Jona bad uit den [illegible] als in Christo bidden: in zijn
om [illegible] tot Hem. (= Jona in de [illegible] als de bekeerde in Christo
o [illegible] zyn groote [illegible] (van [illegible]) [illegible]
ons te brengen, daar de Heere ons [illegible] brengen! (en =
Jona in de [illegible] als [illegible] in Christo, in de
[illegible] [illegible].

o [illegible] bijblad.a
o [illegible] 1. [illegible] [illegible] 2 gedachten
aan Gods 7.

o Ps 120:1. Ik hebbe tot den Heere geroepen in myne
benauwdheid, en Hy heeft my verhoord.

Job 36:13.
o En die met het harte huichelachtig zijn, leggen toorn
op; zij roepen niet als Hij ze gebonden heeft!
Jes: 26:16 Heere! in benauwdheid hebben zij u bezocht: zij
hebben (haar) stille gebed uitgestort, als uwe tuchtiging
over hen was.
Jerem. 3:22. Keert weder, gij afkeerige kinderen: Ik zal uwe afkeringen
genezen: ziet (hier) zijn wij, wij komen tot u, want Gij zijt de
Heere, onze God.

x [illegible]

4/ doch overgeleverd!
2. bewaart voor onredelijkheid; & is aanhangs!
zyne zonden hem [illegible] van God afzonderde!
Eenz gezegende vrede! schrei de ael en wind
dat ongelovigen wat geleert!
2. bespeurt dat geene onstandvastigheid ons 's Heeren
afwendt hadden! - God
7. 's Heeren hand zag hij dat alles! v. 13 Gij hadt
v.13 geworpen (genadig & rechtv.) op de Algemeen mij
ten te ontvaan! Uitgebalen & uitgehaald! zag
's Heeren oordeele. 's Heeren zuchtelijke zij alle
middelen in 's Heeren hand!

II. hij vertrooste & verkwikte zich met diepe
v.13b. onvoldaanheden, daar God zoo zwaar geneeskundig
geweest was, gelijk David Ps 42: 8 letterlijk
bedeeld wordt! (a. e.) (en Ps 31: 13, 15 en 23
& Ps 69: v. 2 & 3 & Jeremia's treurt and Ps 88:
6, 7, 8. En klaagl. 3: 7. (Had hij geen bijzondere
ontmoeting, hij had er een inwendig! Ps 9/19
1. hij gedacht aan God v. 9. aan 's Heeren On
v.9. veranderlijkheid! bewaringe! barmhartigheid, spreke
onveranderlijk, trouw! en wat aan zijne heiligheid
rechtvaardig:
↑ het gedenken, 't regt gedenken aan den Heere &
is de beste voorbereiding voor het gebed! Heere
0. En het regte gedenken aan den Heer,
in en is dezelfde een gebed tot Hem! Enig
II. eenigeen in 't Geloof, keert voor ootmoedig
v.4 hij troost de bewaren Vogel als dezen
4 Gij zoudt mijne dennen v. 2. 8. 87 b.
die regt in de diepte van schuld in
v.4 donkerheid gebragt, om in Gods oordeelen, zoekt
vertrouwen in de diepten van zyne barmhartige
genade, liefde, en trouwe in beproeflaardheid v. 7, 8
3 ondermerping en tot Gods vrede, belijdenis &
schuld (bij 't regte geval) baant den weg tot
heerlyke bevrijding & verlossing
4 2 uitkomsten al mag zij verander! de
diepte & de kragte! de diepte van ellende
& kragte der verlossing! diepte van schuld &
kragte der genade.

[H 7 A:26: teere in bernaamdheid hebben zij u bedrocht: zij hebben/haast zièle gebed uitgestort, als onze t.rechtysije over hen na s.t Hner]

o Klaag: III: 7. Hij heeft mij toegemuurt: dat ik er niet uitgaan kan: Hij heeft mijne koperen boeijen verzwaart

o Ps 94: 19 als mijne gedachten in mij vermenigvuldigden, hebben uwe vertroost.: mijne ziele verkwikt.

o God hoort des armen zuchten. Aem. het gaan uit God, keert tot Hem.

o onder der zode doen doorgaan &c.

6/3 En als't komen mij te sterke tot de verkooring
1/2. verlossing alleen de verkooring v. 2 en de kyk
ontdroomde mij! beveiligd bij den Heer mij
tegen den dood! in een rekenschap uit 't Heelaarts
[illegible] genade rijk en groot! [illegible] eerst onder
dan boven eerst bidden en dan [illegible]
eerst in de diepten van ellende [illegible]
God zijn hulp [illegible] komt [illegible]
[illegible] de ziel en in 't leven v. 3 [illegible]
de Heere en met genade verrijkt.
[illegible] in de [illegible]
[illegible] eerst 't Heeren [illegible]
't gebed is de krachtigste [illegible]
wapen en 't degen (spiee)
6 de verlossing in [illegible] v. 4 6.
1/4 [illegible] de toestand daar hij in was.
1 benaauwd v. 2 - buik des grafs (v. 3) &
geworpen in de Zee, de diepte, in 't hart der
zeeën, en de stroom omving hem, [illegible]
't Heeren golven en baren gingen over hem (v. 3)
v. 5 daarom [illegible] dat voorwerp. bij (v. 4)
omgeven van de wateren tot de ziel
(tot 't leven doch eerder [illegible] gelijk bij (v. 6)
of tot de benaauwdheid der ziele, het
[illegible] of [illegible] bijna (v. 6 [illegible])
tot 's moorens of [illegible] toe! [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] buiten [illegible]
[illegible] der wateren van 't lijden en de afgrond
't Heeren [illegible] om mij te [illegible]
[illegible] gaan! daar 't [illegible] (zijne zonden) aan zijn
6. gebonden was [illegible] nedergedaald tot de [illegible]
gronden der bergen! 't de [illegible]
[illegible] van Gods [illegible] veroordeeling

Rankaturän

Damlen

(8) en daar de grondeloosheid der aarde
om hem heenen waren, in eenigheid sterke
onmogelykheid en hopeloosheid der
verlossing; ach! ik ben in eenigheid geene
verlossing te wagten! Evengelyk in gelyk Zion
zeide Jes. 49:14. de Heere heeft mij verlaten,
ende de Heere heeft mijner vergeten. en Cap:
40: 27. Waarom zegt gy (dan) o Jacob, ende
spreekt, o Israel, mijn wegh is voor den Heere
verborgen, ende mijn regt gaat van mijnen
God voorbij? en dacht ik naar God, verhaaste
ik my haast. Ps 77: 9 Doch, s Heeren
almagt en genade en barmhartigheid: waar
die zaken, die, gelyk Job, zyne vrienden
had, e die tegen den Heere gezegd hadt
betreffende Job, dat hy in aan zyn leven moest
komen, daar had de Heere al hier over de
golven baren & stormen & Adem
winden, en den grooten visch geboden om
Jona o te verslinden, maar te bewaren!
die gevangenis was zyne bewaring; gelyk in de
tyd van den vogel & al de beleeft de Heere de
verschrikkelyke [illegible] & straffe oordeele
te gebruiken als bewaarplaatsen voor Zijn
kinderen! —
En dat moest hy ook ondervinden v 27. 13:
doe ik o had geloofd, dat ik het goede des
Heeren zoude zien in het land der levendigen,
ware verloren. (Dit zeide David by het vlugten
voor Absolom, om zyne zonde) Zeide: 2 Sam:
15: 25 & 26. betreffende het wederbrengen van de
arke des Heeren & hare woning! Er lag eene
hope in zyne ziele als een anker! daar hy
toch van hart meed, Samuel 18: tegen hope
op hope! dat hy den Heere zoude aanschouwe

o afgesneden

[illegible]

Op[illegible] heeft de Heere onderscheidene Schapen. Eene onder de vijf afge-
gaarde [illegible] van het lighaam der zonden & [illegible]
eenander van lighaamslijden, een ander van armoede,
een onbekeerde of [illegible], man, vrouw of kinderen! andere
van een [illegible], of hoogmoedig bestaan, of van een bedroefd
hunner geestes, andere gaan hun geheele leven door bevreesde
benauwdheid op benauwdheid, ellende op ellende! Schijnheilig
of lekere hen in alles [illegible] [illegible] [illegible] verschil
van [illegible] en andere [illegible] licht op [illegible]
genieten; ende. ende. ende:—

1 Kon. 8. in den tempel zijner heiligheid, en als er iets
te Jerusalem gebeurd was, aldat hij te Ninive
gebeurt was; want dat lag daarin, bij hertog
en allen behouden uit die groote stad. Jona
En al evenwel dit, gelijk bij David, Jona,
naar Gods hart, zijn grootste dienst, hier maar
tempel des Heeren, de gemeenschap des Heeren,
zijn zienswijze te zijn, en zijne grootste
heiligheid daarachter te genieten = geloofd die
en alzoo ook ook om naar de geboden
te staan God te loven en dank te zeggen. Luk.
in zijnen tempel! Eva gelijk Isaak gene
die altaar bouwde, en Isaak gen. 26:25 zo
bij de tent, voor ontstoken geslagt!
Jona was in den visch, gelijk de nazaten
een tempel, dat naar het voorbeeld
heerlijke ontmoetinge over die werken zijn.
Op het water stijgt hij & andere werken
onder de wateren der verdrukking) Meer
hij was gemaakt & gedenken. Gnaden
mogt hij ook ondervinden. hab. 3:17 &
Ps. 46: 4. in die stormen & baren, it met
om. De Heere der heirscharen! —

C. En eindelijk de belofte & dankzegging. Iets
Ps. 11: 8. & Ps. 107: 31. & 118: 21 & 116: 1-9.
Jesaja 38: 20. & alles verzekert de Heere
uit het kwade toen Hij goed,
uit het bittere & heilzaam & zoet &
En dat verstaan hebben in de bereidwil-
ligheid om naar Ninive te gaan als de Heere
hem wrede bedrijf & verlost hebben, door
eigene werking daarin zijne ziele! Meer
& dat bij de belofte & allen (Prediker 5: 3) Heere
geleerd is noch bij de betuiging is [illegible] maar het
die vermeling gethiendt na 't verlaten, van
alleen afgeleden, en geheele lekedentonge! En be-
warmingen van onthielden, & onzeflomme & gedenken &
ongehoorzaamheid afsnijdingen & liefdeloosheid tegen van
het bevel des Heeren, en toen hij van hier

p 74.10 –

o) Dikwils dat 2 in gevoelen van het lijden, brengt dikwerf 2 in 't verblijden: in de diepten der wateren der verdrukkinge liggen de gronden van de bergen van Gods troost.

o) Jes. 38:20 De Heere was gereed om mij te verlossen: daarom zullen wij op mijn snarenspel spelen, alle de dagen ons levens, in den huize des Heeren.

* ~~Wanneer~~ gij eene belofte aan God zult beloofd hebben, stelt 't niet uit dezelve te betalen:

12/ het verdorven grond was afgebragt geworden o
God in ons daarna in een verbond met den
Heere gebragt! Die verlossinge werkt in het
midden der aarde! 2.1.8. (Toepassing)

4 de vermaning o gewenning 2.1.8.

a het verkeerde Jona (God den) aan deze
ijdelheden hart gebonden? Eigen oordeel
eigen voordeel, eigen gemak, eigen hart,
eigen lust, eigen volging! eigene wegen, eigene
kettingen! eigene betalingen! eigen zaligheid o
(Gods verlaten) daar een zonder geen is/
Jeremia: 2:8. / Ziele Weldadigheid den Heere
verlaten (Jerem: 2:13.)
Een onverdeeld hart eischt de Heere,
een dubbelhartig man is ongestadig in alle
zijne wegen! Jac: 1:8.
Ps. 31: 7-8 Psalm 73: 26-28.

b onbekeerde Hosea XIII: 3. o
Matth: VI: 24 niemand kan.
eigen geregtigheid! eigen genoegdoening o volbrenging
eigenbehagen! alle eigene gemaakte gerechtigheid,
buiten de eenige ware geregtigheid van den Heere
Jezus Christus! en dat alles tot eene
eigenerfhade! buiten Christus, de gantsche
ijdelheid, en bezetten in de ongeregtigheid!
Christus alleen o die ons geregtigheid
daarmede alleen zullen wij voor God gerechtig
bestaan [gelijk dat kind van 5 jaren in kinderblad 7. geleerd, verhaald uit t Room: Geest leven
Geregtigheid door 's Heilands bloed
Zij 't eere kleed, mijn schoonste gewaad.
Daarmee zal ik eens voor God bestaan
Als ik ten hemel in zal gaan.

Febr: 1863 Kerkh. 2.1.8. (Rom:) Vlaard.

ooga tegens

o Stromen van Zondaw – begraven – de grondelen der aarde om ont. waerheyd aeltedaw – (de afgrond als omgeven. dat + aan t harte raakt –

ondr. 8 menno mensch (Jona in den visch) of de Ziel in de wereld of 't verderslaw. of druk, krank, armoede, schuld lasting. naspraak, vervolging. of de Ziel in 't verderf.

o Ps 31:7 ik haat de gene, die op valsche ydelheden acht nemen; en ik betrouwe op den Heere
Ps 73:26–28. bezwijkt m. vl. en m. herte, zoo is God de
rotssteen mijns herten, en mijn deel in E. v27 want ziet
die verre van u zijn, zullen vergaan. Gij roeit uit al wie van
U afhoereert. v28. Maar mij aangaande, het
is mij goed, nabij God te wezen ik zette mijn betrouwen
op den Heere HEERE, om alle uwe werken te vertellen
of Hosea XIII:3 daarom zullen zij zijn als een morgenwolke, en als een vroegkomende dauw, die henengaat: als kaf van den dorschvloer, en als rook uit den schoorsteen wordt weggestormd.

o

14/a IV. Jonas uitwerping

Sprake ging uit van den Heer & geestigheid ging uit van den Aartval: Richt: XIV: 14.

b. de visch het gehoorzaam had! slechts eens woorde!

c. hoe ver gevaarlijk waar aan geland; onbekend! Josephus zegt Ninive II cap. 9. tot aan pontus euxenus. d.i. de zwarte zee

d. dan had die visch hem in daar veer tijden geweest zoo lang als de Heere in 't graf lag) hem twee & een half houdt mij ten der gedragen gebracht! doch dat andere & al gedenkte; ook dat laten wij daar! de kracht; maar daar komt het op aan! de visch spuwde zijne last uit, & dat Jona zijne Meesters last wilde gaan volbrengen te Ninive! Heeft zij van die zaken al wel gehoord met de ... ? lalers, onder des Heeren geheel bal, hebben; kortom eene goede voorbereiding voor Jona in te.

d. Eer heerlijkheid voor Jona & ons!

e. bereid: Job 12:22. Psalm: 31:9 & 23:8. Mich. 7:14 12 & 13. (cf.)

f. het stuk van het lijden, brengt in de haven van 't doorlijden

g. hen!

vr -

o) Job 12:22. Hij ontdekt de diepten uit de duisternisse en het doodschaduwe brengt Hij voort in het licht.
Ps 31:9 En Gij hebt mij niet overgeleverd in de hand des vijands; Gij hebt mijne voeten doen staan in de ruimte.
Ps 31: Ik zeide wel in mijn haaste; ik ben afgesneden van voor uwe oogen: dan nog hoordet gij de stemme mijner smeekinge, als ik tot U riep.

Redaartol

V num

Jona IV

Hs.
15. B. 25 14

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

14

+ Richt: 13.19 b. Ende Hy handelde wonderlyk in zyn doen.

* t'was kwaad by Jona met een groot kwaad ex hem: 2.
+ omt haaske hem met een groot ontzagen (eig: 't spreken 10.
hem een groot kwaad

+ Verlenceren in 't gebed, in te vragen in kennadedige
en legen af [illegible] aanbidden! Geen [illegible] ooit iets [illegible]
hy daar niet niet!

14/2 63 Och! Gelieft dit onderwijs te zegenen [illegible] Amen.

Jona IV. Jona's onbillijke toorn & bestraffing des Heeren

Lezen Jona IV of zegen Lucas [illegible]: 35. * Ps. 25: 4. 103: 4. 6. 119: 15. [illegible]

Verband

Verdeeling I. Jona's verdriet en gebed. vs 1/3.
II. 's Heeren antwoord daarop. vs 4.
III. Jona's blijvende wederspannigheid vs 5
IV. 's Heeren bestraffing door middel van den Wonderboom vs 6-11.

I. Jona's verdriet & gebed vs 1-3

vs 1 dat dat verdroot Jona (met groot verdriet) en 't scheen Jona (of kwam tot) Jona een groot verdriet (of verdriet groot) [illegible] 't lange [illegible] [illegible] 't was kwaad in zijne oogen. Hij ontstak (hij brandde aan) [illegible] (toornontstak! hij ontbrandde van toorn)

2 gebed. zie een [illegible]! een [illegible] God in zijn [illegible] a. [illegible] zegen! [illegible] dan God [illegible] het beter weten dan de Heere! [illegible] van zijn vorig [illegible] kwaad! [illegible] voort uit spruiten van die wortel der bitterheid [illegible] 't Heeren [illegible] dezen [illegible]. 's Heeren barmhartigheid [illegible] en [illegible] en genade [illegible] & prijst hij, en daadelijk [illegible] hij die [illegible] 's Heeren [illegible] voor [illegible] van den hemel [illegible] afbidden (in [illegible] voor [illegible]) dan te bidden voor de vijanden ([illegible] [illegible]). En 's Heeren barmhartigheid: [illegible]! [illegible] [illegible]! En [illegible] [illegible] tot een [illegible] aan [illegible] [illegible]! [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] hij er een geheel [illegible] gebruik van of maakt er eene [illegible] [illegible] van (Exodus 34: 6.) Hij [illegible] [illegible] (alleen [illegible] [illegible])

Hij braakt zijn gal [illegible] tegen den Heere uit: (
geeft Hem [illegible] te drinken met galle gemengd
gewapend tegen God! En vergetende dat de Heere
hem een weldaad aan hem had gedaan
ondankbaar onbeschaamd! (Hoe verdorven is de
mensch o God! Ook [illegible] te denken
dat de bediening gelasterd zoude worden
door het bedrijf [illegible] oordeel [illegible]
en acht of hij beter, des Heeren bedreigingen al
dan de Heere zelf!! (Hoe eigen eer daarbij
betreft niet uitkomt of gaat naar
onze [illegible] gedachten en meeningen — bij
Elia) dan staan wij achteruit! [illegible]
gevangenen [illegible] des Heeren gedachten
[illegible] bij Hem menschen geene barmhartigheid
[illegible] branden! alles [illegible] staan
behalve zijn eigen hart! Eer had hij liefelijke
bekeeren te zijn, dat de Heere die groote
stad [illegible] die eene heidensche [illegible]
en zijne prediking [illegible] had bekeeren te geven.
Daarom [illegible] de [illegible] Jona [illegible]
[illegible] te meer achting en de bediening
[illegible] gemaakt! En hoe gaarne had
hij de vijanden ook uitgeteld gezien, dan
hij vergat altoos de ergste vijanden van
binnen)! Eigen [illegible] [illegible]

6. gebed om te sterven. Een goed gebed, als het
slechts goed besteed of gebruikt wordt!
[illegible] aan ons [illegible]! aan onze eigen
meeningen, eer en eigen [illegible]! En ook een

naar de Samaria.

door onze stoffelijkheid & eigenbaat hinderen wij moet
van de heerlijke daden des Heeren!

sterven, gelijk hij het altoos bedreef. bij alle
tijd de regte wijze! en viel daar mede af
van zijnen post! en zijne dienst zijne Meester
gelegen! even als Elia, Jeremia, en sterven
aan eigen wil! en eigen eer! een mensch weet
niet wat hij bidt! en beter had hij gezegd, Mijn
Heere! neem mijne eigene wijsheid & eigendunk
en dwaasheden en bittere wortel af van mij
dan neem mijne ziele van mij! Spr: 27:22 mij het
al stiet gij den dwaas in een mortier met den
stamper in 't midden van het gestoten graan
zijne dwaasheid zoude van hem niet afgaan
Jona was boos van hitte & haat & hij begeerde
t huis te sterven! een duif met traan
en geen duifje zonder gal! liever zijn leven
geven, dan dat er eene ziele bekeerd zoude worden
een geheel blind bidden! beter klaagt
wat klaagt dan een levendig mensch? v:39:
klage van wege zijne zonden" een ernstige
yverige prediking die 't hart zijner toehoorders
doorzicht! dan bedenkt, de joden waren tegen
van de bekeering der heidenen! Ps 139: 21
zoude ik niet haten, die u haten. en een
hebben in de gene die tegen u opstaan. ik
met een volkomene haat, tot vijanden zijn ze mij
Petrus stond er bij beter! bedenk zelf hij de
apostele acta 10 (Cornelius).

Certe Zonte

II. 's Heeren antwoord: Is u [toorn] billijk ontstoken?
Welk eene onbegrijpel. van immers 't verdraagzaamh. &
geduld! (Verootigende vs. 12) Hoe lang zal Ik u
u nog verdragen? O ongelovig & verkeerd ge-
slachte, hoe lange zal ik nog met u zijn?
Matth. XVII:17 Het werd de 's Heeren toegebragte
dit tegen! Een beoordeelaar van 's Heeren daden &
een verkeerd beoordeelaar van zich zelve! Een
Een bedilder van 's Heeren wegen, die wij niet verstaan.
III. Jona's blijvende wederspannigheid. Is 't welk in Gods
Stad al achter uitvoeringen 's Heeren kracht
bedrijf. Laat ons zonder 's Heeren geregtigheid
dan verharden zietetten wij in 't hart te
Jona ging hierom de stad uit dan liet hij zich meer
een ander uitgaan dan afraken geen lichte
die had gebeden voor die van Sodom! Gen. 19:
en de verbeelde zich tegen 't der stad. Eene 21 & 28
blijvende, doch al nu stomme prediking
voor de Ninivieten! En hij maakte zich een
verder (aldaar) gelijk vroeger een loof-
hut hij voor 't! eene hutte uit loof of struiken
(de Loofhuttenfeest, en voortaan). En zat onder
in de schaduwe (= vroeger nedergegaan naar
aan de zijde van 't schip). En alzoo onder de schaduw
van onze eigene gemaakte, naar de eigen beste
timmering, verdekken wij verbergen den slechte
smal & bedde die te kort zijn! Jesaia 28:20 &
alle eigene bedenkselen der schande & alle
geregtigh. en heerlijkheid eigene vrucht
buiten Christus. De eenige wet geschiedt
Een offer aan eigene netten & offeren
eigen garen Habac. 1:16.
Zag tot dat hij zag, wat er van de stad worden zoude.
Een Ninive, dat hij, tijd dat hij uit hunne
bekeering (der Ninivieten dat gemaakte) tijd
dat 't hem slecht gegeven had, tijd dat de

o dat ligen wat i den mensch, o allen.

D.

40 dagen onder een keering staan, so als hij gezegd had

strat een bewijs dat Jona vele dagen in die

stad had vertoefd! Er wordt echter geen gewag of Jona

ooit geloof gehad, daarom h. d. verloren! wordt

de prediking had 's aanstonds geloofd! En ach! des

Heeren gekrenkt tegen zijne eigene belofte of beleefd

in te werken! Ach! dat wij aller dan 's met ootmoed

te rade mogten gaan! En het al stil tot ... laten

uit te drijven. Die deze uitleggers zijn leer

woorden! En hier van ons gemaakt worden eigene

hoe iemand al van uitgegaan zijn uit de grove

ondeugden der wereld en al voorgelijk Jona

achter, eene andere an eigene, fijnste, heiligm

bekeering, en eigene gerechtigheid gevestigd

onder het ... verhengert

Bij het begeeren van veroordeelen der anderen!

vergeten wij het regte oordeel van onszelve

te vellen. oordeelt gij die binnen mijn tijd

die buiten zijn, oordeelt God! 1 Cor. 5. 12 & 13

IV. 's Heeren bestraffing van Jona door middel van

den wonderboom.

1. de verschijning van den boom & Jona's blijdschap

2 Gods beschikking van den steekenden worm & daarna vs. 6.

3. Jona's onmagtigheid en begeerte om te sterven vs. 8.

4. 's Heeren beantwoorde ondervraging van Jona & diens antwoord vs. 9.

5. Eindelijk 't slot "de ontknooping" & de toepassing betreffende den wonderboom & zijn verschoning vs. 10 & 11.

God

1. Beschrijving van den Wonderboom. Jona's blijdschap (v. 6) daarover.
a. 's Heeren lankmoedigheid: verdraagt.
vs 6 en niettegenstaande al de zonden en de gebreken der zijnen en niettegenstaande alle verkeerde begrippen, meeningen en beoordeelingen, ongehoorzaamheden en opstanden, murmureeringe en hoe dikwijls niet tegenstaande te meer weldadigheid te bewijzen.
b. Daarin verschijnt de Heere als de barmhartige verzorger van de zijnen (van te voren) groote behoeften en hunne dwaze bedoelingen te kennen, hij doet een verkwikkelijken schaduwgevenden boom (wonderboom) bij de hut ontstaan, genaamd kiki, gelijk dat woord in 't oorspronkel. luidt, kikajon) die geheel dat al in zoo dacht verschijning gemaakt eene wonderdadige wijze te bewijzen.
c. De mensch ziet dikwijls des Heeren openbaring in en door de zaken, doch den wijzen geestachtigheid het einde der zake! En het regiment Gods, dat de Heere met iets voor heeft. Zoo kunnen wij bv. onder 's Heeren toelating in eene zake komen tot onze beproeving, die wij met eene zake gedragen zullen. bv. met sabbatsschending enz.
I Jona's verblijding gelijk de kinderen dezer tijden verblijding over tijdelijke en vergankelijke dingen, zelfs in kleeding, over de geheel zaak in uiterlijke bijzonderheden nietige stukjes, die soms tegen spreuken, uitdrukking als dat zij schijnen soms gelijk als hier belijken zal, hoe spreeken als zij klinken! waaraan wij tevens gene vertoondigheid in te ontdekken. De wereld gaat tijdelijk der ijdelheid alle deel ... enz.

moi te [illegible]

× gelijk achten, (want zij eene verwandschap [illegible] eren = vragen met het [illegible].

○ Gods beschutting (boom) beter achte dan der menschen (voordeel). 't is goed (in het vervolg) van Jona te leren dat wij [illegible] meer achten aan 't beste beschutting, dan aan de andere

en Jona stelt daarom [illegible] in den boom, omdat Dezelve daardoor zijn [illegible] of verder Scheen gaat [illegible]

× [illegible]

12 b. Welk een onderscheid moet er worden, waarmede
de Heere onderdeelen of zegeningen te geven? (Verg.
Gal. 6: 7) het einde van deze zaken is! Zegeningen
(gelijk het hart [illegible]) die verdeelen, gelijk hij ver-
deelen deze zegeningen! En welke verkeerde
wegen slaan wij dikwijls in, en welk verkeerd gebruik
maken wij er van maken! En daarom verkwijnen zij,
worden in het einde onnuttelooze worden, omdat
wij het niet van den Heere, maar uit eigen zoeken,
daar wij door verkeerde toepassing verdeelden de
Zegeningen, gestolen dingen, gaven voor zegeningen
en andere zijn van tijd belemmeringen of hulp-
middelen tot ons verdeel! En ontdekt
vende in ons zelve! (Pred. 5: 13: Want
zijnde zegge: enz.
c. Over welke wanderbronnen laat wij ons heerlijk
daarbij een geld-wandelbron! Eene eigen-
gerechtigheids wandelbron! Eene wereldsche
wandelbron! Schadende van geld
geld, een aandienig brood, verkwisting, ver-
hemming van de menschen! Eigen kracht,
hetzij (Joh. 11: 6) strekkende deze zijne kracht en
sterkte, gezondheid, belijdenis, kennis, gaven,
talenten, ongesprakelijkheid, eerlijkheid
(Sehon daarin leer schaamt hij zijn kop)
kracht, enz.: goede bedoelingen, menig
gebeden enz. te veel om op te noemen! En
alle diergelijke door ons zelve gemaakte
ondekken overtrokken en schaduwen geven:
Wandelbronnen van inbeelding! En hoe ligt
een huis, een schoone kop, een kind, een
man, een vriend! een mooi kleed!

besmekken uit loon liefde om haat & weet de men-
sche niet uit hetgene dat voor zijn aangeslepte
is.

Eenvoudig lijk met het manna & het vleesch de Wonderen & [illegible] daar bij dansten om 't goude kalf

ob dit bij de volgende bladzijde xx.

En 't kan zijn een kermis-wonderboom! een
maalmolen in ons hart, de een zit in een uithoekje
& d'ander zit een paard & draait altijd in 't ronde
en komt niet verder! En daarom zijn kaarten
verdobbelen & verspelen voor een stukje brood:
een ogen & zonden spel, daar de beestachtige
menschen schijnen geworden te zijn & de menschheden
het redelooze vee! Een verafschuwde
spel van eigen maaksel, dat versmeed bij
't geringste vuur van God voordeelen! Een
gewaagd koorden of paarden spel, daar wij
ontdekt gedragen op het hoog in de lucht ge-
spannen koord van 't kettering of verbeelding
of zotheid vondend en eigene geregtigheid
& uitwendige belijdenis of op de paarden
kracht van onze hoogmoedige beratting
van eigen meesterkracht & springen over alles
heen tot horeb & Golgotha in den hemel,
doch dalende in de helle! Een blijspel
of comedie van korte vreugdeblikken, daar
zich de zaken gansch anders vertoonen dan
zij zijn, daar de [illegible] tooneelspeelders
met eenige vreugdeblikken kekens & [illegible]

b) bloemen, kettingen, hair, hoofd(?) ... [illegible] zelf tot Gott[illegible] mede gebragt hadden, het hoofd van [illegible] daar bedekt, en onderdekt, en de ijdele, de wereldsch pronkende rijkelijke kleederen! Echter dat is alles niet, t zit in t hart! juist en dat het t hart zit, komt het onstandig te worden. God is Richter! Hij bewege mij en Herz. appelleer daar ook! ++ [illegible] bladz.

2 Gottheerlijkheid van den Heere.

a) Heeren kan men zien, verstaan, barmhartigheid, gerechtigheid, Genade, Almagt. [illegible] heerlijkheid en ondoorzienheid blijken of schitteren in alle dere zaken aan de Regenboom in de waereld. Een onbegrijpelijk Souvereine God! Die doet met t zijne dat Hem behaagt! Rom: 9 : 20. Die spreekt, en t is der, enz. Die geeft en neemt! En wonderlijk is in al zijn doen! Die zo dat wij om te wachten hebben, wonderlijk, ja gantsch wonderlijk voor te handelen! (spoed?)

6. Wat is dat wereldsch goed, dat in [illegible] met een oogenblik gevolg van deze waereld tot een [illegible] tot in den droom zijn ... een kroontje, eene bezorgte, eene lichte — regen de menschen daar ligt hij nu, en wij wanhoopen er over of vervolgen er bij-liggen — en hoe? —

c t Heeft groot voordeel dat wij dat alles mogen erkennen als te hebben van 1 Cor: 7: 29 en dat wij dat alles van den Heere mogen hebben, t zij in het hebben het zij in het missen. Gelijkvormig gestemde staat.

en al het Wormt kruipt, zich vertoont in zyne gedaante: tydeeli. door zich. En daarby de naar dit laatste en de grootere of dan de andere
° wilde dieren, die wy alle in ons harte hebben; zie de Vertroning
Vaat het zwyn in goddeloosheid, den Hang tot de Gierig(heid) [Zein(d) Zinlykheid] listigheid, de Vos en Trouwe-loosheid, de hond in onreinheid! Vet en Wellust, adders in vergiftigh: raven en gierigheid, Paauwen in hoogmoedigheid enz: En het naavolgen van anderen en napraten al de apen Papegaaien, en dan alle andere Vreemde Vertooningen van Reinheid die men vaardig te zyn voorstelt, niet uit verre landen heeft te halen, even min al de dwergen of belette groei of gedrochtelyke wanstaltigheden der Ziele; in het liefste ja kortom de Vertooning van een gansche verbasterd geslacht & trouwloos zaad
Huizende en aanbiddende het beeld der beest! En dat onder & by 't geluid der hoorns der pypen, der cyther, der vedels, der Halters der accoord gezangs & de allerlei soorten van muzyk! En dan zoo voor het gouden tin & den ryk des troons! betoverende feesten begoochelingen des Satans, de koning van het feest! belovende den hemel, doch
verbondende met de hel! Laten hunne
[let op] eigene natuur ontdekkende! Even zelfs
de Spreukboek Spreuken VII: tot slot! zie het
boek: tex 1: 15, 9 bed cap XII: 11 & Bl —

° Een geblindt over een knecht hebt eenen Stille Kaat
ontdekt, dan hier maakte gaat,
En die het met den maakte soles doen:
"wat gy nu zyt waarom roles zondigen zy:
"wat ik nu ben zult gy

° En dat wy het ontfangen deel nemen
zy Heeren landen bestierd wy mogen dien.

15. en de Heere heeft welke eener (slechts één) worm
des anderen daags, in het opgaan van den dageraad
en aldus verschaft. deze worm deed dat! en toen meer.
dat die spoedig daarna (= een half dat een dag
des anderen daags. Dat dus slechts eener schep
gelijk de zon gezien tot voor het gezicht scheen weg.
Hij waar de steden met eerste! en daar zijn toen
het Hosanna riepen, schreidde het weenende
de Heere over Jerusalem!
d. bestaat in het bestaan der nijd ka. 2 cap. 16 v. 19
want het verdriet dienende u. die Gij alles
geschapen hebt, opent zijne kracht uit tot de
bogen te vermogen. I de laatste gelijke
tot weldaad voor degene die ziel betrouwt en
te bewaren of zij niet te veel verhangen in de
dikheden, daarom neemt de Heere ook de
weleens spoedig! of zendt er eenen worm
in 't genot! o hoevele wormen kruipen
er al niet in ons hoofd, hart, leden
die ons besteken! hoevele wormen in
de kinderen in huis, goed, geld, kunst,
bekwaamheden, tevredenheid gesteld, gemoedsgesteldheid,
vermijdingen! eigendommelijkheden! begeerte
dwalingen, eigen meeningen! hoevele verborgene
en daardoor des te meer knagende wormen.
hoevele wormen die 't loopen en vleesch:
en kortstondig genot! en ach! hoe gansch
in alle vertroostingen en verwachtingen
van 't Algemeen afdeelen want daar spreek
volkomen vreugd gezegd dan in hemel leven schijnt
Zaligheid van het leven! en is 't ontbedenkelijk genoeg
regeerd wat de Heere al dat Alleen afneemt in het
zijn in de plaats te geven!

o aelt morr, Weer schijnt! daar steeë
een warm in! En aeltij 't zonneheel den kaai
laet 't o aelro schijnt. 't is andere aelskij
de schaduw vaes verdwijnt! wa 't morrel
weer komt de brijan en donder na het
drijon! (Camerikaa!). Schijns bedriegt, de
nyti ziet or achter de draele schelser voor"

+ Straffe.

17/ 3(a) Ten derde – Jona's aanvegt. Bezeerd[?] van de Heere
20/ in Zijn [illegible] en [illegible] en [illegible]
[illegible] bat vromen worden, dan deze
[illegible] bat bloedt! Warm [illegible]! [illegible] laat
ons!
b bemerk ten 2e [illegible] – ist [illegible] als de Heere
[illegible]! dat God een stille wind [illegible]
to om te verkoelen. En gelijk er bedaarde heete
winden in 't O[osten] zijn! [illegible] tegennatuurlijke [illegible]
[illegible] een wind, die draait, ja die de hitte
aanvaart en aanbrengt! alzoo al dat tegennatuurlijk
is, gelijk thans, [illegible] jaren in de
[illegible] ent; en als de Geest des Heeren trom
aanbrengt. De Geest [illegible], gelijk thans of
stille houdt! Dat zijn Heere [illegible] [illegible]
c. bemerk hoe dat achter ten derde male [illegible]
[illegible]! hoe dat al des Heeren is – op
d. en al de vertroostingen en de verademingen en
de [illegible] des Geest of [illegible]
[illegible]! Gaat de [illegible] wind des Geestes
der vertroostingen – waait in de [illegible]
[illegible] van 't lijden, maar de Heere houdt die,
ja want die daar is om te meer het lijden in
to [illegible]! [illegible] eigen [illegible]! of [illegible]
de [illegible] des Heeren, en dat al zoodat zij de [illegible]
[illegible] van dat lijden [illegible] hun tot [illegible]
[illegible] [illegible] gevallen! Eerst houdt de Heere
zich terug, om zich daarna te meer [illegible]
[illegible] door de [illegible], al die in
't harte [illegible]! En de Geest waait aan een brandende
gloed van Gods heiligheid [illegible]: doordat
zij geheel [illegible] aanvegten [illegible] en [illegible] &
alle eigene krachten & [illegible] & gerechtigheden
[illegible] vergaan, zoodat 't Christus alleen geheel
wordt, daarna [illegible] die hele [illegible]!
[illegible]

[Bij 't snijden, van zijn! eerst te keer: Schaaf snijden, en snijden.]

97 Dit begrondt dit de eene clende op den anderen valt zelden. eerst den warm & tra den nood stronken met de verdriete na 't verdorren & daarnevelt komen.

o aanmeestig mens, onmagtig neder en komt 18:13* van doort versmachten!

* te chen dorge mete de strome gaan vonnen Luke de jongelijken van doort versmachten

9. daar hebben zij dan 't geloof, als de vertroostingen van Gods verbond! en om ons te genieten van alle uitgezette vertroostingen! en 't geloof te bewaren en om ons te genieten van het kwaad dat ons overkomt, de conscientie ons te reinigen. Aan uitgestelde deelen, wordt meestal niet gestadig voorgedeeld, anders het is bij den uitgespaarde heiligheid alleen het zoeken!
2. Zaligheden wanneer hij te sterven gelijk begeerde 1773. o Jona! o Jona, hoe verschillig gesteld van de uitgestelden! hoe onderscheiden! Gij alleen de ongevallen kreeg gij bij uw vertroostingen! o hoe slecht staat 't met zijn driftige genegenheden ook gesterkt in den Heere! hoe verschillende van: God, mijn heil, mijn eer, mijn kracht, mijn toevlugt, mijn sterkte, mijn magt. Hij begeerde hij te sterven en hij had al geleerd dat het leven niet begeerlijk had den Heere alleen daarom inwendig veel redenen scheen te hebben, ja
3. groot in blijdschap, ja groot in droefheid! als haastig tegelijk armoedig in blijdschap, droefheid ongestadig! zonder stand! dan wilde sterven, dan weder leven, dan in den hemel, dan in de hel! Job zeide cap. 2:10 Zouden wij het goede van den Heere ontvangen, en het kwade niet ontvangen?
3 en daar Jona zijne booze twisten en kwaden kwam drijven, achten wilde hij ook met dien sterven; alsof dezelve zijn eenige troost, en alsof er geen God nevens Israël! leert ons hieruit een groot verschil van den Heere zijn dienaar te doen, als hij 't hem, een boom van een dag, niet boven God te stellen! daar staat een worm den boom, maar daar staat niet een worm van onmogelijkheden en verdorvenheid den profeet Jona! 077

x en ook voor hem: of wonderen syne God (als nu) bidden
of die [illegible] wat [illegible]
(God) dat die gestorven [illegible]
komende hoofd [illegible] en [illegible]
dat daar de [illegible] mogten komen [illegible]
die gestorven mogten [illegible] dat [illegible]
[illegible] bidden God [illegible] ..

2/ 4. 't Heeren tentspende ontberaging van Jona Ohart
a. 't Heeren tentspendende ondervraging: ' antwoord hij v. 9. 9 / = v. 4 ; ..
b. 't stroom der deer, in ernst, en dappertof harig antwoord
(want hij) ernstig wel toregt, waarmaar, ja. [illegible]
6. Jona traattrol. Een pleit van voor de onderste
verthoudigen van den Heere, [illegible] g het [illegible]
eigenaanmaning, blind, eigenlijkste;
5. 't Heeren toegrafting en verklaring van den dag
a. v. 10. Schg, heeft draag heid. 't Heeren [illegible]
[illegible] ontfermhart! ' 't Heere barmhart.
[illegible] [illegible] 't Heere ontbegrepen
[illegible] [illegible]
van [illegible] [illegible]
[illegible]!
[illegible] [illegible]
b. v. 11. Sparing van menite! Kenner dat [illegible]
den nabeen, ook maar veel meer!
kennend, onder kinderen [illegible] wille
te kunnen! En al dat hadden de kinderen
[illegible] te vergeefsch mede geraakt [illegible]
de Heere te [illegible] spaarde! onder kinderen wille
115 jaren daarna is menite verwoest door de
[illegible] - Meden & Perzen (?)
Toepassing.
a. Een krom, (levend krom) wonderboom, die geen warm steekt, maar die bloeit [illegible]
b. Een worm die altijd steekt, [illegible]
in de hel.
c. Buiten God verlaat art. fol. 7
d. bij al [illegible] de Heere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] (c. 1.)
e. de [illegible] naauwelijks [illegible].
f. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] geboodrame
[illegible]
[illegible] Amen. dat hij zoo -.

6 Het d Heeren onbegrijpelijk [illegible] laag bekennend om [illegible] den [illegible]
verstromen, [illegible], [illegible] zijn

6 gem: רְבָבָה & רִבּוֹ /10,000/ & [illegible] / [illegible].

4 [illegible] [illegible] [illegible].

6 Het gras verdort.

7 Buiten God is alles [illegible]
ijdel, kort, vergankelijk.